

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Gocvu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 181 (14.011)

Trst, nedelja, 15. septembra 1991

Včeraj popoldne se je z okrepitvami iz Makedonije začel srdit napad JA na Slavonijo

Odločilni napad vojske?

*Opazovalci menijo, da gre za odgovor zvezne vojske na aretacijo generalmajorja Aksentijevića
Zadar odrezan od sveta, na Reko in v Ancono pa se je po morju zateklo skoraj tisoč beguncev*

Pogajalci z dolgim repom

DUŠAN UDOVIČ

Predsedujoči mirovne konferen-
ce lord Carrington se odpravlja v
Jugoslavijo z namenom, da aktiv-
neje poseže v bistvo dogajanja. Iz-
kušnemu in spretnemu pogajalcu,
ki ima za seboj uspešna posredova-
vanja za neodvisnost Zimbabweja,
se na Balkanu nudi scenarij, o ka-
terem bi po dejstvih sodeč lahko
rekli, da krepko presega kompli-
kacije v nekdanji kolonialni črni
Afriki.

Zvezne inštitucije dejansko ne
obstajajo več, ali so zgolj po for-
malni plati samo razmajana kulisa
za uveljavljanje interesov srbske-
ga lobija. Najbolj zgovorno to do-
kazuje zvezni predsednik Mesič,
čigar ukazi in ultimati letijo v
prazno, medtem ko armada na bo-
jiščih zgovorno prča o svoji vlogi
in namerah, kajti da je z orožjem
in aktivnim bojem na strani Srbov,
to vidi v Jugoslaviji in tujini že
vsak kamen.

Marković napoveduje zamenja-
ve ministrov, kot da bi šlo v teh
razmerah za kakšno bistveno pote-
zo, dejansko pa se za to nihče niti
ne zmeni. Teoretično bi lahko vrnil
svoj iztrošeni mandat, pa ga nima
komu, saj po njegovi lastni izjavi
tudi zvezne skupščine, takšne, kot
ga je izvolila, ni več.

V resnici ima med vsemi po-
vsem prozorno strategijo le Srbija,
ki jo podpirajo Črna gora in poho-
jeni nekdanji avtonomni pokrajini
Vojvodina in Kosovo. Vsaj na rav-
ni oblasti je tako. Albanci na Ko-
sovem zaenkrat molčijo, a je njio-
va tišina nevarna in ostra kot bri-
tev tistega, ki, nikoli prijaznen s
svojo usodo, potrpežljivo čaka na
priložnost. Makedonija je sicer
razglasila svojo neodvisnost, to pa
je še zdaleč ni rešilo skrbi pred
nepotešenimi in prav nič naklonje-
nimi sosedi, s katerimi je zemlje-
pisno obkoljena. Bosanski pred-
sednik Izetbegović poskuša modro
in umirjeno taktizirati, v strahu, da
se mu etnično neresljivo pomeša-
na republika ne spremeni v eno
samo bojišče, kar bi lahko bil vr-
hunec jugoslovanske tragedije.
Njegov strah je več kot upravičen,
potem ko ima od včeraj novo ža-
rišče s proglašeno avtonomno srb-
sko krajino v Hercegovini.

Hrvaško ozemlje od Slavonije,
preko Krajine in sedaj še Dalmaci-
je, iz dneva v dan kopni kot sneg
na soncu, kar bi moral biti za vsa-
kogar zadosten dokaz o tem, kdo
je napadalec in kdo napadeni.
Resnica v ozadju te krvave megle
pa le ni tako črnobela. Do uspeš-
nih pogajanj ne bo mogoče priti
brez prekinitve sovražnosti in
skrbnega obravnavanja vzrokov,
ki so privedli do tolikšnega poži-
vinjenja v obračunavanjih med
Srbi in Hrvati. Najhuje je tedaj,
ko se ljudi načrtno zavaja v sov-

ZAGREB — Hrvati se mrzlično pripravljajo na
zaostritev vojne oziroma na učinkovitejšo obrambo.
Včerajšnje dogajanje daje namreč sklepati, da bo
zvezna vojska udarila z vso silo. Iz Makedonije so
poročali o množičnem premiku enot proti severu, ki
je takoj sprožil protest makedonske vlade in svojcev
vojakov, ki služijo vojaški rok. Poveljstvo 5. vojaške-
ga območja je v začetku govorilo, da gre za »normal-
ne premike po začetnem urjenju nabornikov«, včeraj
pa je bilo prisiljeno priznati, da so bile enote poslone
v okrepitev vojaških sil na kriznih območjih Hrvaš-
ke, ki da imajo nujno potrebo po pomoči.

Sicer pa je vojaški vrh vsaj do sinoči ohranil po-
polno rezervo glede akcije, ki se je včeraj v vzhodni
Slavoniji začela za »rešitev«
tistih vojaških enot, ki
sta jih obkolili hrvaška garda in milica. Vest o akciji
je sredi včerajšnjega popoldneva posredovala agen-
cija Tanjug, mnogi opazovalci pa so jo interpretirali
kot odgovor na aretacijo generalmajorja Milana Ak-
sentijevića. Le-tega so hrvaške sile skupaj s sedmimi
častniki in 21 vojaki zajele v petek zvečer med nena-
povedanim poletom s helikopterjem v bližini Karlov-
ca. Ker se je to zgodilo po izteku Mesičevega ultima-
ta, so gardisti na helikopter streljali in ga prisili k
pristanku, nato pa brez vsakega odpora aretirali vse,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Barikade na ulicah hrvaškega glavnega mesta, ki se mrzlično pripravlja na obrambo (AP)

Na beneškem vrhu De Michelis in Genscher podpisala skupno izjavo o Jugoslaviji

Italija in Nemčija odločno zavračata spreminjanje notranjih mej z nasiljem

BENETKE — Italijansko-nem-
ški vrh, ki se je začel včeraj in bo
trajal še danes, je v celoti posve-
čen krizi v Jugoslaviji. Ministra
De Michelis in Genscher (na sliki
AP) sta ob zaključku prvega delov-
nega dne izdala skupno izjavo, v
kateri med drugim beremo, da Ita-
lija in Nemčija kategorično zavra-
čata spreminjanje notranjih meja
in nasilno osvajanje teritorija, zato
novonastalih teritorijev ne bosta
nikoli priznali. Glede priznanja
Slovenije in Hrvaške je med drža-
vami ES edino Nemčija izvajala
močnejši pritisk. Jutri bo skupina
italijanskih parlamentarcev predlo-
žila resolucijo, s katero pozivajo
vlado, katere stališče je bilo doslej
»nerazumljivo in nesprejemljivo«,
naj prizna obe republiki.

Sefa italijanske in nemške dip-
lomacije ugotavljata v skupni izja-

vi, da je treba okrepiti kontingent
evropskih mirovnikov v Jugosla-
viji. De Michelis je na ta račun
predlagal predsedniku ES van
den Broeku, da bi na krizna ozem-
lja poslali vsaj tisoč opazovalcev,
sedaj jih je dvesto, saj se je pone-
kod izkazalo, da je bila njihova
prisotnost odločilna za prenehanje
ognja.

De Michelis in Genscher sta na
beneškem vrhu ugotavljala še, da
se krizna žarišča nevarno širijo
tudi na zaenkrat neogrožena
ozemlja oziroma republike in v
skupni izjavi odločno zahtevata
spoštovanje podpisa premirja in
vseh obvez, ki jih podpis pogodbe
vključuje. »Vojska naj se vrne v
izhodiščne, vojašnice, z bojišč naj
se umaknejo predvsem tisti vojaš-
ki elementi, ki odkrito podpirajo
srbsko stvar,«
piše v izjavi.

Ploha prestižnih nagrad v letošnji dokaj izenačeni konkurenci na beneški prireditvi

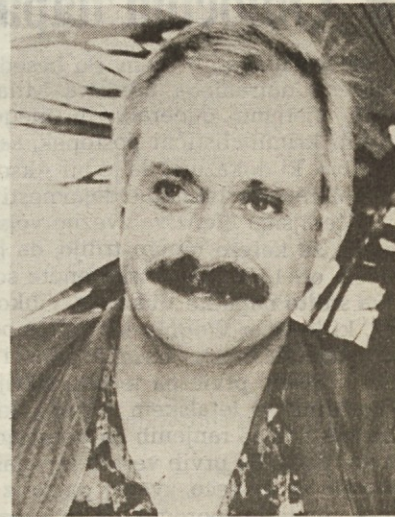
Zlati lev je osrečil ruskega mojstra Mihalkova

ALEŠ DOKTORIČ

BENETKE — »La notte dei leoni«
- noč levov je
bila dolga in radodarna. Široka paleta nagrad, ki jih
predvideva novi statut Mostre je osrečila skorajda
vse filme, ki so se potegovali za nagrade. Najbolj
zadovoljen je bil seveda ruski mojster Nikita Mihal-
kov (na sliki AP), ki je v petek zvečer slavil zmago
na privatnem praznovanju. Njegov »mongolski«
film Urga je nesporno vreden najvišjega odličja, pa če-
prav bi ga lahko brez večjih škandalov zamenjala na
beneškem prestolu tudi kitajski Rdeče lanterne ali
recimo Jarmanov Edvard II. Kakorkoli, žirija, ki ji je
predsedoval Gianluigi Rondi, je 22 filmov v konku-
renci podelila 12 nagrad. Zlati lev Mihalkovemu
Urga, srebrnega leva pa so prejeli trije filmi: Kralj
ribičev Terryja Gilliama, Ne slišim več kitare Philip-
pa Garrela, in Rdeče lanterne Zhang Yimouja. Velika
nagrada žirije, ki večkrat odraža nagrade »za ljubez-

ni«, je dobil film Manoela Oliveire Božanska kome-
dija. Doprinosi igralcev so bili tako ocenjeni: pokal
Volpi sta dobila River Phoenix za moško vlogo v
filmu Moj osebni Idaho Gusa Van Santa in Tilda
Swinton za kraljico v Edvardu II. Dereka Jarmana;
Gian Maria Volonte je nadaljeval z interpretacijo v
filmu Preprosta zgodba Emidia Greca zaslužil prilož-
nostnega zlatega leva za celotno igralsko kariero. Na
vrsti so še Oselle, specifična priznanja: Mississippi
Masala Indijke Mire Nair jo je prejel za idejo in
scenarij, Herzogov Klic kamna za izjemen talent in
pogum, ki so ga pokazali pri drznem snemanju vsi
soudeleženci, Allemagne neuf zéro Jean Luca Go-
darda pa za briljantno zvočne kulise.

Kot vsako leto so vrh tega tudi mnoge institucije,
združenja in revije podelile svoje nagrade, naj ome-
nim samo najbolj avtoritativne. Mednarodno združe-
nje filmskih kritikov FIPRESCI je poklonilo medna-
rodno nagrado kritike filmu Rdeče lanterne.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po številnih polemikah prejšnjih dni, še zlasti v vrstah SVP Prireditelji zagotavljajo zmernost zborovanja Tirolcev na Brennerju

BOCEN — Na avstrijski strani mejnega prehoda na Brennerju bo danes veliko zborovanje z naslovom »Razmisli o Tirolski«, ki ga je pripravil odbor, sestavljen iz različnih osebnosti avstrijske Tirolske, nemškogovorečih predstavnikov bocenske pokrajinske uprave in članov tridentinsko-tirolske avtonomistične stranke PATT. Kljub temu, da so bile za zborovanje napovedane zelo splošne teme, kot so zaščita okolja, kulturno sodelovanje in prihodnost mladih, je že sama napoved pantirolske manifestacije povzročila v političnih krogih nenavadno zaskrbljenost. Za najbolj aktivne so se namreč med pobudniki takoj izkazale prav tiste skupine in posamezniki, ki že od nekdaj zastopajo potrebo po referendumu, s katerim naj bi bocenska pokrajina prešla pod Avstrijo, medtem ko med njimi ni nobenega italijanskega predstavnika iz Zgornjega Poadižja.

Največja zaskrbljenost pred današnjo manifestacijo vlada prav pri voditeljih Južnotirolske ljudske stranke (SVP) s predsednikom Rolandom Ritzom in

predsednikom bocenskega pokrajinskega odbora Luisom Durnwalderjem na čelu. Položaj pa je v preteklih dneh še zapletla objava pisma podpredsednika SVP, poslanca Ferdinanda Willeita, v katerem izraža potrebo po spremembi strankine politike, ki naj bi se - na osnovi njegove domneve o tokratni ugodni mednarodni politični situaciji - usmerila k samoodločbi. Zaskrbljenosti zaradi manifestacije se je tako pridružil še strah, da bi se utegnila izroditi v tribuno najbolj oltrancističnih skupin.

Prirediteljem tako ni preostalo drugega, kot da so na predvečer zborovanja zagotovili, da to ne bo protitalijanska manifestacija in da bo potekala v največjem redu. Tisti zmerni južnotirolski politiki - med njimi tudi predsednik bocenskega pokrajinskega odbora Durnwalder - ki se je bodo kljub velikim dvomom vendarle udeležili, pa so že zagotovili, da bodo na zborovanju nastopili samo zato, da še enkrat potrdijo veljavnost s paketom začrtane avtonomistične politike za Južno Tirolsko.

Cossiga predložil štiri osnutke za postopek pomilostitve Curcia

RIM — Predsednik Cossiga je včeraj spet načel vprašanje pomilostitve zgodovinskega voditelja rdečih brigad Renata Curcia, to pa je storil na dokaj presenetljiv način. Kvirinal je sporočil, da je Cossiga predložil pravosodnemu ministru Martelliju štiri osnutke v zvezi s pomilostitvijo Curcia, upoštevajoč štiri različna izhodišča. Martelliju dopušča možnost, da katero od teh možnosti odobri in podpiše pomilostitev ali pa da predloge v celoti zavrne.

Cossiga se je odločil za ta korak, potem ko je »pomilostitvena vojna« nevarno zatresla najvišje državne institucije. Svojo odloči-

tev pa je utemeljil v intervjuju za RAI2. »Vprašanje pomilostitve kot humanitarnega dejanja ne obstaja. V novem kazenskem zakoniku obravnavajo pomilostitev kot politično dejanje, vendar ni tako. Vzrok pomilostitve ni nikoli utemeljen, zato je normalno, da ga pravosodni minister tolmači kot človekoljubno dejanje, kot dejanje pravičnosti. V primeru Curcia pa gre predvsem za to, da spremenimo odnos do preteklosti in dobo prevratništva gledamo drugače.« Cossiga je nato pojasnil, da je primer Curcio nastal zgolj zaradi nesporazumov sodnega značaja med glavnimi državnimi institucijami.

Michelangelov lepotec David ob prst na nogi

FIRENCE — Najbolj znano Michelangelovo umetnino, neponovljivega Davida, se je včeraj s kladivom lotil starejši neuravnovešenc. K sreči je poškodoval le prst na nogi. Obiskovalci so bili namreč toliko prisebni, da so možakarja pravočasno odstranili.

nadaljevanji s 1. strani

● Pogajalci z dolгим repom

raštvo in prepričanje, da brez vojne ne gre. Tedaj sta razumu in civilizaciji že prevzela mesto brezpogojni šovinizem in sla po prevladi za vsako ceno, katerih meje ni mogoče več nadzorovati. Mit oboroženega boja za vsako ceno rojeva lahko samo zaslepljujoč sindrom, ki je sposoben iz podzvesti ljudi, tudi desetletja dobrih sosedov, priklicati nerazumljivo zverinsko naravo, za katero tudi zgodovinske razlage težko zaležejo. Zgodovinski krivec za to zlo bo ostal Milošević, ki je svojo oblast sistematično gradil na zatiranju nacionalnih pravic in razpihovanjem velikosrbstva. Do kam je to pripeljalo, je vsem pred očmi, saj tudi med srbsko opozicijo skorajda ni skupine, ki se ne bi sklicevala na Veliko Srbijo. Tako je deklarirani komunist zmogel spočeti četnika, s katerim ga, vsaj danes, povezujejo isti cilji in interesi.

Tudjman, ki je danes zaradi razmer na Hrvaškem v hudih težavah, ima pri tej zgodbi tudi svoje težke odgovornosti. Hrvaško neodvisnost je osnoval na agresivnem protisrbstvu in obče znano je, da tudi s Srbi na Hrvaškem ni ravnal v rokavicah. Če drugo ne, je s svojo politiko ponudil Srbom in njihovim apetitom mnogo priložnosti in argumentov. Ni čudno, če je zaradi tega na Hrvaškem našla prostor tudi skrajna nacionalistična desnica, o čemer je minuli teden zgovorno pričala desetstisočglava množica ustašev sredi Zagreba.

Lord Carrington bo poskušal spraviti Miloševića in Tudjmana za isto mizo. Težko bo s takimi pogajalci, če si resnično ne želijo miru, pogajalci z dolгим repom.

● Odločilni napad vojske

ki so se nahajali v njem. Po besedah pomočnika hrvaškega notranjega ministra Milana Brezaka bodo proti ujetemu generalu in njegovemu spremstvu uvedli kriminalistični postopek, saj so pri njih našli gradivo, ki dokazuje, da je bil Aksentijević neposredno vpleten v kriminalne dejavnosti proti Hrvaški.

Včerajšnja ofenziva zvezne vojske v vzhodni Slavoniji, za katero mnogi trdijo, da bo odločilna, se je začela ob 13.30. Kopenske enote so ob pomoči letalstva srdito napadle Vukovar, Vinkovce, Petrinjo, Osijek, ki je sicer v ognju krogel že od petka popoldne, in ostala slavonska naselja. Srbski teroristi so napadali v Sisku, prvič pa je bilo streljanje slišati tudi v Varaždinu. O letalskem napadu, ki je terjal tri smrtne žrtve in 15 ranjenih pa poročajo tudi iz vojvodinskega Bača. Po prvih vesteh iz vojaških krogov naj bi bilo šlo za nesrečo, zvečer pa so iz poveljstva 1. korpusa vendarle sporočili, da so napadalci zaradi slabe

vidljivosti zamenjali cilje napada, ki so bili seveda na hrvaškem in ne na srbskem ozemlju.

O nevarnem zaostrovanju položaja so včeraj poročali tudi iz dalmatinskega zaledja, iz Makedonije pa naj bi proti Splitu z vlakom odpotoval nadaljnji kontingent okrog tisoč vojakov. Hrvaška televizija je poročala, da se je obisk opazovalcev EGS v Gospiću končal s streljanjem nanje, vendar brez posledic. Velika napetost je včeraj vladala tudi v hrvaškem glavnem mestu, kjer so prebivalstvo pozvali na »aktivno pomoč« v obrambi in na omejitve prometa na najmanjšo možno mero, na strateške točke so postavili vreče s peskom, na južne vpadnice pa španske jezdece. Po besedah namestnika notranjega ministra so bili izvedeni tudi vsi ukrepi za blokado vojašnic z odvzemom elektrike, vode in prekinitvijo oskrbovanja s hrano. V odgovor pa so v kasarnah zagrebške okolice obrnili vse topovske cevi proti prestolnici.

Z zaostrovanjem vojne na Hrvaškem se seveda skokovito večja število beguncev iz najbolj ogroženih območij. Iz Zadra, ki je popolnoma izoliran, je v Ancono včeraj s trajektom dopotovala najštevilnejša skupina ubežnikov doslej, v kateri je bilo 357 oseb, drugih 600 Zadržanov pa se je zateklo na Reko. Iz Rima poročajo, da je predsednik Cossiga v zvezi z razvojem dogodkov na Hrvaškem v stalnem stiku z ministri De Michelisom, Scottijem in Rognonijem.

Socialist Del Bue obsoja povojne umore in navaja imena domnevnih odgovornih

RIM — Afera »rdeči trikotnik« dobiva vse širše okvire. Potem ko je Gaiti priznal, da je umoril duhovnika Pessino, zaradi česar je bil po nedolžnem obsojen nekdo drug, se kar vrstijo imena krivcev. O tem je spregovoril tudi parlamentarec PSI iz Emilije Romagne Mauro Del Bue.

V intervjuju za tednik Panorama je med drugim naštel imena oseb, ki so bile neposredno vpletene v povojne politične zločine. »Deus ex machina« skoraj vseh zločinov v rdečem trikotniku je bil tajnik federacije KPI iz Reggio Emilie Arrigo Rizzoli, ki je umrl pred kakim letom, tako trdi Del Bue. Rizzoli je delal po navodilih šefa vsedržavnega tajništva KPI Pietra Secchie, navodila pa je vselej odobril Togliatti. Kot zatrjuje Del Bue, si Rizzoli ni nikoli umazal rok, ker je zločin naročil tretjim, zelo zanesljivim osebam, ki jih je poiskal v vrstah bivših partizanov in »zapriseženih« stalinistov. Na tak način naj bi Rizzoli do leta 1948 posredno zakrivil vsaj dvanaest zločinov,

katerih žrtve so bili v glavnem antifašisti katoliške, liberalne in socialistične smeri. Samo v dveh primerih so našli storilca, Renata Bolondija in Ferdinanda Mirotti-ja. Po kaki čudni domeni pa je bil po nedolžnem obsojen neki Egisto Baraldi, ki je svojo nedolžnost dokazal tudi v avtobiografski knjigi.

Del Bue pravi, da so za površnost procesov sokrivi tudi sodstvo, cerkev, policija in Krščanska demokracije. »Primeri Nicolini in Baraldi učita; za časa njunih obsodb ni bilo pomembno, ali sta res morila, važno je bilo, da so obsodili kakega komunist.«

Liberalec Morelli pa gleda na stvar z drugačnega zornega kota; nanaša se na izjavo predsednika Cossige, ki je v intervjuju za RAI 3 dejal, da je treba »zaključiti s preteklostjo, Gaitija, ki je priznal zločin, pa bi po tolikih letih pomilostil«. Za Morellija je ta predsednikova izjava prenapregljena in dvorezna pri tolmačenju sodne etike.

Generali ne ubogajo več

Generali so se uprli ukazu predsednika državnega predsedstva Stjepana Mesića in se nočejo umakniti s hrvaških bojišč v vojašnice. Za Stjepana Mesića je to poslednji dokaz, da je zvezna vojska napravila vojaški udar, za vodstvo zvezne vojske je ukaz Stjepana Mesića potrditev, da hoče predsednik zveznega predsedstva diskreditirati in razbiti armado.

Obe strani sta se zapletli v nevarno igro. Stjepan Mesić ravna v skladu s sporazumi o ustavitvi ognja, v katerih je rečeno, da se bo zvezna armada umaknila v vojašnice. Pri tem trdi, da samo uresničuje tisto, kar je državno predsedstvo v načelu sprejelo že tedaj, ko je podpisalo sporazum o ustavitvi ognja ter se zavezalo tudi Evropski skupnosti, da bo za mir storilo vse, kar je v njegovi pristojnosti.

Da, odgovarja zvezna armada, vendar ni nikjer rečeno; da se mora najprej umakniti vojska, šele zatem hrvaške oborožene enote. Vodstvo zvezne vojske celo dokazuje s citati iz sporazuma o ustavitvi ognja, da bi se morale zvezne enote umakniti kot poslednje.

Stjepana Mesića so se lotili tudi člani srbskočrnogorskega lobija v zveznem predsedstvu in mu očitali, da ravna samovoljno; celo umirjeni predstavnik Bosne in Hercegovine v zveznem predsedstvu Bogić Bogićević je izjavil, da lahko takšne ukaze izdaja samo celotno predsedstvo. Dosedanji vodja tujih opazovalcev v Zagrebu pa je k vsemu temu dodal še mnenje, da v mirovnih sporazumih res ne piše, kdo naj se prvi umakne.

In tako je ukaz Stjepana Mesića o umiku enot zvezne vojske na Hrvaškem v vojašnice obvisel v zraku. Vendar bo še vedno učinkoval. Hrvaški stani bo lahko služil kot koristen pripomoček za dokazovanje, kako zvezna vojska čedalje bolj javno podpira srbske upornike; to bo jugoslovanska armada tudi težko zanikala, čeprav v odgovoru Stjepanu Mesiću našteva polno svojih argumentov, kako je nevtralna. Srbski strani pa bo Mesićev ukaz prišel prav, ko bo še naprej obtoževala predsednika državnega predsedstva, da ravna samovoljno, razbija Jugoslavijo in njeno vojsko, krši zvezno ustavo in je »neresen«. Za zdaj so odzivi iz Beograda na tej ravni, prištinski radio v srbsčini pa ga že zmerja, češ da je »fašistoiden in izdajalski«. Vsaka nova stopnja raznih kampanj te vrste se navadno začne med kosovskimi Srbi.

Ker je Evropska skupnost prevzela nekakšno skrbniško vlogo nad jugoslovansko krizo, po jugoslovanskih republikah in seveda v zveznih krogih, kolikor jih pač še je, odkar je predsednik vlade Ante Marković napovedal »stečajno vlado«, ugibajo, kako se bo za zaostri-

tev spora med Stjepanom Mesićem in vodstvom zvezne vojske odzvala Evropa. Možnosti je seveda več, v ugibanjih pa izstopata dve. Po prvi, ki jo v bistvu zagovarja tudi Stjepan Mesić, naj bi Evropa sprejela Mesićevo zahtevo, da je zaradi vojaške nepokorščine in prevrata neizbežna tuja intervencija. V Jugoslavijo naj bi v skrajnem primeru prišle mirovne čete. Ugibanja, ki gredo v to smer, navajajo kot svoj argument pospešeno urjenje natovskih enot za hitre posege.

Ugibanja o drugi možnosti so bolj zadržana in ne povsem v prid Mesićevemu ukazu. Enote jugoslovanske armade naj bi se pod pritiskom Evrope sicer umaknile tudi po tej različici, vendar naj bi se hkrati umaknile s krajev spopadov tudi hrvaške oborožene enote, kot velja sporazum o ustavitvi ognja, vse kar ne sodi v redne enote, naj bi se demobiliziralo itd. To pa spet pomeni, da bi hrvaške oblasti nadzorovale samo tiste dele ozemlja republike, ki so ta trenutek pod njenim nadzorom. Drugače rečeno, Hrvaška ne bi izpolnjevala pogojev za mednarodno priznanje, saj njene oblasti ne držijo pod nadzorom celotnega ozemlja države, vsekakor manj kot dve tretjini. Po drugi strani pa srbski uporniki ne bi mogli več prodirati po hrvaškem ozemlju, čeprav še niso dosegli vseh svojih ciljev.

Tako se pač sučejo ugibanja, ki jih je v jugoslovanskem prostoru več kot resnih in uporabnih informacij. Nekaj več treznih razmišljanj o pravih dejstvih utegne prinesiti mirovna konferenca v Haagu. Od tam in iz prestolnic držav Evropske skupnosti je vse več glasov, da bi Slovenija in morda tudi Hrvaška utegnili dobiti mednarodno priznanje. Lahko pa dobi resno mednarodno podporo tudi pobuda makedonskega predsednika Kire Gligorova, da bi vse republike druga drugi priznale neodvisnost, obenem pa bi tudi druge države priznale suverenost vsem republikam, ki bi se takoj zavezale, da se bodo dogovorile o nekaterih minimalnih skupnih funkcijah na področju človekovih pravic, gospodarskih odnosov, obrambe in zunanje politike. Toda Slovenija in Hrvaška zagovarjata popolno osamosvojitve z morebitnim sodelovanjem v jugoslovanskem prostoru. Srbija in delno Črna gora pa še vedno vztrajata pri federaciji. V nasprotnem primeru bosta zahtevali spremembo meja med republikami, češ da samoodločba narodov kot nesporna pravica pomeni, »da nihče ne more nikogar prisiliti, da ostane v Jugoslaviji, nikomur pa tudi ni mogoče zaukazati, da mora iz nje«, kot pravi Slobodan Milošević. Za njega pa konfederacija ni več Jugoslavija.

BOŽO KOVAČ

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10,00 din. mesečna naročnina 230,00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržiškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLIST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 460959

TRST (040) 7796-600 - Tix 460959

Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723

Fax 0481/5352958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT

Tiska EDIGRAF

Cian italiani
zvez časopisnih
založnikov FIEG

Apela CGIL in DSL za ustavev sovražnosti na Hrvaškem

GORICA - Italijanska vlada mora sprejeti vse politične in gospodarske ukrepe, ki so potrebni, da se ustavi sovražnost na Hrvaškem in se uveljavi pot miroljubnega in političnega reševanja sporov. Tako je v svojem sporočilu poudarilo deželno tajništvo sindikalne organizacije CGIL, ki se je sestalo v Gorici skupno s pokrajinskimi sekretarji.

V stališču, ki je bilo sprejeto ob koncu seje, je rečeno, da morajo v iskanju miroljubne rešitve italijanski in mednarodni dejavniki upoštevati dejstvo, da se je federativni ustroj Jugoslavije sesul in da sta se Slovenija in Hrvaška na demokratičen način odločili za suverenost in neodvisnost.

Osamosvojitve Slovenije in Hrvaške pomeni po mnenju CGIL tudi razdvojitve italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Sindikalna konfederacija zato meni, da mora italijanska vlada napeti vse sile in zaščititi narodnost ter zahtevati enake pravice za celotno manjšino. V tem okviru je treba tudi razširiti osimski dogovor (na osnovi načela recipročnosti) zlasti glede varstva italijanske manjšine v Jugoslaviji in slovenske v Italiji.

Del svojega dokumenta je deželno vodstvo namenilo tudi gospodarskim posledicam jugoslovanske krize. Menilo je, da mora italijanska vlada sprejeti vse ukrepe, ki naj omogočijo FJK središčno vlogo v odnosu s Slovenijo in Hrvaško tudi ob upoštevanju agresivne avstrijske in nemške gospodarske politike do Ljubljane in Zagreba. Če bi bila avstrijska in nemška politika uspešna, bi FJK imela le marginalno vlogo s sodnimi balkanskimi območji in srednjo Evropo. Zato se CGIL zavzema za sodelovanje in politiko gospodarske integracije FJK s Slovenijo in Hrvaško. V ta namen namerava skupno s CISL in UIL preveriti pripravljenost z zasebnimi in javnimi podjetniki za morebitne gospodarske pobude v sosednjih republikah.

Deželni sekretar DSL Ruffino pa je v svoji izjavi poudaril, da sta ES in mirovna konferenca v Haagu nemočni, ker ne upoštevata, da so v Jugoslaviji napadalci in napadeni, predvsem pa ne uveljavljata s potrebno energijo načela samoodločbe narodov. Izhodiščna točka za pogajanje je priznanje Slovenije in Hrvaške, ker bi to jasen dokaz, da Evropa ne sprejema zamisli o »Veliki Srbiji« predvsem pa razmišlja o novi ureditvi na osnovi pravic narodov.

Ob 70-letnici Industrije cementa v Anhovem V novi tovarni cevi ne uporabljajo azbesta

NOVA GORICA - Kolektiv Industrije cementa in salonita v Anhovem je včeraj počastil sedemdesetletnico ustanovitve in razvoja tega industrijskega velikana ob reki Soči, ki je tesno povezan s tradicijo in razvojem naših krajev. Proslava je bila delovna, torej brez hrupnih prireditev, ker je povsem v skladu s časom in razmerami, ki so pereče in kritične.

Anhovska Industrija je še vedno eden izmed najvažnejših temeljev goriškega gospodarstva, saj je v njenih obratih oziroma dejavnostih (organizacijsko in pravno so sedaj razdeljene v delniške družbe) zaposlenih okrog 1.700 delavcev in uradnikov. Ob jubileju so včeraj odprli novo, zelo pomembno tovarno, v kateri bodo izdelovali najrazličnejše cevi, denimo za vodovode, kanalizacije in podobno. V njej bi lahko letno proizvedli kar okrog 168 km omenjenih cevi, vendar bo v začetku proizvodnja od zmogljivosti. Tržišča za prodajo cevi so se namreč zmanjšala, saj v Srbijo na primer proizvodov iz Anhovskega skoraj ne prodajajo več.

Naložba je veljala okrog 35 milijonov švicarskih frankov, pri čemer so sredstva zbrali iz različnih domačih in tujih virov. Toda najpomembnejše je to, da bodo pri izdelavi omenjenih cevi v novi tovarni glavne surovine steklena vlakna okrepljena s kremenčevim peskom. Nič več torej ne bo potreben azbest, ki je, kot znano, nevarna in celo strupena snov, česar se tudi v Anhovem že dolgo zavedajo. Tovarna je torej prispevala industrijski in finančni moči anhovske Industrije, vendar pa tudi dokaz usmeritve njenega vodstva, ki iz uporabe v proizvodnji hitro izloča azbest.

Ob jubileju Industrije cementa in salonita je o njeni preteklosti, sedanjosti in prihodnosti v obdobju prihodnjega razvoja, na novinarski konferenci govoril glavni direktor Salonita Jurij Bucik. Novo tovarno pa je s priložnostnim govorom odprl predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ki si je v spremstvu vodstva ogledal obrat, popoldne pa se je udeležil tabora slovenskih krščanskih demokratov v Novi Gorici.

MARJAN DROBEŽ

Na srečanju predstavnikov SSK, NSKS in EL Predlog o posebnem uradu ki naj skrbi za manjšine

NOVA GORICA - V Novi Gorici sta se včeraj srečali predstavniki stranke Slovenske skupnosti iz Italije ter Narodnega sveta koroških Slovencev in Enotne liste. Delegacijo Slovenske skupnosti so vodili predsednik Marjan Terpin, tajnik Ivo Jevnikar in deželni svetovalec Bojan Brezigar, delegacijo s Koroške pa tajnik NSKS Marjan Pipp, predsednik EL Andrej Wakounig in vodja tajništva Bernard Sadovnik. Razpravljali so, kot povzemamo iz sporočila, o aktualni manjšinski problematiki v Italiji in Avstriji ter bili mnenja, da se morajo tudi predstavniki zamejskih slovencev vključiti v razpravo o institucionalnih spremembah v Sloveniji, zlasti kar zadeva skrb za Slovence izven meja republike.

Na sestanku so ugotovili, da je bila odločitev izpred poldruga leta, da v slovenski vladi sedi tudi minister, ki je izrecno zadolžen za manjšinska vprašanja, nadvse pomembna, da pa žal temu političnemu sklepu niso sledila ustrezna upravnna določila in je minister še sedaj brez ustrezne administrativne strukture, ki bi bila potrebna,

da zadosti tako pomembnim pristojnostim.

Glede na dejstvo, da so v teku priprave za preustroj slovenske vlade in da manjšini s predlogi nista bili seznanjeni, so na sestanku poudarili načelna stališča, po katerih mora biti v okviru preobnove slovenske vlade skrb za manjšine poverjena uradu, ki mu načeljuje oseba z ustreznimi političnimi pooblastili. Ta urad mora imeti na razpolago strokovno službo, tudi z naloge koordinacije med posameznimi ministrstvi, katerih dejavnost lahko zadeva tudi problematiko manjšine. V okviru predlaganega urada mora delovati tudi posvetovalno telo, v katerem bodo zastopani tudi predstavniki manjšin.

V prihodnjih dneh bodo predstavniki organizacij zaprosili za sestanek s slovensko vlado, da bi jih informirala o stališču glede ohranitve posebnega ministrstva za Slovence po svetu in da jo seznanijo s svojimi predlogi.

Na sestanku so tudi izdelali predlog, da bi v okviru ustavnih sprememb v okviru republiške skupščine oblikovali posebno posvetovalno telo za slovenske manjšine v sosednjih državah.

Ker bi v nasprotnem primeru mesto izgubilo kopico ugodnosti

Videm umetno nad 100.000?

VIDEM — Ljudsko štetje, ki je najavljeno za konec oktobra, bo povedalo, če je število prebivalcev v Vidmu padlo pod mejo 100.000. Okoli tega vprašanja se v tem času precej govori in zanj so pokazala zanimanje tudi vsedrjavna sredstva obveščanja.

Dejstvo, da bi videmsko prebivalstvo zdrknilo pod število 100.000, bi namreč povzročilo vrsto sprememb tudi v javnih upravah, predvsem na Občini Videm. Od sedanjih 50 bi se število svetovalcev v občinskem svetu skrčilo na 40, kot to velja za mesta, ki imajo 50 tisoč prebivalcev (Gorica). Tudi število odborništev bi se znižalo od sedanjih dvanajst na osem.

Kar pa je najpomembnejše, zmanjšali bi se vladni prispevki in razna državna posojila. Nekaj sto prebivalcev manj bi torej botrovalo precejšnjemu padcu finančnih dotacij, kar v bistvu najbolj zaskrblja videmske upravitelje.

Od tu polemike in natolcevanja o »lovu na občane«. Po nekaterih vesteh naj bi v furlanski prestolnici delali na tem, da bi ohranili raven 100 tisočih prebivalcev. Govori se, da so v občinske sezname vpisali tudi takšne osebe, ki v Vidmu samo delajo, stanujejo pa v sosednjih občinah ali celo v Gorici in Trstu. Še več: nekaterim osebam, ki so zaprosile za zamenjavo bivališča (iz videmske občine v drugo), naj bi odgovorili, da obstajajo določene težave, ki naj bi zakasnile birokratski iter...vsaj do ljudskega štetja. Ob tem velja povedati še, da naj bi se tudi zaporniki in tako-

imenovani »vu cumprà« kaj kmalu znašli med čisto krvnimi Videmčani.

Po nekaterih podatkih naj bi danes v Vidmu živelo 99.850 oseb, kar pomeni, da obstaja resna nevarnost, da bi zaradi peščice oseb Videm izgubil marsikatero prednost.

Če bi se ta negativni trend uresničil, bi videmski občinski svet štel 10 svetovalcev in 4 odbornike manj. Na podlagi rezultatov lanskih upravnih volitev bi največjo škodo »utrpela« KD, ki bi od sedanjih 19 dobila 15 svetovalcev. Ostale stranke pa bi razpolagale z naslednjim predstavništvom: PSI 9 (danes 11), PDS 5 (6), PRI in Zeleni golobice 2 (3), Zeleni marjetice 1 (2), PSDI in MSI 2 (2), PLI in MF 1 (1).

V tem primeru pa bi odškodnina župana, odbornikov in svetovalcev ostala nespremenjena zaradi posebnega dekreta predsednika republike, ki je Videm vključil v seznam zaslužnih občin. Tudi plače občinskega osebja bi ostale nespremenjene.

Mesto Videm je v svoji zgodovini beležilo stalno rast prebivalstva. Leta 1.350, v času oglejskih patriarhov, so v Vidmu našli 6.000 prebivalcev. Ob prvem uradnem ljudskem štetju, leta 1857, je v furlanskem mestu bilo 25.200 prebivalcev, ob začetku letošnjega stoletja pa so našli 36.908 oseb. Odtlej se je število prebivalstva občutno dvigalo, tako da so na ljudskem štetju leta 1951 zabeležili nekaj nad 72 tisoč oseb. Leta 1971 pa so v Vidmu prvič presegli mejo 100.000 in sicer 100.794. Na zadnjem ljudskem štetju leta 1981 je Videm imel 102.021 prebivalcev.

RUDI PAVŠIČ

Maraton videmske pokrajine

VIDEM — Videmski pokrajinski svet se bo sestal ponovno jutri, 16. septembra, da bi pričel razpravo o lastnem statutu. Predsednik videmske Pokrajine Tiziano Venier je namreč sklenil, da se bodo seje pokrajinskega sveta odvijale poslej vsak dan do konca tedna, kajti samo na ta način da bo mogoče izčrpati vse točke, ki zadevajo razpravo in glasovanje v zvezi s statutom. Zakon namreč določa, da morajo krajevne uprave odobriti listino do 17. oktobra.

Tudi ob tej priložnosti, kakor tudi že na videmski Občini, bo v središču obravnave vprašanje glede uporabe furlanskega jezika na zasedanjih pokrajinskega sveta. Ob tem pa bo seveda zanimivo izvedeti, v kolikšni meri bo pokrajinska uprava upoštevala prisotnost slovenske narodnostne skupnosti na tem severnovzhodnem območju videmske pokrajine. (R.P.)

Skupna seja sindikalnih organizacij iz Istre in Obale

Istra nedeljiva gospodarska celota

UMAG — Minuli četrtek je bil v Umagu skupni delovni sestanek predsednikov sindikalnih poverjeništev Buzeta, Buj, Poreča, Pazina, Labina, Rovinja in Pule ter vodstva Obalne sindikalne organizacije (Izola, Koper, Piran).

V razgovoru je prišlo do izmenjave izkušenj in seznanjanja z zapleteno problematiko sedanjega sindikalnega delovanja, dogovorjene pa so bile tudi možne oblike skupnega delovanja. Sindikalni predstavniki obeh sindikatov so si bili edini v oceni, da je Istra nedeljiva celota na ekonomskem, kulturnem in družbenem področju. Poleg tega pa so tudi interesi članov sindikata in državljanov zelo sorodni. Dogovorili so se za različne oblike sodelovanja, da bi te interese tudi zaščitili. Za uresničitev vsega tega je v prvi vrsti potreben mir, so ocenili, ter priznanje vseh kulturnih, ekonomskih in nacionalnih razlikosti. S tem ciljem so naslovili apel vsem državljanom in vladam Evrope ter mednarodni skupnosti in posebej sindikatoma doma in v tujini, da se zavezmajo za mirno rešitev konfliktov, prekinitev vojne in agresije na republiko Hrvaško.

Pozivajo vse sindikalne organizacije Skupnosti Alpe Jadran in Evropsko sindikalno konfederaci-

jo, da se aktivno vključijo v prizadevanja za mednarodno priznanje neodvisnosti in samostojnosti republik Slovenije in Hrvaške.

Kar zadeva konkretno sindikalno sodelovanje je dogovorjeno srečanje sindikalnih pravnikov, da bi okrepili zaščito članstva, tesnejše povezovanje sindikalnih podružnic in sindikatov s področja turizma, ribištva, pomorstva in trgovine, pomoč in zaščita članstva Obalne sindikalne organizacije iz Slovenije, ki delajo v hrvaški Istri in obratno. Posebej je bila izpostavljena potreba po sodelovanju pri zaščiti manjšin.

Oba sindikata vztrajata na spoštovanju in ohranjanju sedanje odprte meje, pretoka delavcev v obe smeri, vseh državljanov, blaga in kapitala ter vseh kulturnih in družbenih vrednost in povezav.

Razpravljali so tudi o ideji in sprejeli pobudo o organizaciji skupne sindikalne manifestacije Obalne sindikalne organizacije, Istre in obmejnih območij v sosednji Italiji, ki bi bila posvečena miru, sodelovanju in sožitju. Predstavniki obalne sindikalne organizacije so izrazili pripravljenost za vključevanje v konkretne akcije pomoči beguncem iz z vojno zajetih območij Hrvaške.

Delegacija solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji je bila v ponedeljek, 9. t.m. na obisku v Ljubljani pri Rdečem križu Slovenije, kjer jo je sprejel sekretar predsedstva RKS Mirko Jelenič. Z njim se je delegacija posvetovala o možnih oblikah podelitve sredstev, ki so bila zbrana s solidarnostno akcijo Pomoč Sloveniji '91 v tržaški in videmski pokrajini. Potem ko so bili pojasnjeni vzgibi oz. izhodišča, ki so vodila odbor v tej akciji, so se izoblikovali nekateri predlogi, o katerih se bo izrekel solidarnostni odbor na svoji prihodnji seji. Vsi evidentirani možni posegi so s področja zdravstva, kolikor ne gre za neposredno podporo institucionalni dejavnosti RKS (del sredstev zbranih na Goriškem je bil že izročen prav v ta

namen) tako na območju, ki je utrpelo vojno škodo (Ormož, Gornja Radgona) kot v naši bližini (Mladinsko zdravilišče in okrevališče Debeli Rtič). Prav to zdravilišče je delegacija solidarnostnega odbora že obiskala v petek, 13. t.m., z namenom, da se seznanijo s potrebami te ustanove republiškega značaja, ki deluje na področju preventive pod okriljem RKS.

Prihodnja seja solidarnostnega odbora bo v ponedeljek, 16. t.m. ob 10.30.

NABIRALNA AKCIJA POMOČ SLOVENIJI '91
Tržaška kreditna banka
Nives Žerjal 100.00 lir. Saldo: 90.286.094 lir.

Kmečka banka Gorica
N.N. 300.000 lir. Zbrano na Katoliškem glasu: N.N. 400.000 lir. Saldo: 54.001.945 lir.

Prispevek Goriške hranilnice - Cassa di Risparmio 500.000 lir. Saldo: 2.600.000 lir.

Hranilnica in posojilnica Savodnje
Savo Ožbot 50.000 lir, N.N. 50.000 lir, Olga Caharija 50.000 lir. Saldo: 4.980.000 lir.

Hranilnica in posojilnica Doberdob

Bruno Ellero 200.000 lir, Rastislav Lakovič 100.000 lir. Saldo: 3.550.000 lir.

SKUPNO ZBRANA SREDSTVA: 209.375.439 lir.

Tekoči računi pri slovenskih denarnih zavodih:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54
HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626
HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesljan) — 65283-1
KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720
HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 42568/5
CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1
BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Zahteve naših društev na avdicijah o občinskem statutu »Občina Devin-Nabrežina naj ostane povsem dvojezična javna ustanova«

Statut Občine Devin-Nabrežina mora odražati občinsko stvarnost in celovito dvojezično poslovanje uprave, ki mora biti uprava vseh tukaj živečih skupnosti, da se ne bo kdo počutil tujca na lastni zemlji. To je bilo osnovno načelo, ki so ga včeraj pred podžupanom Brecljem, ki je nadomeščal župana Caldija, in svetovalsko komisijo za statut zagovarjali predstavniki štirih slovenskih društev — Igo Gruden, Sokol, Mavhinje-Cerovlje in Čupa — na avdicijah, na katerih so upravitelji iz ust javnih delavcev slišali kakšne so zahteve in potrebe slovenskih občanov od Nabrežine do Stivana. Potrebo po uveljavitvi politike sožitja in enakopravnih odnosov med Slovenci in Italijani je zagovarjal tudi predsednik kulturnega krožka Istria Marino Vocci, sindikalni zvezi CGIL in CISL pa sta najavili, da bosta svoja stališča o statutu iznesla v prihodnjih dneh, vsekakor pred ponedeljkom, 23. septembra, ko se bo občinski svet začel ukvarjati s to izredno pomembno problematiko.

Včerajšnjih avdicij, na katerih je sodelovala tudi prevajalka, so se udeležili predstavniki vseh strank, ki so zastopane v občinski skupščini, z izjemo Zelenih in še zlasti KD, ki očitno ni čutila potrebe, da sliši mnenja in pripombe

slovenskih društev oziroma vseh ostalih, ki imajo pravico, da sodelujejo v javni debati o statutu.

Zastopniki športnega društva Sokol, kulturnih društev Igo Gruden in Mavhinje-Cerovlje ter jadranskega kluba Čupe so se ob načelnih vprašanjih zaustavili pri odprtem problemu dvojezičnega poslovanja občinskega tajnika in občanovega pravobranilca. Gre za vprašanja, ki sta predmet razhajanj tudi v sami večinski koaliciji KD, SSk in PSI in ki glede tega še ni našla skupnega jezika. Če tajnik ne pozna slovenščine, mora naš jezik obvezno in zelo dobro poznati vsaj njegov namestnik, piše v osnutku statuta, vsi pa ne soglašajo s tako formulacijo. Glede pra-

vobranilca pa bi morala uprava zagamčiti vsakomur pravico, da z njim spregovori v svojem materinem jeziku. Na avdicijah je tekla med drugim beseda tudi o pristojnostih jurskih odborov, o občinskem referendumu, o skladnem razvoju občinskega ozemlja, o gospodarskih vprašanjih ter tudi o ovrednotenju istrske kulture. O tem je obširneje spregovoril predsednik krožka Istria.

Komisija za statut se bo pred ponedeljkovo sejo občinskega sveta sestala še enkrat. Doslej so njeni člani sprejeli večji del pripomb k prvotnemu osnutku, ki jih je predložila DSL—Komunistična skupina, največ dela pa bo imela s številnimi popravki zelenega Sgambatija.

GKP o položaju v Jugoslaviji in SZ

Tržaško vodstvo Gibanja za komunistično prenovo podpira prizadevanja za mir v Jugoslaviji ob spoštovanju pravic vseh narodov in torej tudi Italijanov, ki živijo v Sloveniji in Hrvaški. Glede novega političnega položaja v SZ pa je izrazilo željo, da bi lahko tamkajšnji komunisti vseh usmeritev uživali popolno svobodo brez omejitev, ki bi bila v nasprotju z demokracijo. O teh vprašanjih je na zadnji seji vodstva poročal Antonino Cuffaro, ki je najavil, da bo vsedržavni kongres gibanja prihodnjega decembra.

V ljudskem domu Naselja sv. Sergija pa se danes nadaljuje praznik GKP. Ob 19. uri bo Arturo Calabria ocenil položaj v Italiji in v SZ z zornega kota komunističnega gibanja.

Rajonski svet izrekel negativno mnenje »Ne« parkirišču pod trgom pred tržaško sodno palačo

Vse kaže, da so postala podzemsko parkirišče edino zdravilo za rešitev tržaških prometnih problemov. Po predstavitvi načrta megaparkirišča pod Trgom Unità (a od tega je minilo že nekaj let), je sedaj na vrsti načrt za veliko podzemsko parkirišče pod trgom per sodno palačo. Parkirišče naj bi zgradilo podjetje Italipa, ki spada v sklop družbe IRI-Italstat.

O izgradnji tega parkirišča je v začetku tedna razpravljala rajonski svet za Novo mesto in Staro mitnico, pod območje katerega spada tudi Trg Ulpiano, in izrekel povsem negativno mnenje o projektu. Rajonski svet je z večino izglasoval resolucijo, v katerem opozarja občinske upravitelje in javnost na velike probleme, ki bi jih prebivalcem tega rajona povzročilo tako parkirišče. S podzemskim parkiriščem bi v prvi vrsti izginilo še tistih nekaj prostih parkirnih prostorov na tem območju, ki se jih sedaj poslužuje domače prebivalstvo. Z ukinitvijo prostih parkirišč bi se morali le-ti posluževati podzemskega parkirišča, kar pa bi jih stalo lepe denarce. Po drugi strani, ugotavlja resolucija, nimajo vsi toliko denarja, da bi si lahko »odkupili« lastno podzemsko parkirišče.

Rajonski svet pri tem opozarja, da s svojo resolucijo nikakor ne oškodovati tistih, ki se zavzemajo za zmanjšanje prometa v mestu in za ustanovitev predelov, kjer naj bi bil promet prepovedan. Nasprotno: rajonski svet pozitivno ocenjuje delno zaprtje mestnega središča prometu, zmanjšanje števila avtomobilov v središču in večjo uporabo javnih prevoznih sredstev. Vse to koristi predvsem prebivalcem samim, njihovem počutju in zdravju.

Ob koncu rajonski svet za Novo mesto in Staro mitnico poziva občinske upravitelje, naj trezno presodijo njihovo negativno mnenje in naj se, enkrat za vselej, resno lotijo reševanja vprašanja pomanjkanja parkirnih prostorov.

Prav to vprašanje je eno od tistih, ki že dalj časa žulijo mestni odbor za obrambo pravic pešcev. Ta odbor je že pred meseci zahteval srečanje s pristojnim občinskim odbornikom Anghelonejem, do tega srečanja pa doslej še ni prišlo.

Člane odbora razburja opozorje namigi o ponovnem odprtju nekaterih središčnih ulic prometu in so pripravljeni tudi na prijavo odgovornih sodišču, če bo do česa takega res prišlo.

Srečanje predstavnikov Unije Italijanov in Krožka Istria

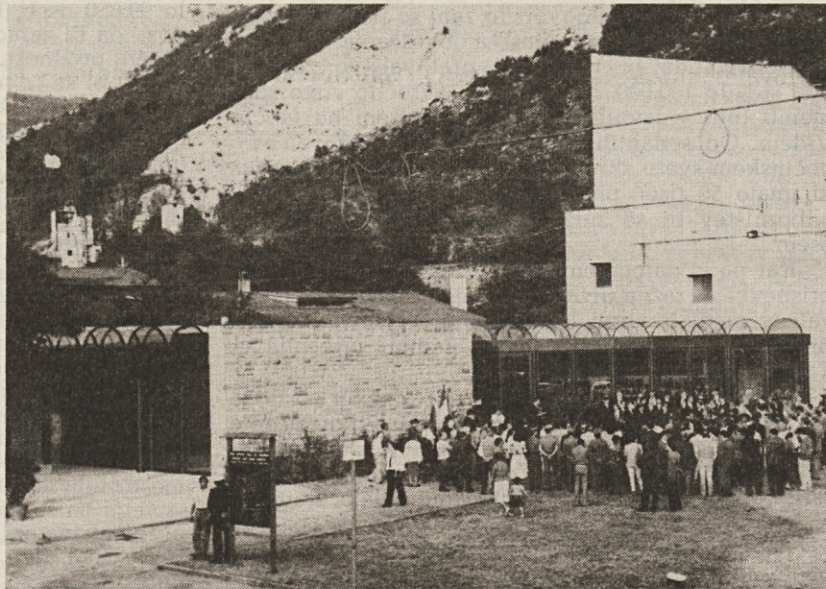
Vzpostavitev plodnih stikov med Istrani z obeh strani meje

Težaven položaj italijanske narodnostne manjšine v Istri je bil v središču pozornosti na četrtkovem srečanju med predstavništvom Unije Italijanov in vodstvom Krožka za istrsko-beneško kulturo Istria. Predsednik izvršnega odbora Unije Italijanov Maurizio Tremul je uvodoma poudaril pomen delovanja krožka Istria, ki je bistveno prispeval k zblizjevanju Istranov s te in one strani meje. Poudarjen je bil nadalje pomen srečanja predstavnikov Unije z itali-

janskim zunanjim ministrom De Michelisom in izjav nekaterih istrskih beguncev, ki predstavljajo novost v primerjavi s togimi stališči izpred nekaj let. To daje upati, da se bo med skupnostima razvil dialog, ki ga doslej ni bilo.

Na sestanku je bila izrečena tudi želja o ustanovitvi posebnega sedeža Krožka Istria v Istri in urada Unije Italijanov v Trstu, kar bi pripomoglo k še večjemu sodelovanju. Tako Tremul kot predsednik Krožka Istria Marino Vocci sta izrazila otrebo po zaščiti in ovrednotenju italijanske skupnosti v Sloveniji in Hrvaški, ugodno pa sta ocenila tudi predlog o javnem zbiranju prispevkov za italijansko manjšino, ki naj bi potekalo na mednarodni ravni. To pobudo naj bi iznesla Dežela FJK ob sodelovanju združenj beguncev, sindikalnih, obrtniških in industrijskih organizacij.

Varstvo naravnega bogastva tudi priložnost za novo sožitje med narodi Odprta meja za boljši jutri

Pogled na sedež sprejemnega centra za naravni park Doline Glinščice, ki so ga uradno otvorili ob prisotnosti slovenskega ministra Jazbinška in predsednika deželne vlade Biasuttija (Foto Magajna)

Petkova otvoritev Sprejemnega centra Doline Glinščice je v prvi vrsti pomemben, sodoben dosežek v širše zasnovani politiki za zaščito, razvoj in vrednotenje naravnega okolja. Kot je v svojem govoru naglasil tudi predsednik deželne vlade Biasutti, pa dogodek presega zgolj »formalno« raven in postaja simbolični mejnik za premoščanje zgodovinske preteklosti, ki je botrovala k bolečemu ločevanju med narodi-sosedi. Občina Dolina se vztrajno zavzema za medsebojno spoštovanje, mirno sožitje in prijateljstvo: najzgovornejši primer pa je pobuda odprte meje, ki letos doživlja svojo desetletnico. Neformalen, vsem prost prestop državnih meja (še danes v Prebenegu, Botaču in Gročani od 8. do 19. ure) je dejanska priložnost, ko meja ljudi združuje in postane samo administrativna črta, ki na papirju zaznamuje lastništvo med dobrimi, starimi sosedi. (dam)

Zgoniška občinska uprava organizira klimatsko letovanje v kraju Recoaro terme (VI) od 16. do 23. septembra 1991. Udeleženci naj se zberejo pred županstvom v Zgoniku jutri, 16. septembra, ob 7.15. Odhod z avtobusom je predviden ob 7.30. Priporočamo se za točnost.

vabi na

ROCK - SHOW
ANSAMBLA

NIGHT JUMP

v petek, 20. septembra
od 21. ure dalje
v diskoteki EUFORIA CLUB v DEVINU

Vabila s popustom (5.000 lir) lahko dobite v GOSTILNI SILVESTER v Nabrežini in v DRUŠTVENEM BARU SKD TABOR na Opčinah.

POHITITE!

4. oktobra odpre v gradu vile
GEIRINGER v Trstu

**ŠOLA
ZA MLADE GLASBENIKE**
(La scuola per giovani musicisti)

Umetniško vodstvo I. Coretti
F. Pasini in B. Zanettovich

Šola nudi sledeče tečaje:

tečaj za spoznavanje glasbe ♦ tečaj violine ♦ tečaj klavirja ♦ tečaj harfe ♦ pevska dejavnost in komplementarni predmeti

Vpis na tečaje je možen že
s 4. letom starosti

Vpisovanja in informacije najprej v
ulici valdirivo 19 - Tel. 631334/5

Združenje Italija-Sovjetska zveza prireja v tednu od 23. do 27. septembra propedeitični tečaj madžarskega jezika. Kot podobni tečaj ruščine je brezplačen, potekal pa bo od 19.30 do 20.30 za skupnih pet ur lekcij. Tečaj bo vodila profesorica madžarskega maretinega jezika.

Vse informacije o tečaju posreduje tajništvo Združenja Italija-SZ vsak dan od 17. do 20. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure v Ul. Genova 23 (tel. 363880).

PD KOLONKOVEC — Ženjan 46

prireja 15. septembra

TRADICIONALNI PRAZNIK SOLATE

Delovali bodo dobro založeni kioski — Danes bo igral ansambel »L. FURLAN«

VABLJENI!

Emporio Fiorentina
ŽENSKA OBLAČILA

TRST

Ul. San Maurizio 16
(vogal Trga Ospedale)

☎ 775741

Novosti jesen - zima
tailleur - jope - obleke - majice - dežni plašči
UGODNE CENE

Z ministrstva za pošto prihajajo zaskrbljujoče vesti

Ali bo naša manjšina kdaj dobila TV spored?

Ali bomo Slovenci v Italiji sploh kdaj dobili svoje televizijske oddaje? Vprašanje je povsem upravičeno zlasti spriču glasov, ki se v teh dneh širijo v Rimu in v deželi, po katerih načrt za vsedržavno porazdelitev televizijskih frekvenc ne predvideva že napovedanih frekvenc za posebno (četrt) televizijsko mrežo RAI, ki naj bi se je posluževali slovenski in morda tudi furlanski sporedi. Ta načrt je na osnovi »zakona Mammi« pripravi minister za pošte Vizzini in ga poslal vsem deželnim upravam, ki morajo do 26. septembra poslati v Rim morebitne pripombe in predloge, ministrstvo pa bo o porazdelitvi frekvenc dokončno odločalo novembra. Slovenske televizijske oddaje, kot znano, predvideva zakon o reformi RAI iz leta 1975, ki pa je ostal v tej točki popolnoma neuresničen.

Alarmni klic, da se stvari s slovensko televizijo nevarno zapletajo, prihaja s strani deželnega tajništva Slovenske skupnosti. Njen svetovalec Brezigar je glede tega že po-

segel pri pristojnih deželnih oblasteh, tajništvo SSk pa v svojem tiskovnem sporočilu govori o »nujnosti jasnih, hitrih in pravičnih odgovorov«. Vizzini je za zamude pri uvedbi TV oddaj v slovenščini naprtil krivdo »džungli anten«, vprašanje pa je mimo tehničnih aspektov vsekakor izključno politične narave.

Deželna vlada, kot smo lahko izvedeli, še ni izdelala konkretnega in točnega načrta za porazdelitev frekvenc na svojem ozemlju. Pri tem je pred nekaj dnevi prišlo do polemike med deželno komisijo za radiotelevizijsko službo in odbornikom Carbonejem. Na kocki je vsekakor usoda nekaterih zasebnih televizijskih postaj (v Trstu je v nevarnosti Teleantenna), treba pa bo tudi na novo urediti ves sedanji sistem porazdelitve anten na teritoriju, pri čemer bo morala Dežela vzeti v pretres tudi antene pri Ferlugh. O teh in podobnih vprašanjih bo tekla beseda na torkovem srečanju predstavnikov zasebnih televizijskih postaj iz Furlanije—Julijske krajine.

Na tradicionalnem Prazniku solate Na Kolonkovcu posadili več kot 400 sadik solate

Lepo število ljudi je včeraj popoldne na njivi predsednika Kmečke zveze Alojza Debellisa na Kolonkovcu sledilo sajenju solate, dejansko osrednjemu dogodku tradicionalnega praznika solate, ki ga prireja PD Kolonkovec. V tej vrtnarski večini se je poskusilo skupno dvajset do mačinov, moških, žensk in otrok, ki so morali v najkrajšem času posaditi s sadikami solate 12 metrov dolgo in meter dvajset široko leho. V dobro uro trajajočem tekmovanju so pod dobrohotnim pogledom predsednika Tržaške pokrajine Daria Crozzolija posadili skupno 420 sadik, ki jih je gostitelj Alojz Debellis pripravil prav v ta namen. Debellis je imel polne roke dela tudi pri pripravi vrta, v zameno za trud pa ima sedaj lepo posajene lehe...

Praznik PD Kolonkovec se je nato nadaljeval na sedežu društva, kjer je bila zvečer družabnost. Rezultate včerajšnjega tekmovanja bodo razglasili danes, ko se bo praznik tudi zaključil.

Na sliki (foto Magajna): posnetek z včerajšnjega tekmovanja v sajenju solate.

Na sestanku s sindikati

Odbornik Saro o usodi delavcev družbe Monteshell

Deželni odbornik za industrijo Saro je v petek sprejel sindikaliste Di Stefana (CGIL), Clapiza (CISL) in Folligna (UIL) in z njimi pregledal težak položaj, v katerem se je znašlo 120 delavcev družbe Monteshell oziroma bivše rafinerije Aquile. Kot smo že včeraj za beležili, je vodstvo podjetja na osnovi novega zakona o dopolnilni blagajni zaprosilo medministrski odbor CIPI za njihovo mobilnost, kar bi jim omogočilo, da bi še nekaj časa prejemali plačo, a dejansko bi bili odpušteni iz službe. Vodstvo podjetja se je odločilo za ta korak, češ da nima dovolj garancij, da bi jih v bodoče lahko zaposlilo, oziroma, da bo lahko odprlo podzemsko skladišče plina, v katerem naj bi delali.

Saro je sindikalistom povedal, da deželna uprava vztraja pri spoštovanju doseženih dogovorov. Sama je v skladu z dogovori dala izvesti družbi EIDOS študijo o varnosti načrtujočega se skladišča, podobno študijo pa bi morala zagotoviti Ustanova za tržaško industrijsko cono (EZIT). Poleg tega bi morali izdati dovoljenja tržaška in miljska občina.

O istem problemu je v petek s Sarom govoril tudi deželni svetovalec PSI Dario Tersar, Saro pa je tudi napovedal, da se bo sestal z vodstvom družbe Monteshell.

Pri KD Vodnik se pripravljajo na novo sezono

Po poletnem premoru se bo v četrtek zvečer, ob 20.30, prvič sestel moški pevski zbor Valentin Vodnik. Skupina, ki je sklenila prejšnjo sezono junija z enodnevnim izletom na Koroško, se bo zbrala v prostorih dolinskega kulturnega društva. Četrtrkovo srečanje je namenjeno predvsem snovanju okvirnega delovnega načrta v novi pevski sezoni, na prvo vajo pa so vabljeni - poleg vseh dosežanih članov moškega pevskega zbora - tudi vsi, ki bi radi pristopili k zboru. Medtem pa so si že zavijali rokave člani mladinskega zbora, ki tudi že več let deluje v okviru dolinskega društva. Letos bo skupina delovala pod mentorstvom Iva Tula. Še nekaj dni počitka pa se obeta najmlajšim pevcem dolinskega društva, in sicer otroškemu zboru, ki se bo zbral na prvi vaji z mentorico Fanči Kapun predvidoma zadnje dni septembra oziroma prve dni oktobra. (dam)

Nasveti in navodila inž. Mirana Vodopivca našim vinogradnikom ob letošnji trgatvi

V petek je na povabilo Kmečke zveze naše kraje obiskala posebna komisija slovenske republiške svetovalne službe pri ministrstvu za kmetijstvo, ki jo je vodil ravnatelj službe inženir Ervin Kuhar. V delegaciji sta bila še Stojan Ščuka, sicer vodja svetovalske službe za Primorsko pri kmetijsko-veterinarskem zavodu iz Nove Gorice, ter odgovorni za vinogradništvo in enologijo pri isti ustanovi Miran Vodopivec. Delegacija je obiskala kmetiji Martina Ušaja v Nabrežini ter Jožka Colje v Samatorci. Inž. Miran Vodopivec je za naše bralce na kratko obnovil dela, ki jih morajo opraviti vinogradniki v tem času.

»Trgatev je najbolj svečano in najbolj pomembno opravilo pri vinogradništvu. Najprej moramo določiti tehnološko zrelost grozdja in ga pravilno obrati. Včasih smo tehnološko zrelost grozdja ugotavljali samo na podlagi su-

hih snovi, zanemarjali pa smo kisline, ki so zelo važne ne samo kot konservans v vinu, ampak tudi pri okusu vina. Poudariti je treba, da je razmerje med kislino in sladkorjem zelo važen parameter pri določanju tehnološke zrelosti. Povprečno mora imeti grozdje približno 8,5 do 9 tisočink kisline in nekje od 19 do 22 sladkorja. Tako razmerje je naravno idealno, čeprav se to v praksi le malokdaj zgodi. Pri trgatvi je važno tudi, da je grozdje čimprej in nepoškodovano predelano. Drozgo takoj sprešamo, jo sčistimo in že prej zaščitimo z 20 do 30 grami kalijevega metabisolita. Mošt takoj očistimo, in sicer: na 100 litrov mošta dodamo 100 gramov baikisole in 15 gramov gelsola. To po 12 urah pretočimo, nato dodamo selekcionirane kvasnice (npr. zimasil kompleks, približno 15 do 20 gramov na hektoliter) ter po mož-

nosti tudi enovit, to je poseben vitamin aktivator kvasnic z dozo približno 30 g na 100 litrov. V drugi polovici vrenja se doda še mikrocel, to je v bistvu bentonit, ki sčisti vino po končanem vrenju. Ves čas vrenja naj bo po možnosti temperatura čimnižja, ker je to zelo važno za ohranitev sortnih značilnosti vina. Idealna temperatura naj bi bila nekje od 15 do 20 stopinj celzija. Po končanem vrenju sta obvezni zračni pretok ter kontrola žvepla, ki mora znašati za normalno dozo od 18 do 22 miligramov prostega žvepla na liter. Čez približno mesec dni naj se opravi drugi pretok. Tako smo dosegli, da vino zori čisto, kar nam omogoči, da ohranimo vse značilnosti, ki jih ima posamezna sorta.

Za črna vina pa Vodopivec svetuje sledeče: »Paziti moramo, da pride grozdje v klet nepoškodovano in čimprej ga moramo predelati. V drozgo takoj dodamo potrebno količino žvepla, približno kot za bela vina. Lahko namesto tega dodamo tekoče žveplo, vendar v polovično manjši dozi. Nato dodamo selekcionirane kvasnice (npr. zimasil kompleks, 15 do 20 g na hektoliter) in ponovno premešamo. Selekcionirane kvasnice imajo dve prednosti v primerjavi z avtohtonimi šibkovrelnimi kvasnicami, in sicer: sladkor prevrejo v etilni alkohol pri nižji temperaturi ter so odporne na visoke doze žvepla v začetni fazi. Drozga naj vre pri čimnižji temperaturi. Čas izločevanja ali maceracije naj poteka toliko časa, da se barva ekstrahira. To ugotovimo na jagodni kožici, ko pogledamo proti dnevni svetlobi in vidi-

mo, da je kožica rosé prozorna. Takrat začnemo s prešanjem. Pretočen, delno prevret mošt naj nadaljuje vrenje v sodu z dodatkom mikrocela pri čimnižji temperaturi. Po končani fermentaciji, ki traja približno 15 dni, se opravi zračni pretok. Čez približno mesec dni pa drugi, brezračni, pretok. Po prvem pretoku naj se določi količina žvepla, ki je nekje priporočljiva za normalno ohranjanje zdravstvenega stanja posameznih sort. Le tako bomo ohranili čimveč organoleptičnih in značilnosti posameznih sort vina.« (w)

Na sliki (foto Magajna) utrinek z lanske trgatve v Križu

Danes zaključek glasbenih sprehodov po miramarskem gradu

V dveh ponovitvah - jutranji in popoldanski - je danes na vrsti še drugi in zadnji Glasbeni sprehod po Miramarskem parku. Prireditelj je na pobudo glasbenega društva Opera Giocosa F-JK doživel letos že sedmo izvedbo. Od vsega začetka pa ponuja odlično, obenem svojevrstno možnost za užitek ob glasbi v prijetnem naravnem okolju.

Po uspelem koncertu, na katerem smo pred tednom dni lahko prisluhnili Vivaldijevim Štirim letnim časom, sonati oz. koncertu Paganinija in Locatellija, bo danes na sporedu niz vseh šestih Bachovih Brandemburških koncertov, ki jih bo komorni orkester s solisti izvajal na »izvirna« glasbila, predvidena po izvirnem skladateljevem notnem zapisu. Med solisti, ki bodo nastopili pod vodstvom dirigenta Severina Zannerinija, izstopa v prvi vrsti ime slovenskega glasbenika Stanka Arnolda, ki bo ob priložnosti igral malo trobento. Z godalnim komornim orkestrom Opera Giocosa pa bodo danes igrali še Štefan Bak, Maurizio Ceglar (viola da gamba), Luciano Glavina (oboja), Stefano Casaccia, Andrea Piccini in Fulvio Pacini

(flavta), Orietta Malusà (violina), Elia Vigolo in Davide Prelac (viola), Luca Ferrini (klavičembalo).

Današnji prvi Glasbeni sprehod se bo pričel ob 9.45 v Miramarskem portiču, ostali Bachovi koncerti pa se bodo nato oglasili pri spomeniku Leopolda II., ob Jezeru lokvanjev, na travniku nad letem, pri miramarskem gradiču in za zaključek še ob Labodovem jezeru. Popoldanski ponovitev koncertnih promenad bo na vrsti od 15.45 dalje, tokrat z začetkom pri miramarskem gradiču in nato v obratnem vrstnem redu vse do sugestivnega grajskega portiča. V primeru slabega vremena pa bo koncert nocoj, ob 21. uri, v Luteranski cerkvi na trgu Panfil.

Letošnja izvedba Glasbenih sprehodov po Miramarskem parku predstavlja za komorni orkester Opera Giocosa (sicer ga sestavljajo mladi glasbeniki iz vse dežele) le prijetno »medigro«. Po zamisli prof. Zannerinija se namreč že več mesecev vrstijo vaje za enkratno pobudo - niz 17 Mozartovih maš za orkester, zbor in soliste, s katerim bo tržaško glasbeno društvo proslavilo 200-letnico smrti velikega salzburškega genija. (dam)

Prvi diplomiranci tečaja »Masters in International Business«

V torek, 17. t. m., ob 16. uri bodo na sedežu centra BIC v Ul. Flavii 23/1 slovesno podelili diplome diplomirancem prvega tečaja Master in International Business. Gre za postuniverzitetno specializacijo v podjetniškem upravljanju, ki jo prireja tržaška in videmska univerza v sodelovanju z deželnimi združenji zasebnih in javnih industrijcev. Novopečenih »mastrov« je skupno 14, med katerimi je tudi naš goriški rojak Demetrij Bavcon.

Drevi v Nabrežini predstava »Ceste«

Na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini oziroma - v primeru slabega vremena - v nabrežinski občinski telovadnici bo drevi z začetkom ob 20.30 zanimiva gledališka predstava »Ceste, ceste, kam vse greste«. Izvedli jo bodo mladi iz različnih krajev Slovenije, in sicer v različnih izraznih tehnikah, od glasbenega izražanja do baleta in pantonime. Predstavo prireja KD Igo Gruđen v sodelovanju z odborništvom za kulturo Občine Devin-Nabrežina.

† 12. septembra nas je zapustil naš oče

Alberto Sossi

Žalostno vest sporočajo vsi najbližji: otroci Claudia, Federica, Giulio, Valentina in Sara, vnuk Damian z mamo Emmanuelle in zet Paolo.

Pogreb bo jutri, 16. t.m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev Sv. Jerneja na Opčine.

Trst, 15. septembra 1991

Ob izgubi dragega nečaka Alberta se pridružuje žalovanju svojcev

stric Milko z družino.

Nepričakovano nas je zapustil naš prijatelj Alberto Sossi (Štancmar). Ostal boš vedno v naših srcih!

Edi, Mili, Valeria, Ivo, Ersilia, Stanko, Ivan, Miranda, Armida, Dina, Guido, Nada in Joško.

Sindikat slovenske šole sporoča, da bo predstavnik šolskega skrbništva podeljeval letne suplence za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah **jutri, 16. t. m., ob 15. uri** na liceju Prešeren. Razpoložljiva mesta so na ogled na šolskem skrbništvu in na liceju Prešeren.

šolske vesti

Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da bo podeljevalo letne suplence za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah v šolskem letu 1991/92 **jutri, 16. t. m.** na znanstvenem liceju F. Prešeren, Vrdelska cesta 13/1 z začetkom ob 15. uri.

Na vseh tržaških višjih srednjih šolah se začne šolsko leto 1991/92 v sredo, 18. t.m. Dijaki se zberejo na šolah ob 10. uri. Začetna sv. maša bo ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Ravnateljstvo državne srednje šole Sv. Cirila in Metoda obvešča, da se prične pouk pri Sv. Ivanu in na Katinari v sredo, 18. t.m., ob 8. uri. Pouk bo trajal do 11.30.

Ravnateljstvo državne srednje šole I. Cankar v Trstu obvešča dijakе, da začne pouk v sredo, 18. t.m., ob 8. uri. Učenci naj pridejo v šolo, kjer bodo imeli 2 uri pouka. Ob 10. uri bo sv. maša v župni cerkvi pri Sv. Jakobu.

Ravnateljstvo državne srednje šole S. Kosovel na Opčinah obvešča dijakе, da začne pouk v sredo, 18. t. m., ob 8. uri. Učenci naj pridejo v šolo, kjer bodo imeli tri ure pouka.

Ravnateljstvo srednje šole F. Levstik s Proseka sporoča, da se bo začel pouk v sredo, 18. t. m., ob 8. uri. Sveta maša ob začetku šolskega leta bo v sredo, 18. t. m., ob 10.45 v župni cerkvi na Proseku.

Ravnateljstvo srednje šole v Nabrežini obvešča, da bosta šolski maši v torek, 17. t.m., ob 8. uri v župnijskih cerkvah v Nabrežini in v Križu. Pouk se začne 18. t.m. ob 7.45 in bo trajal do 12.10.

Didaktično ravnateljstvo Nabrežina sporoča, da se pouk na vseh šolah ravnateljstva prične 18. t.m. ob 8.30.

Učiteljsko osnovne šole na Proseku obvešča, da bo šolska maša v cerkvi na Proseku v sredo, 18. t.m., ob 8. uri, ob 9. uri pa se učenci s starši zberejo na šoli.

Osnovna šola A. Sirk - Križ sporoča, da bo pričetek pouka v sredo, 18. t.m., ob 9. uri in bo trajal do 12. ure. Šolska maša bo v torek, 17. t.m, ob 8. uri.

Didaktično ravnateljstvo na Opčinah sporoča urnik za 1. dan pouka v sredo, 18. t.m.: vrtci od 8.00/9.00 do 13.00; osnovne šole od 9.00 do 13.00, osnovna šola Prosek od 8.30 do 11.30.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Ivanu sporoča urnik za 1. dan pouka v sredo, 18. t.m.: vrtca Lonjer in Barkovlje od 8.00/9.00 do 13.00; osnovne šole: F. S. Finžgar in F.Milčinski od 9.00 do 12.00, O. Župančič od 8.30 do 11.30, Bazoviški junaki od 9.15 do 12.15.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Jakobu sporoča, da se na osnovnih šolah prične pouk 18. t.m. po sledečem urniku: J. Ribičič ob 8.15, K. Širok ob 8.15, M. Gregorič-Stepančič ob 8.00, I. Grbec ob 8.00. Učenci naj pridejo v šolo v spremstvu staršev, kjer jim bodo učitelji posredovali šolski urnik in vsa potrebna navodila.

Vzgojno-didaktične dejavnosti v otroških vrtcih pri Sv. Jakobu, Sv. Ani in v Šknednju se tudi pričnejo 18. t.m. po običajnem urniku.

Dolinsko didaktično ravnateljstvo sporoča, da se na osnovnih šolah Prežihov Voranc v Dolini, F. Venturini v Boljuncu, M. Samsa-I. Trinko Zamejski pri Domju in v Ricmanjih, v Borštu, v Mačkoljah, na Pesku in v Miljah prične pouk 18. t.m. ob 8. uri. Učenci naj pridejo v šolo v spremstvu staršev, kjer jim bodo učitelji predstavili šolski urnik in posredovali vsa nadaljnja navodila.

Dolinsko didaktično ravnateljstvo sporoča, da se vzgojno-didaktične dejavnosti v otroških vrtcih pričnejo 18. t.m. in sicer: v Dolini ob 7.45, v Ricmanjih in v Miljah ob 7.55, v Boljuncu, Mačkoljah, Borštu in pri Domju pa ob 8. uri.

Dolinsko didaktično ravnateljstvo obvešča, da je nov sedež otroškega vrtca v Dolini v pritličnih prostorih šole Prežihovega Vranca - Dolina št. 419.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da se bo pouk v občinskih otroških vrtcih v Sempolaju, Nabrežini, Mavhinjah in Devinu, začel v sredo, 18. septembra 1991. Prve dni bo pouk potekal s sledečim urnikom: od 18. do 20. septembra - od 8. do 12. ure brez kosila; od 23. do 27. septembra - od 8. do 13. ure s kosilom; od 30. septembra dalje popolni - od 7.30 ali 8. ure do 15.30 ali 16. ure

Zgoniška občinska uprava obvešča, da bo začetek šolskega leta 1991/92 v občinskem otroškem vrtcu v sredo, 18. septembra. Starši imajo možnost, da pripeljejo svoje otroke v vrtce od 7.30 do 8.30. Šolski avtobus bo vozil kot običajno. Od 18. do 20. septembra se bo pouk končal po kosilu in sicer ob 13. uri. Redni pouk bo stekel od ponedeljka, 23. septembra, dalje.

Uvodna šolska maša v Dolini bo na prvi dan pouka v sredo, 18. t.m., ob 8. uri. Lepo vabljeni vsi učenci, starši in vzgojitelji.

Na tehničnem zavodu A. Volta bo pričetek šolskega leta v sredo, 18. t. m., ob 8. uri v Ul. Battisti za prve in druge razrede, v Ul. Monte Grappa pa za tretje, četrte in pete. Večerni tečaji za delavce bodo pričeli tudi 18. t.m. ob 18.30 na sedežu v Ul. Monte Grappa za vse razrede. V torek, 17. t.m., ob 9. uri bo sv. maša v cerkvi sv. Petra in Pavla (Ul. Cologna).

Tehnični navtični zavod sporoča, da bo pričetek šolskega leta v sredo, 18. t. m., ob 8.30. Učenci naj pridejo naravnost v šolo. Ob 9.30 bo sv. maša v cerkvi S. Maria Maggiore.

4. RAZSTAVA - SEJEM ZNAČILNIH PRIDELKOV KRASA

GROČANA

Program: danes, 15. t. m., ob 10. uri odprtje razstave - sejma, ob 15. uri pozdravi in nastop skupine godcev na diatoničnih harmonikah Glas harmonike od Domja, ob 19. do 23. ure ples z ansambлом Happy day

Obiskovalcem so na razpolago tipične domače jedi: jota, zelje s klobaso, razne specialitete na žaru, domače slaščice in kruh □ Ogled po vasi raznih kmetijskih strojev, pripomočkov in hlevov □ Razstava in prodaja prašičev in razstava koz □ Ogled panjev pri družini Vilme Carboni - Gročana 21 □ Prodaja domačih pridelkov

Od 9. do 17. ure je odprta meja od Gročane do Vrhpolja na jugoslovanski strani. Pred vasjo je urejeno obširno parkirišče, ker je prepovedano parkiranje na cesti od Peska do Gročane.

Včeraj sta se vzela

MARINA in BORIS

Obilo sreče v zakonskem stanu jima želijo

kolegi in predsedstvo SDGZ

gledališča

Gledališče ROSSETTI
Jutri, 23. t. m., bo tiskovna konferenca ob predstavitvi nove gledališke sezone 1991/92. Od torka 24. t. m. dalje bo vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev.
Gledališče VERDI
Jesenska simfonična sezona 1991
V petek, 20. t. m., ob 18. uri bo pod vodstvom dirigenta C. Mellea na sporedu koncert violinistke NATALIE PRISHENKO. Izvajala bo Paganinijeve in Schubertove skladbe.
Ponovitev v soboto ob 18. uri.
Jutri, 16. t.m., ob 11.30 bodo na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7, predstavili operno sezono 1991/92, ki se bo pričela prve dni novembra ter druge iniciative gledališča Verdi.
La Contrada - Gledališče Cristallo
Sezona 1991/92. V gledališču Cristallo in pri UTAT v Pasaži Protti lahko dvignete ali potrdite abonma.

koncerti

Ciklus koncertov Repentabor
Danes, 15. t. m., ob 18. uri bo v cerkvi na Repentabru na sporedu prvi koncert ciklusa Repentabor. Nastopil bo skladatelj PRIMOŽ RAMOVŠ, ki bo improviziral na teme, ki mu jih bodo predložili skladatelji Coral, Kumar in Nieder.
Glasbeni sprehodi po Miramarskem parku
Danes, 15. t. m., ob 9.45 (z začetkom v Miramarskem portiču) in ob 15.45 (z začetkom pri Labodjem jezeru) bo na sporedu drugi koncert komornega orkestra Opera Giocosa pod vodstvom Severina Zannerinija. Na programu bo šest Bachovih Brandenburških koncertov.
V primeru slabega vremena bo ob 21. uri na sporedu večerni koncert v Luteranski cerkvi na Trgu Panfili.
Luteranska cerkev - Trieste prima
Jutri, 16. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert zagrebske skupine ENSAMBLE ACEZANTEZ.
V organizaciji gledališča Verdi, Glasbene nagrade Città di Trieste in Združenja Chromas, se bodo koncerti vrstili do 9. oktobra.
Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (od 9. do 12. in od 16. do 19).
Glasbeni september
Jutri, 16. t. m., ob 20.30 bo v stolnici sv. Justa nastopil orglar LUDWIG DOERR. Na programu Bach, Mozart in Liszt.
V Palasportu pri Čarboli bo 7. oktobra, ob 21. uri na sporedu celovečerni koncert MARCA MASINIJA.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.
V gledališču MIELA na Trgu degli Abruzzi 3 je do 18. t.m. na ogled razstava z naslovom SEDEM DNI V SLOVENIJI. Razstavljene so fotografije o vojni v Sloveniji, ki so jih posneli Igor Modic, Srđjan Živulović, Aleš Černivec, Jože Suhadolnik, Davorin Križmančič, Massimo Cetin in Giovanni Montenero. Razstavo je organiziral Fabio Amodeo v sodelovanju z Giovannijem Montenerom. Zadnji dan bodo predstavili knjigo DNEVI V SLOVENIJI v izdaji Edizioni E.
V galeriji Bernini - Ul. Bernini 4 (Trg Sansovino) bo do 19. t. m. razstavljal svoja dela slikar Giacomo CIRAMI.
V Muzeju Revoltella, v Ul. Diaz 27, bo na ogled do 30. t. m. razstava l'OTTO-CENTO RITROVATO - restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan, razen ob torkih, od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.
V galeriji Cartesius je do 29. t. m. na ogled razstava skulptur PINA CORRADINIJA.
V galeriji Torbandena, Ul. Tor Bandena 1, je na ogled razstava zbranih del Afra, Birollija, Carrà, De Chirica, De Pisisa, Fontane, Guttusa in Musica.
ČEDAD - V prostorih TKB in v galeriji Paolo Diacono razstavlja do 30. t. m. slikarka CLAUDIA RAZA.
Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu je na ogled do 5. oktobra razstava tržaškega slikarja Francesca VOLPIJA.
Bridarjeva hiša-Devin, v torek, 17. t. m., ob 18.30 bo v prostorih Bridarjeve hiše v Devinu otvoritev razstave Serene Bellini in Paola Pascutta ZNAKI IN SANJE. Razstava bo na ogled do 29. t.m. s sledečim urnikom: vsak dan od 17. do 20. ure, ob nedeljah pa od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure.

SKLAD MITJA ČUK

ŠKRAT

prodajne točke:

v Trstu:

Tržaška knjigarna Fortunato

kiosk na trgu Oberdan

Opčine:

Prosvetni dom

kiosk Chessa

Kiosk pri cerkvi

Nabrežina:

papirnica Terčon

Prosek:

kiosk na kržadi

Kontovel:

kiosk

Sv. Križ:

kiosk Tretjak

v Gorici:

Katoliška knjigarna

čestitke

V petek sta praznovala 11. obletnico poroke ljuba mamica KATJA in očka JOŠKO. Obilo sreče in nadaljnje ljubezni vama iz srca kličejo Sonja in Erika ter vsi domaći.
Draga KATJA! Ob tvojem današnjem 29. rojstnem dnevu ti iz srca želimo vse najboljše vsi, ki te imamo radi.
Danes praznuje 85 let naša dolgoletna članica ZORA ŠVARA-PREGARC. Iz vsega srca ji čestita SKD Slavec.
Danes praznuje 52 let naša pranona ZORA iz Ricmanj. Koš poljubčkov ji pošiljata vnuka Anja in Erik.
Jutri praznujeta 52 let poroke ZOFKA in DANILO SANCIN iz Boljunca. Še na mnoga skupna leta jima kličeta sinova Edvin in Dušan z družinama.
Danes praznujeta 20 let skupnega življenja NEVA in LUCIANO. Vsi najbližji jima želijo še veliko, veliko srečnih let.

izleti

SPDT prireja tridnevni avtomobilski izlet 20., 21. in 22. t. m. za izkušene planince na Kanin po Ta Visoki Rosojanski poti. Izlet vodi Pavel Fakin. Odhod bo v petek, 20. t. m., ob 15. uri izpred društva Tabor na Opčinah. Vpisovanje na ZSSDI, tel. št. 635627.
KD Kraški dom organizira v nedeljo, 29. septembra izlet v Caorle pri Benetkah. Za zabavo bosta poskrbeli Tonca in Vanka. Vpisovanje in dodatne informacije: tel. 327124.

Darujte za

Slovenski visokošolski sklad

Sergij Tončič

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 15. septembra 1991
DOLORES
Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 19.18 - Dolžina dneva 12.35 - Luna vzide ob 14.32 in zatone ob 22.56.
Jutri, PONEDELJEK, 16. septembra 1991
LJUDMILA
PLIMOVANJE DANES: ob 2.12 najvišja -1 cm, ob 5.34 najnižja -5 cm, ob 12.39 najvišja 25 cm, ob 21.20 najnižja -21 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,3 stopinje, zračni tlak 1020,3 mb raste, veter 6 km na uro severo-vzhonik, vlaga 61-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,6 stopinje.
ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Francesco Petronio, Daniele Furlan, Eleonora Mendizza, Veronica Rampoldi.
UMRLI SO: 66-letna Maria Centrone, 61-letni Alberto Sossi, 83-letna Valeria

MARCO15

TRST - Trg Foraggi 8

Tel. 391203

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Grido di pietra, r. Werner Herzog, i. Vittorio Mezzogiorno, Donald Sutherland.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Che vita da cani!, i. Mel Brooks.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 Cattiva, r. Carlo Lizzani, i. Giuliana De Sio.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Indiziato di reato, i. Robert De Niro.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 New Jack City, r. M. Van Peebles, □

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Tartarughe Ninja 2 - Il segreto di Ooze.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 I ragazzi degli anni 50.

GRATTACIELO - 16.45, 22.15 Insieme per forza, i. Michael Fox, James Woods.

MIGNON - 17.00, 22.15 King of New York, i. Christopher Walker.

LJUDSKI VRT - 21.00 Io e zio Buck.

JUTRI: Fai la cosa giusta.

EDEN - 15.30, 22.10 La ninfomane del porno shop, porn., □□

CAPITOL - 15.30, 21.30 Balla coi lupi, r-i Kevin Costner.

LUMIERE - 16.30, 22.15 Le legge del desiderio, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Mauro, □□

ALCIONE - 18.00, 22.00 Sirene, r. Richard Benjamin, i. Cher, Bob Hoskins, Winona Ryder.

RADIO - 15.30, 21.30 Cicciolina e Moana mondiali, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Tržaška knjigarna obvešča cenjene odjemalce, da bo odprta tudi v soboto, 21. septembra popoldne ter jutri, 16. in v ponedeljek, 23. septembra od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure.
Dne 21. t. m., ob 15. uri bo v Domu A. Sirk v Križu predavanje o zdravih in masazah vzhodnih narodov. Na koncu bo praktični prikaz z zdravstvenimi nasveti in diagnozami. Sledil bo tečaj o bolečinah nog, hrbeničnih težavah in alergijah. Informacije po tel. št. 251016.
Sklad Mitja Čuk obvešča, da se je začel popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije za šolsko leto 1991/92. Informacije po tel. št. 212289 med 12.30 in 13.30 od ponedeljka do petka.
Godbeno društvo Prosek prireja glasbeno šolo. Vpisovanje in informacije vsak torek in petek do 1. oktobra v Soševi hiši na Proseku od 19. ure dalje.
Odbor Fotokrožka Trst 80 obvešča, da bo začel zopet delovati kot običajno vsak petek v Gregorčičevi dvorani.
Slovenska Vincencijeva konferenca se pridružuje pozivu tržaškega škofa, da bi prispevala za ljudi na Hrvaškem, ki so potrebni pomoči. Denarne prispevke lahko oddate tudi v trgovini Fortunato v ul. Paganini 2 v Trstu.
Bi rad si izdelal narodno nošo? SKD Vigred vabi v petek, 20. t. m., ob 20.30 na skupni sestanek v društvene prostore. Informacije od 20. do 21. ure na tel. št. 200679.
MePZ Rdeča zvezda Salež obvešča, da bo prva vaja v torek, 17. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih. Vabljeni vsi novi pevci in pevke.
ŽPZ I. Grbec obvešča pevke, da bo prva vaja v sredo, 18. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih. Prisrčno vabljene nove pevke!
Odbornišтво za kulturo občine Devin-Nabrežina in KD Igo Gruden vabita na mladinsko glasbeno prireditev CESTE danes, 15. t. m., ob 20.30 na igrišču Sokola v Nabrežini.
Ljudski dom Podlonjer vabi danes, 15. t.m., na PRAZNIK OB KONCU POLETJA s plesom in specialitetami na žaru ter pristnim domačim vinom.

včeraj - danes

Sarti, 89-letna Margherita Vatta, 84-letni Lorenzo Pintus, 60-letni Gio Batta Mainardi, 58-letna Ines Zaccaria, 89-letna Carmen Bossi, 78-letni Milano Starz, 88-letna Vittoria Ragueso, 82-letna Elvira Faro, 92-letna Libera Furian, 83-letni Nedeljko Kmezić.
SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 15. septembra 1991
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Cavana 11, Largo Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.
BOLJUNEC (tel. 228124).
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11, Largo Osoppo 1.
BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Cavana 11, Largo Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.
BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 (tel. 947020).
Od ponedeljka, 16., do nedelje, 22. septembra 1991
Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17, (tel. 302800), Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Flavia 89 (Žavljeh).
FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Combi 17, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Mazzini 43, Ul. Flavia 89 (Žavljeh).

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

AGIP

D'Annunziov dvored 44

Miramarski dvored 49

Istrska ulica 50

Ul. I. Svevo 21

MONTESHELL

Žavljeh (Milje)

Ul. F. Severo 2/2

Largo A. Canal 1/1

Devin-Nabrežina 129

Ul. D'Alviano 14

Nabrežje Grumula 12

Furlanska cesta 7

Ul. Revoltella 110/2

ESSO

Nabrežje N. Sauro 8

Sesljan (drž. cesta 14)

Trg Valmaura 4

Ul. F. Severo 8/10

Miramarski dvored 267/1

IP

Ul. Giulia 58

Ul. Carducci 12

API

Passeggio S. Andrea

SAMOSTOJNI

SIAT

Trg Cagni 6

NOČNE ČRPALKE (self service)

FINA - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramrski dvored 49

ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur

AGIP

Devin (sever)

Devin (jug)

mali oglasi

EDI MOBILI

Trst - Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

TERMOHIDRAVLIKA - obrtnika specialista iščem za delo v hiši. Tel. 575145.
V TRSTU ALI OKOLICI iščem delo kot baby sitter, gospodinjka pomočnica, pomoč starejšim osebam ali čiščenje poslovnih porstorov. Tel. 003866/52008.
IŠČEM kakršnokoli zaposlitev 1-krat tedensko. Tel. 003867/51692.
FRIZERSKI SALON MAJDA na Opčinah išče vajenka, ki naj bi imela malo prakse. Tel. 211359.
MLAD PAR išče brez posrednika majhno stanovanje izven centra. Klicati na tel. št. 418625.
SUHA DRVA za kurjavo prodam po ugodni ceni. Tel. 421508 od 13. do 13.30 ali po 20. uri.
PRODAM lancia prisma 1600, letnik '86, 64.000 km, v dobrem stanju za 7.500.000 lir. Tel. 946635 ali 381616 - Simončič.
PRODAM kozo staro šest mesecev pasme maltese in kokoši pasme brama. Tel. št. 228827 od 13. do 14.30.
PRODAM fiat 126, prevoženih 65.000 km. Tel. 228637 od 19. do 20. ure.
ANGLEŠČINO - intenzivna metoda, tečaji za odrasle in otroke poučuje angleški inštruktor. Informacije po tel. 040/212289.
VSESTRANSKA notranja in zunanja zidarska obnovitvena dela vam nudi zidarsko podjetje. Tel. 211043.
DAM V NAJEM stanovanje, opremljeno za nebijajoče v ul. Carpineto. Tel. 228390.
OSMICO je odprl Zvonko Ostrouša - Zagradec št.1. Toči črno in belo vino.
OSMICO je odprl Miro Lovriha - Dolina 233. Toči belo in črno vino.

včeraj - danes

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (tel. 631785).
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505
URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.
LOTERIJA

BARI	35	49	72	57	68
CAGLIARI	36	20	19	33	38
FIRENCE	43	2	56	39	16
GENOVA	80	55	7	27	9
MILAN	7	3	37	86	80
NEAPELJ	67	80	52	66	14
PALERMO	23	48	61	5	13
RIM	79	78	11	84	9
TURIN	4	26	37	90	38
BENETKE	21	84	33	62	47

ENALOTTO

X X X 2 1 2 1 2 1 1 2 2

KVOTE:

12 36.630.000.—

11 1.336.000.—

10 130.000.—

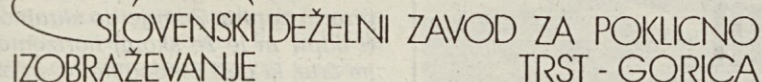
TEČAJI

Pooblaščeni od Ministrstva za šolstvo
(Glavna direkcija za kulturne izmenjave) MD 18. 11. 1983
za otroke, dijakе in odrasle

- ☐ prilagojeni urniki
- ☐ predavatelji v materinščini
- ☐ razredi z največ 10 slušatelji
- ☐ tečaji za podjetja

VPISOVANJA vsak dan od 10. do 13. ure in od 16. do 19. ure (razen sobote)

TRST — Ulica Ginnastica 3, I. nad. — Tel. 730037

prireja v šolskem letu 1991/92 v Trstu
naslednje tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvozno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
3. za oblikovalce kraške umetnostne obrti (les, kamen, kovina) - 1. letnik (1200 ur)
4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih)
5. strojepisja z videotipkanjem (150 ur)
6. osnovne informatike - MS DOS (60 ur)
7. Word processing - tečaj urejevanja besedil (60 ur)
8. za uporabo programa Data base (60 ur)
9. začetniški tečaj italijanščine (60 ur)
10. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. septembra t.l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 - tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure.

A black and white line drawing of an open pencil case. The case is open, showing its interior compartments. The top lid is closed and has a handle. The main compartment contains several items: a stack of papers or notebooks, a ruler, a protractor, and several pencils. The bottom of the case has two small pockets, each containing a small object, possibly a eraser or a small container. The drawing is simple and uses hatching for shading.

TEČAJI	DVELETNI	ŠTIRIMESEČNI
TRIESTE SCUOLA POKLICNI ZAVOD Ul. Paduina 4 Uradne ure: 9.00 - 12.30 15.30 - 19.00 Tel. 369451	FRIZERSTVO - SPLOŠNA ESTETISTKA - MODNI STILIZEM SLOVENSKI PREDAVATELJI	MASAŽA - SHIATSU LINFODRENAŽA KITAJSKA MASAŽA MANIKIR - PEDIKIR ESTETIKA OBRAZA

ŠOLA ZA GRADBINCE

TRST - Miramarski drevored 89 - Tel. (040) 43626

Gojenci šole za gradbince v spremstvu ravnatelja, podravnatelja in učnega osebja na ogledu gradbišča novega nogometnega stadiona »Nereo Rocco« v Trstu.

**POKLIC
V KATEREM SE VSAKDO
IZKAŽE S SVOJIMI
IDEJAMI IN USTVARJALNOSTJO**

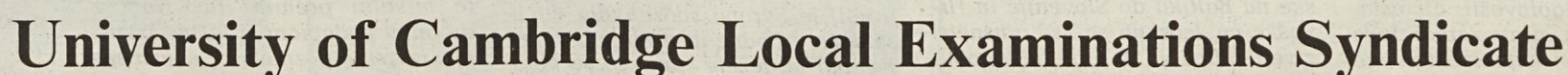
VPIŠOVANJA SE NADALJUJEJO
brezplačna vpisnina
in obiskovanje

TEČAJI ZA:

**zidarje, polagalce ploščic,
tesarje, gradnjo montažnih
objektov.**

Zajamčena zaposlitev
pri tržaških podjetjih,
ki skupno s sindikati upravljajo šolo.

TEČAJI 91/92 SE BODO ZAČELI OKTOBRA 1991

SPOROČA

centrom Furlanije-Julijske krajine

TRST - The British School - Ul. Torrebianca 18 - Tel. 040/369.369
VIDEM - The British School - Ul. Paolo Sarpi 12 - Tel. 0432/50.71.71

1. Potek roka za vpis v »FIRST CERTIFICATE IN ENGLISH«, »CAMBRIDGE CERTIFICATE IN ADVANCED ENGLISH«, »PROFICIENCY«, decembrski rok 1991. Formularje in takse za izpite je treba predložiti v BRITISH SCHOOL do

SOBOTE, 21. SEPTEMBRA 1991

2. Po poteku tega datuma ne sprejemamo več vpisnin.
3. Taksa za izpit za:

FIRST CERTIFICATE (FCE)
CAMBRIDGE ADVANCED ENGLISH (CAE)
CERTIFICATE OF PROFICIENCY (CPE)

lir	ECU
150.000	100 Netto
160.000	107 Netto
170.000	113 Netto

4. These examinations are open only to candidates whose mother tongue is not English. FCE has got no official recognition. CPE is recognised by nearly all British Universities as the equivalent of GCE Ordinary Level English language, or the use of English test or special test of English for foreigners at this level (JBM Test, TOEFL etc.).

5. Izpiti so odprti tudi kandidatom, ki niso študenti centrov British School.

6. Prosimo, da na prijavnico navedete, v katerem centru nameravate delati izpit: Trst (IT015) ali Videm (IT027).

University of Cambridge
Edini pooblašteni center v FJK
International Examinations

AUTHORISED CENTRE

BRITISH SCHOOL

Za nadaljnje informacije v TRSTU: Mr. Peter Brown -
Cambridge Local Secretary British School - Ul. Torrebianca 18, tel. 040/369.369
Fax + E-MAIL: 040/7797027

Pooblašteni od ministristva za javno vzgojo (glavna direkcija za kulturne izmenjave) M.D. 26. 9. 1977.

Razmišljanje o kulturni identiteti držav heksagonale

Na posvetu o Kulturni identiteti držav heksagonale in obmejnih držav je imel uvodno poročilo slovenski pesnik in esejist Ciril Zlobec. Njegovo razmišljanje objavljamo v celoti.

Literatura - kadar in kolikor to ime zasluži (in samo o takšni se tu pogovarjamo) - je vrednota sama po sebi. Zato je skoraj žaljivo, vsekakor pa tvegano, če jo vidimo tudi kot ekspanzionizem, čeprav samo estetski, vendar je tudi takšna literatura realnost, ki ji ne kaže pritiskati nikakršnih zunajliterarnih konotacij, ne pozitivnih ne negativnih. Tako je bilo že v stari Grčiji kot tudi v starem Rimu - če ostanemo samo na evropskem terenu - in v vseh poznejših pomembnejših državah skozi ves srednji vek do naših dni. Tudi literatura je pač akumulacija moči in ko preraste samo sebe, je ekspanzionizem, kot pri sleherni koncentrirani moči, naravna posledica nekega stanja in njegova razrešitev.

Lahko bi seveda govorili bolj nevtrarno, recimo o radiaciji velikih pa tudi samo »normalnih« literatur v stiku s kulturno šibkejšimi skupnostmi. In prav v takih conah, zlasti ko gre za nacionalno ali politično homogeno področje, dobiva literatura, tudi proti volji svojih avtorjev, politično in nacionalno samoobrambno funkcijo, postaja spodbujevalka in hraniteljica samozavesti ogroženega, pritisku močnejših izpostavljenega naroda. Res, da to velja za celotno kulturo, vendar pripada literaturi, zaradi jezika, ki ga uporablja, in sporočilnosti, ki jo praviloma prinaša, posebno mesto med vsemi umetnostmi. In je ekspanzionistična ali samoobrambna v sorazmerju s politično močjo ali nemočjo v nacionalnem, političnem ali državnem kontekstu, koder se njena radiacija lahko širi ali pa zadeva ob ovire.

Pa tudi če abstrahiramo ves politični, zgodovinski, ekonomski in civilizacijski kontekst, ostaja kot odločilno določilo pomena in moči kake literature prav jezik, v katerem se izvirno izraža. Ne vrednost jezika sama po sebi, njegova razvitost, literarna uporabnost, pač pa njegova razširjenost, raba, identifikacija z narodom, ki ga govori, z njegovo zgodovino, s političnim pomenom, ki ga ima v določenem obdobju. Tako imamo tako imenovane svetovne jezike, ki zaradi tega niso nič manj nacionalni, in jezike, ki so samo nacionalni. Tudi vabilo na ta kongres precizira, da so uradni jeziki italijanščina, francoščina in nemščina.

Tudi vprašanje kulturne identitete, kot jo ta kongres skuša definirati za dežele pentagonale, zdaj že heksagonale, se kaže prav v odnosu do jezika, na dveh ravneh: v izvirni in v prevedeni obliki, če smem tako reči. Vzemimo za primer moj položaj v tem smislu: besedilo, ki ga zdaj berem, je prevedeno, mišljenska podstat pa ostaja slovenska, ostaja torej določeno neskladje med jezikom in mislijo, zato bi me lahko tudi begal občutek negotovosti, ali ostajam v prevodu, prav zaradi tega naravnega, torej nepremostljivega neskladja med jezikom, ki je izposojen, in mislijo, ki ostaja primarna, dovolj razviden, prepričljiv.

Zakaj tako trmasto vztrajam pri vlogi jezika? Prav raba ali vsaj poznavanje jezika tudi zunaj matičnega naroda, in obratno: raba in obvladovanje jezika samo znotraj lastnega naroda - to pa se, eno in drugo, z neizprosno logiko prekriva s številčnostjo naroda - odločilno vpliva na to, če naj se za trenutek spet vrnem k naslovu tega razmišljanja, ali ima kaka literatura apriorno možnost ekspanzije, oziroma: ali je literatura z omejeno jezikovno cirkulacijo prisiljena sprejeti nase tudi obrambno funkcijo vsaj v duhovni, če že ne fizični eksistenci naroda, ki se v takem jeziku sporazumeva. To je, kot že rečeno, gola realnost,

Literatura med estetskim ekspanzionizmom in nacionalno samoobrambo

Ciril Zlobec

ki nima ali vsaj ne bi smela imeti nič vrednostnega na sebi, je pač dejstvo, kot človek nižje ali višje rasti.

Toda ljudje smo praktični, in literatura, tudi najbolj kvalitetna, ne biva med nami kot abstraktna idealiteta. Zlasti v našem času se kot vsako drugo blago okorišča z možnostmi trga ali pa je, ko od trga ne more živeti, njegova žrtev. Pri tem pa vsi vemo, da kvaliteta in uspešnost ne hodita zmerom z roko v roki, in da je uspešnost, ko obstaja ekonomski interes, mogoče tudi umetno ustvariti.

Pa tudi politični, rekel bi psihološko politični vidik je pomemben. Danes bolj kot kadarkoli v preteklosti. Smo pač v eri medijske kulture. Še nikoli se ni na tem našem kontinentu toliko govorilo o tem, da hočemo in moramo biti Evropa. Ideja o evropeizaciji Evrope se je porodila v ekonomiji, predvsem zaradi ekonomskih interesov je postala tudi politična. Kultura ni mogla ostati zunaj tega procesa. Drastično rečeno: še pred kratkim smo imeli zahodno in vzhodno Evropo, med njima je krčevito iskala svojo podobo in smisel srednja Evropa, večji del sedanje heksagonale. Potem se je politično zrušila vzhodna Evropa, ki ne more postati zahodna, čeprav bi prav to rada, rezultat tega paradoksa pa je, da jo zdaj grize dvom, ali sploh je Evropa. Od Poljske na Baltiku do Slovenije in Hrvaške na Jadranu se vse glasneje, z veliko upanja in prav toliko obupa razlega slogan: Hočemo v Evropo! Situacija bi bila komična, če ne bi bila tragična: polovica Evrope hoče postati Evropa, še več: čeprav je tudi sama od zmerom Evropa, se hoče preseliti v Evropo. Politična kriza prvega razreda, nedvomno, vendar nič manj tudi duhovna, predvsem kriza identitete.

Vprašanje, ki se ob tem zastavlja, bi se moralo glasiti: Izguba identitete ali nezaupanje vanjo? So se zaradi te stiske identitete sprožili in razmahnili številni nacionalizmi, ki jim, tako kot v Jugoslaviji, tudi vojna brez motiva in cilja ni več tuja? In v ta vrtimec je v dobršni meri potegnjena tudi literatura v teh deželah ali vsaj njeni ustvarjalci, med katerimi so (smo) mnogi, prav v iskanju nove identitete, posodili svoj pisateljski glas in tako do skrajnosti poanti-

rali narodnoobrambno naravo svoje navzočnosti v politiki, ki v spremenjeni evropski konstelaciji skupaj s svojo nacionalno kulturo bega za svojo podobo. Ob tem se - ker sam prihajam iz takšnega ozračja - sprašujem: Je to iskanje res nove identitete ali ne morda strah, da je sedanja identiteta premalo izrazita in bi se zato utegnili izgubiti v jutrišnji Evropi?

Eno pa je gotovo: misel ali iluzija o srednji Evropi, kot jo v svojih briljantnih esejih odkriva na primer Claudio Magris, ni nič več to, kar je bila še pred dvema, tremi leti, ni več bogat kulturni rezervar, ki bi utegnil humanizirati ekonomistični pragmatizem Zahoda in ideološki totalitarizem Vzhoda. Prav ob nenadni in totalni smrti evropskega Vzhoda se je del dovčerašnje Mitteleвроpe prebudil z željo, da bi bil avtentični Zahod, preostali del, vse dežele dovčerašnjega socializma, pa se kaotično vrti v praznem prostoru, v katerem tudi kultura, zdi se, nima ugodnih razmer za plodno rast. Čudno se sliši, pa je res: manj kot v prejšnjih totalitarnih razmerah. Prej sta v tem prostoru sobivali, veliko bolj, kot bi lahko na prvi pogled presodili, dve kulturi ali dva vidika iste kulture: ravnodušno nevtralni, zmerom afirmativni, mestoma apologetski do družbene realnosti in oporečniški, disidentski. In prav prek te, disidentske veje (Pasternak, Solženicin, Brodsky, Czesław Miłosz, Holan, Kundera, Havel in drugi) je Evropa spoznavala duha in dušo vzhodne in srednje Evrope. Pa tudi te dežele same so se politično osveščale prek disidentske literature, ki je iz tujine spet pljusala v domovino, čeprav ni bila edina, morda niti ne odločilna za kritiško zavest v deželah realnega socializma. Zanimivo pri tem je, da med vsemi samo Jugoslavija ni ustvarila nobenega odmevnega disidenta med pisatelji. Pravi disident evropskega formata je bil samo Djilas kot politik. Posebnost, ki bi bila zanimiva za kulturološko raziskavo, kar pa ni namen tega srečanja ne ambicija tega mojega razmišljanja. Ne morem pa se ubraniti skušnjave, da se ne bi šel jasnovidca: padec berlinskega zidu, v konkretnem in simbolnem smislu, pomeni tudi konec evropske disidentske literature. Zanj, preprosto, ni več razloga. Brez nje je tudi kulturni in ne le politični interes Zahoda za srednjo in vz-

hodno Evropo veliko manjši kot doslej. Manj spektakularen, manj množičen.

Mi, Srednjeevropejci, zlasti pisatelji in kulturniki malih narodov, bomo sicer še zmerom povzdigovali pomen tudi svoje prisotnosti v celotnem evropskem prostoru, prikazovali sebe kot edino kulturno in demokratsko zavest današnje in jutrišnje Evrope, vendar resnica ostaja nespremenjena: Zahod bo ostal, kot je bil že doslej, tudi kulturno samozadosten, kot je samozadosten politično in ekonomsko. Dosedanja disidentska kultura ni bila toliko kulturna potreba kolikor radovednost, politični in knjižotški interes.

Moja pesimistična prognoza torej: tudi zaradi radikalnih političnih sprememb in znanih ekonomskih razmer se zdaj šele prav začenja zahodnoevropski kulturni, torej tudi literarni ekspanzionizem, zaradi česar se na tako imenovani "drugi strani" že postavlja vprašanje, kakšna je sedanja in bo še bolj prihodnja vloga posameznih nacionalnih kultur zunaj zahodnega kroga, saj pri nas postaja kriza identitete resnično vse večja. Morda celo dominanten občutek, da v očeh Zahoda, ki kroji usodo nove Evrope, ta identiteta ni dovolj razvidna, prepričljiva, upoštevanja vredna. Naj ta miselni premik ilustriram z drobnim podatkom iz lastne izkušnje: izvrsten poznavalec slovenske literature med Čehi mi sporoča: s plasiranjem slovenske literature in informacij o njej bo poslej na Češkem mnogo težje, v uredništvu Svetove literature so mi naravnost povedali, da z njimi naj ne računamo več, ker da se orientirajo na velike evropske literature. Tako moj prijatelj iz Prage, s katero smo imeli Slovenci - v obeh smereh - izjemno plodno kulturno in tudi literarno sodelovanje. Z nekaj cinizma, ki pa ni brez sentimentalnosti, bi lahko rekli, da v tej prvi fazi - in tu se že oglašajo moj optimizem - kulturni in v tem okviru literarni ekspanzionizem velikih kultur zahodne Evrope nima niti možnosti, da bi pokazal svojo moč, bivše socialistične dežele v tej prvi fazi izgubljanja svoje identitete samo želijo čimprej prevzeti zahodno podobo preprosto zato, da ne bi

ostale zunaj procesa evropeizacije, ki je zdaj še edina plodna ideologija na tem prostoru. Morda - rečeno z več bolečine kot cinizma - je treba prav v tem iskati novo identiteto tudi dobršnega dela dežel pentagonale oziroma heksagonale, ki je, kot vsi vemo, vendarle De Michelisova ideja. Prav takšne prevratniške razmere, kot so sedanje, kažejo, kako tesno sta povezani politika in kultura, kako sta obe odvisni od civilizacije širšega, nadnacionalnega prostora, čeprav to civilizacijo tudi sami ustvarjata. Ta razvojni krog se neprestano odpira in zapira. Zdaj je do skrajnosti odprt in je že skoraj horizontalna črta, ki deli Evropo na tej in oni strani bolj kot znotraj in zunaj nje, čeprav, ponavljam, njen vzhodni del, ki je ta trenutek bolj političen kot geografski ali kulturni pojem, prosi, zahteva in upa, da bi smel stopiti v Evropo, postati Evropa. Nobena vojna osvajanja v preteklosti, od Karla Velikega do Napoleona in še koga v novejši zgodovini niso pomenila tolikšne prevlade Zahoda, njene civilizacije, ki - nota bene! - ni manj ameriška kot evropska. Če parafraziram naslov enega prvih kritičnih romanov ruskega pisatelja Vladimirja Dudinceva Človek ne živi samo od kruha, bi dejal, da človek vendarle živi predvsem in najprej od kruha. Zato v deželah sedanjih velikih družbenih sprememb, ko je vprašanje kruha v realnem in simbolnem pomenu eksistencialno vprašanje narodov in posameznikov, iščemo tudi kulturne vrednote in jih sprejemamo v oblikah, ki prihajajo iz civilizacije obilja. Nekdani kult revščine in trpljenja, etično povzdigovanje usode ponižanih in razžaljenih ne uspevata več niti kot tolažba najbolj revnih, socialno odrinjenih. Pravica najbolj uspešnih postaja pravica sveta. Namerno sem zapisal pravica in ne sanje ali kaj podobnega, kajti svet, ki se zdaj oblikuje in preoblikuje tudi v Evropi '92, je svet, ki terja, zahteva, hoče. Zato tudi toliko socialnega nemira, nasilja, celo vojnih spopadov v državah, v katerih jih še včeraj ne bi pričakovali.

Da me ne bi kdo narobe razumel in me morda imel celo za krivega preroka: verjamem v literaturo, ki ji tudi v sedanjih razmerah uspeva ostajati zunanji identitetne stiske naroda in ki je morda prav zato njegova najbolj avtentična podoba. Le da ta literatura, čeprav najbolj vredna, ne reflektira dnevnih stisk in dilem družbe, zato je tudi njena socialna moč v tekočem dogajanju, v tako imenovanem vsakokratnem "sedanjem zgodovinskem trenutku", manj opazna, manj vplivna, če o njeni socialni ali politični moči sploh lahko govorimo. In prav je, da ravno taki literaturi, njenemu pomenu in smislu namenjam tudi na takih srečanjih, kot je ta tržaški kulturniški kongres dežel heksagonale, največjo pozornost.

Morda, če ne celo predvsem zato, ker sebi in drugim dokazujemo, da marsikaj, kar je danes marginalno, utegne biti že jutri središčno. Heksagonala se najbrž ne vrašča v novo Evropo s kako posebno, globljo kulturo, ki naj bi pritegnila pozornost in spoštovanje Zahoda, ampak kot skupnost narodov, ki ustvarjajo kulturo različnosti. In prav v tem, v nacionalni in širši, nadnacionalni identiteti, ki raste iz različnosti in si prizadeva za sožitje v razlikah, je možnost in eden od velikih smislov našega kulturnega, nacionalnega in političnega prostora. Zato tudi verjamem, da se naša sedanja sla po evropeizaciji ne bo potešila v prevzemanju že obstoječega na Zahodu, ampak se bo prej ali slej pokazala kot nova identiteta, identiteta narodov in ljudi, ki strastno iščejo svoj obraz v razmerah, v katerih smo ta trenutek bolj njihove žrtve kot dejavni akterji. Sem torej velik optimist: vidim črno in sanjam zeleno.

V Trstu bodo v sredo ob prisotnosti Milana Kučana predstavili knjigo Dnevi Slovenije

Prispevek k spoznavanju in razmišljanju

»Prostor okoli šloveka se je hitro spremenil, in s prostorom tudi čas. Človek, ki je uravnaval svoj odnos do okolja skozi ritualne leče in je videl okoli sebe vselej isto stvarnost, je izginil. Vse je postalo bolj sunkovito in togo, hrpavo in primitivno. Pred pogledom v nove obraze, pred novimi besedami, priokus trupel...«

S tem uvodom v italijansko izdajo knjige Dnevi Slovenije je pisatelj Piero Del Giudice, ki je v imenu založbe Edizioni e poskrbel za izdajo, poudaril razliko med slovensko in italijansko izdajo: če je slovenska izdaja, ki je izšla pred dobrim mesecem pri Cankarjevi založbi, predvsem fotografski prikaz usodnih junijskih in julijskih tednov s spremnim tekstom, ki poudarja oboroženi boj proti JA, želi biti italijanska izdaja veliko več. Poleg fotografskega prizaza je to namreč tudi prispevek k razmišljanju o dogajanju v bližnjem in širšem prostoru, izpraševanje o odnosu s sosesčino, ki so jo mnogi spoznali šele v zadnjih mesecih, o odnosu z »različnim«, o uveljavljanju nacionalnosti v evropskem prostoru.

Zaradi tega so fotografskemu gradivu slovenske izdaje dodali še vrsto prispevkov, v katerih italijanski, slovenski, avstrijski pa tudi švicarski intelektualci razmišljajo o dogajanju. Njihove misli čestokrat niso v sozvočju, prav zaradi tega pa je knjiga bogata in stimulatívna. Na tej strani na primer objavljamo prispevek Petra Bischla z njegovo vizijo novih odnosov med narodi, njegovi tezi pa na primer Tito Perlini zoperstavlja svojo o še aktualni vlogi nacionalnih držav.

Knjigo, v kateri so med drugimi tudi prispevki Cirila in Jaše Zlobca, Jožeta Pirjevca, Petra Handkeja in drugih, bodo predstavili v sredo ob 20.45 v gledališču Miela v Trstu. Na predstavitvi bodo sodelovali tudi Milan Kučan, Ciril Zlobec, Jaša Zlobec, Hans Haider, Franco Rotelli, Jože Pirjavec in drugi. Že to daje izidu knjige poseben pomen. [vt]

Svečanost ob slovesni proglasitvi neodvisnosti Republike Slovenije

Moramo jih poiskati

V Švici je veliko jugoslovan-skih delavcev. Imenujemo jih Jugoslovane in vsi, seveda v naši predstavi, govorijo jugoslovanščino - jezik, ki ga ni in ga ne govori nihče. Dejstvo, da govorijo srbski, hrvaški ali slovenski jezik je namreč v nasprotju z našo predstavo, da so vsi enaki - jugoslovani namreč ali, z zaničujočo kratico, »jugi«. Mi smo na nek način odvisni od dejstva, da si jih zamišljamo kot enake. In tako, naj omenim to mimogrede, se začenja razsizen: s trditvijo, da je neka skupina ljudipovsem enakih. Podobno se nam dogaja tudi s Španci, ki v naši predstavi govorijo vsi španski jezik, pa čeprav je dober

del španskih delavcev, ki živi pri nas, doma iz Galicije. Ne ljubi se nam dojemati razlik. Hočemo, da bi bili vsi enaki.

Sedaj pa Jugoslavija postaja problem, evropski problem. In ne samo mi, pač pa tudi politiki, predsedniki vlad, zunanji ministri, bodo morali čez noč spoznati, da so različni. Tega se bomo morali naučiti in dojezanje najbrž ne bo neboleče.

Dolgo časa sem s težavo dojemal zahteve feministk po bolj odprtem, manj mashilističnem jeziku. Prepričan sem namreč bil, da na primer z besedo mizar vključim tudi vse mizarke. Dokler nisem slišal zahteve: nočemo, da bi nas samo omenjali, hočemo biti imenovane.

Tudi to mi šine v glavo, ko slišim, da bi bili Slovenci radi Slovenci, Hrvati Hrvati, Albanci s Kosova Albanci s Kosova. Hočejo

biti imenovani. Nisem gotov, da je to samo sad novega in starega nacionalizma, najbrž gre tu tudi za konec držav. Identiteta ni več država, pač pa jezik, okolje, običaji. Zamišljam si svet brez držav - svet poln avtonomnih manjšin, pluralistični svet, v katerem bo vsak imenovan s svojim imenom - svet, v katerem tuj delavec ne bo več označen kot »jugo«. Tega se bomo morali naučiti, po sili in s trpljenjem.

Morda na isti način kot sem se bil prisiljen naučiti igranja skri-valnic z otroki. Sam sem bil prepričan, da je smisel igre v tem, da se skriješ tako dobro, da te drugi iščejo kar najdlje in te morda celo ne nejeadejo. In to sem skušal vcepiti otrokom z dolgotrajnimi razlagami. Toda oni niso hoteli tega. Vselej so mi znova napovedovali, kam se bodo skrili, ker se jim je zdela igra na ta način zabavnejša. Skoraj niso zdržali od vzbujenja, saj so vedeli: sedaj bo štel do deset, prišel bo in me bo našel.

Najti nekoga - najbrž bi morali poiskati veliko tistih, ki so skriti nekje v državah in čakajo, da jih odkrijemo.

Če jih ne bomo našli, bodo najbrž ravnali kot otroci med igro: klicali bodo in kričali, povzročali bodo hrup in cepetali z nogami, dokler ne bomo ugotovili, kje so in jih bomo končno našli.

Ko v tujini pohvalijo Švico, ker v tej državi različni jeziki živijo v miru drug ob drugemu, me obide občutek krivde. Morda je res, da je sožitje politični uspeh Švice. Sam pa s tem - žal - nimam kaj opraviti, ker ne vem, kdaj bi bil prispeval k najdbi Romandov, Retoromanov, Ticincev: in če bodo nekoč zakričali, nedvomno ne bom brez krivde. Tudi mi se ob tem vprašanju oslanjam samo na enostavnost skupne države - in doslej tudi upravičeno.

PETER BICHSEL

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Via G. B. Martini 3 - 00198 ROMA

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

Posojila	Kuponi	Poviški kapitala	
	izplačljivi 1. 4. 92	polletje 1. 10. 91 31. 3. 92	skupna vrednost 1. 4. 92
1985-1995-2000 ovred. III. em. (H. A. Lorentz) KOD. ABI 14223	5,40%	+ 0,540%	+ 7,075%
1987-1994 ovrednoteno II. em. (Gramme) KOD. ABI 16417	6,05%*	+ 0,605%*	+ 5,395%*
1988-1994 ovrednoteno II. em. (Millikan) KOD. ABI 17058	6,05%*	+ 0,5445%*	+ 4,329%*
1988-1994 ovrednoteno III. em. (Kirchhoff) KOD. ABI 17463	6,10%*	+ 0,610%*	+ 4,310%*
1989-1995 ovrednoteno I. em. (Helmholtz) KOD. ABI 18077	6,10%*	+ 0,549%*	+ 3,393%*

* bruto brez davčnega odtrgljaja 12,50%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

I giorni della Slovenia

Naslovna stran knjige Dnevi v Sloveniji

S tržaške manifestacije v podporo Sloveniji

Izberi si pravično šolo

ZA TVOJ ŠTUDIJ
UGO FOSCOLO

TRST UL. GATTERI, 6 TEL. 729494/5

Drugi tabor Slovenskih krščanskih demokratov v Novi Gorici Peterle: Slovenija bo po 7. oktobru nadaljevala po osamosvojitveni poti

V Novi Gorici je bil včeraj 2. tabor Slovenskih krščanskih demokratov, ki je način in oblika srečanja oziroma so-očanja med vodstvom te stranke ter njenimi člani, prijatelji in simpatizerji. Prisotnih je bilo nekaj tisoč udeležencev iz vse Slovenije in tudi iz tujine. Med temi slednjimi je bilo največ gostov iz Gorice in drugih sosednjih območij v Italiji.

Program tabora je obsegal številna področja in teme, ki obravnavajo ideologijo ter tekočo politiko in usmeritev te stranke, ki je pomembna in vplivna na slovenskem političnem in družbenem prizorišču, kar je na otvoritveni slovesnosti poudaril tudi novogoriški župan Sergij Pelhan.

V Novi Gorici so v okviru strokovnih srečanj razčlenili razmerje med politiko krščanskih demokratov in razmerami v gospodarstvu, šolstvu in športu, kulturi in zdravstvu. Širše razsežnosti, tudi mednarodne, so imeli pogovori v okviru političnih srečanj. Na njih so obravnavali naslednje teme: Slovenski krščanski demokrati in mladina, Slovenci v skrbi za socialno državo, Slovenija, sosedje, Evropa in svet in temo z naslovom Slovenski krščanski demokrati v Sloveniji in Evropi.

Udeleženci omenjenih srečanj oziroma pogovorov so zvečinoma navajali, ali glede na nova spoznanja in dogodke dodatno utemeljevali, že znana stališča in poglede SKD do posameznih aktualnih vprašanj, pri čemer so posebej analizirali nadalnje osamosvajanje Slovenije in mednarodno priznanje nove države. O tem je predstavnik

vodstva stranke dr. Franc Miklavčič na otvoritveni slovesnosti menil, "da do mednarodnega priznanja manjka samo še nekaj korakov, in ti koraki bodo zanesljivo prišli".

Bolj konkreten je bil Lojze Peterle na novinarski konferenci, kjer je odgovarjal na najbolj aktualna vprašanja tega trenutka v Sloveniji in Jugoslaviji. Ponovno je zatrdil, da se bliža mednarodno priznanje Slovenije in Hrvaške, pri čemer bomo lahko potrpeli še nekaj tednov ali dni. Kritičen je bil do mednarodne konference v Haagu, tudi zato, ker poteka v senci "tankovskih stališč". Prekinitev sovražnosti na Hrvaškem najbrž ne bo, saj Srbija še ni dosegla vseh svojih načrtov. Po 7. oktobru, ko bo minil moratorij za Slovenijo, glede njenega osamosvajanja, bo nova država nadaljevala z izvajanjem oziroma uresničevanjem svoje neodvisnosti. Hitro bodo sprejeti novi zakoni na raznih področjih, tudi monetarnem.

Predsednik slovenske vlade je ob tem zatrdil, da za zdaj ni nobenega pritiska in zahtev za to, da bi podaljšali moratorij na izvajanje samostojnosti in suverenosti slovenske države.

Peterle je v pogovoru z novinarji priznal, da se premalo posveča dolžnostim v stranki. Na vprašanje zakaj zaradi preobremenjenosti ne odstopi z mesta predsednika Slovenskih krščanskih demokratov pa je Peterle odgovoril, da bo počakal na odločitev kongresa stranke, ki bo novembra.

Sloveniji, po mnenju Peterleta ne grozi nov napad JA, pač pa bi lahko prišlo do avtonomnega dejanja kake-

ga izmed nižjih častnikov, ki bi se žel-lel maščevati Sloveniji.

Osrednje prizorišče tabora je bila ploščad pred Kulturnim domom v Novi Gorici, kjer so pripravili tudi zelo bogat in pester kulturni spored z nastopi pevskih zborov, folklornih skupin recitatorjev. Tu je bilo tudi zaključno zborovanje, nekoliko ga je motil dež, z govorom Lojzeta Peterleta in pozdravi številnih gostov. Opozoriti velja na prisotnost senatorja Bernassole, podpredsednika demokristjanske internacionale. Delegacija KD iz FJK sta vodila deželni tajnik Bruno Longo in predsednik deželnega odbora Biasutti, številne so bile delegacije iz Avstrije in Madžarske, tabora pa se je udeležila tudi zelo široka delegacija deželne in goriške SSK.

Predsednik krščanskih demokratov in predsednik slovenske vlade se je včeraj udeležil tudi slovesnosti v An-hovem, ob odprtju nove tovarne, o čemer poročamo na drugem mestu.

Marjan Drobež

Težave s telefoni

Telefonski promet s sosednjo Novo Gorico in celotnim novogoriškim omrežjem je bil v petek in tudi včeraj zelo moten, oziroma nemogoč. Po informacijah, ki smo jih uspeli dobiti, nameščajo v Novi Gorici novo, sodobno telefonsko centralo in to naj bi bil razlog težav. Podobne težave pa so v petek in včeraj zabeležili tudi v telefonskem prometu z drugimi območju Jugoslavije.

Pobuda nadškofijske ustanove Caritas Zbiranje zdravil in hrane za begunce na Hrvaškem

Škofijska ustanova Caritas napoveduje za danes začetek nove solidarnostne akcije za zbiranje pomoči beguncem iz Hrvaške. V tem trenutku bodo zbirali, s ciljem, da bi bila pomoč najbolj hitra in uspešna, hrano, zdravila in denarne prispevke.

Akcija se začne danes, ko je bil v vsej pokrajini oklican dan solidarnosti.

Zdravila in prehranske artikle naj občani oddajo na sedežu Caritas — Trg sv. Franciška 1 od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30. Finančne prispevke naj nakažejo na poseben tekoči račun pri Goriški hranilnici (tek. račun št. 200068179), na tekoči račun pri Posojilnici v Štaranu (tek. račun št. 6332/1) ter na poštni tekoči račun št. 10289494.

Občani s področja Trziča lahko zdravila in živila oddajo pri zbirnem centru v Ronkah — župnišče Marije matere sveta od ponedeljka do sobote med 14. in 18. uro.

Natečaj Lipizer: nocoj podelitev nagrad

Danes se bo na 10. mednarodni natečaj za mlade violiniste, za nagrado R. Lipizer, spustil zastor. Po sinočnih zadnjih nastopih bodo danes razglasili zmagovalca natečaja in nagradili najboljše. Slovesnost bo ob 20. uri v gledališču Verdi, medtem ko bo ob 21.

uri slavnostni nastop ob spremljavi filharmoničnega orkestra Sudetov. Včeraj se je sklenil tudi strokovni posvet o poučevanju violine.

Mednarodni natečaj je potekal letos v precej neobičajnih pogojih, tako glede sodelovanja prijavljenih kandidatov, kakor tudi glede logističnih za-dev, saj se je odvijal kar v dveh različnih dvorinah. Kljub vsemu je bila prireditelj zelo odmevna.

Enotnost Evrope in samoodločitev

V Gradišču se odvijajo različne prireditve v okviru 1. pokrajinskega festivala mladih socialistov. Jutri, 16. t.m. ob 20.30 bo v hotelu Franz okrogla miza na temo Evropska enotnost in samoodločba narodov. Sodelovali bodo poslanec Renzulli, deželni svetovalec Blasig in član vsedravnega vodstva mladih socialistov Zanini. Napovedujejo tudi udeležbo republiških poslancev iz Slovenije.

razna obvestila

Rajonski svet za Pevmo-Štmaver-Oslavje sporoča, da bodo začeli z zbiranjem podpisov proti ukinitvi rajonskega okrožja. Občanom bodo poslali na dom ustrezno sporočilo in jih prosili za sodelovanje.

Pevski zbor Skala vabi jutri, v ponedeljek, 16. t.m., ob 20.30 na sedež društva v Gabriju, kjer bo imel prvo vajo v novi sezoni. Vabljeni stari in novi člani.

Posegi trgovinske zbornice za razvoj Univerze v Gorici

Odbor Goriške trgovinske zbornice je te dni sprejel sklep o oddaji del za preureditev drugega nadstropja nekdanjega semenišča v ulici Alviano. V prenovljeneprostoru se bo vselila univerza. Dela bodo veljala okrog milijardo lir, zbornica pa bo skušala zagotoviti čimprejšen začetek del z anticipacijo sredstev. Prav tako je Trgovinska zbornica že poskrbela za načrt nadaljnje ureditve kompleksa bivšega semenišča. O načrtu, ki med drugim predvideva gradnjo športnih objektov in ureditev obstoječih ter ureditev zelenih površin bi se moral v kratkem izreči Akademski svet Tržaške univerze.

Tudi v prihodnjih letih bo Trgovinska zbornica aktivno prisotna kar zadeva odpiranje možnosti razvoja univerzitetnih tečajev v Gorici. Tako je bil že sprejet sklep o postopku za odkup palače Bassi od zavoda INPS. V prenovljeni palači naj bi uredili dijaški dom za univerzitetne študente.

Predstavili načrt ovrednotenja letališča Ne šolskemu centru finance na tej lokaciji

Če bo obveljal dosednji način odločanja v zadevi šole za pripadnike finančne straže, bodo v prihodnjih letih pozidali 35 hektarjev, ali petino celotnega območja letališča. To bi bil verjetno prvi korak. Onemogočen bi bil vsak nadaljnji razvoj letalske dejavnosti. Nihče ni proti šoli za finančne stražnike, vendar naj se za ta objekt poišče druga lokacija, po možnosti na površinah opučenih vojašnic in drugih vojaških objektov v mestu.

To je nekaj osnovnih sporočil odbora za ovrednotenje mirenškega, oziroma goriškega letališča, ki smo jih slišali na petkovem javnem srečanju ob predstavitvi okvirnega načrta ovrednotenja območja nekdanjega vojaškega letališča. Objekt naj bi s postopnimi posegi, predvsem pa tako, da ne bi bistveno spreminjali okolja, še bolj odprli skupnosti z ureditvijo tekaških in drugih prog, manjših športnih objektov, kampinga itd, ob istočasnem razvijanju letalske dejavnosti. Za izdelavo načrta se je že pred kakšnim letom zavezal Goriški aeroklub, finančna sredstva so zagotovili iz Goriškega sklada. Po besedah arhitekta Bressana, ki je eden od oblikovalcev načrta in ki je načrt predstavil, bi objekt v glavnem ohranil sedanjo podobo, športne in nekaj manjših struktur bi uredili na območju, kjer so le te že obstajale, ali pa že stoje nekateri objekti, to je vzdolž državne ceste Gorica — Trst in na severozahodnem območju letališča.

V zadnjem času pa se je pojavil načrt za gradnjo šolskega centra za finančno stražo. Zanj so izbrali lokacijo prav na letališču, na severozahodnem delu. O načrtu se je na različnih nivojih govorilo in šušljalo, nikoli pa uradno, javno in predvsem na pristojnih mestih, to je v občinskem svetu.

Na petkovem srečanju na sedežu Trgovinske zbornice, ki ga je vodil odvetnik Majo, sodelovala pa sta, poleg načrtovalca, predsednik Goriškega Aerokluba Nardini in predsednik Odbora proti gradnji telovadnice na letališču Genovese in še nekateri drugi, je bilo slišati obilico zelo težkih ugotovitev, kako da majhna skupina ljudi na svoj način, ki se ga da primerjati le mafijskemu načinu ravnanja, sprejema odločitve, ki zadevajo celotno skupnost. Zadnja "cvetka" je tudi ta, da naj bi bil objekt šolski center za finančno stražo po dokaj čudnem postopku opredeljen kot vojaška tajnost. Prav ta status pa naj bi zagovornikom cementifikacije omogočil premostitev, poleg političnih, tudi ovir, ki bi jih kdo postavil glede spoštovanja urbanističnih in drugih predpisov. "Čudno je le to, da načrt, ki je vojaška tajnost vendarle, čeprav neuradno, kroži in ga je doslej videlo kar precej ljudi. Pomeni, da tisti, ki na tak način prepričujejo o umestnosti in koristnosti, širijo vojaške tajnosti", je bilo slišati na srečanju. Pa še mnogo težjih ugotovitev. Ker jih je bilo slišati iz ust odvetnikov in oseb, ki se točno zavedajo odgovornosti, se ni moglo izgoniti občutka, da gre za sila zapleteno in zamegljeno vprašanje, ki dodatno širi razkorak med "politiki" in civilno družbo.

Da bo kar nekaj tega, kar smo jih slišali držalo, je na srečanju posredno potrdil tudi občinski odbornik Nicolò Fornasir, ki je dejal, da je uradno v občinskem odboru izvedel za načrt šole pred kakimi desetimi dnevi.

Dovolj zgovorna je tudi informacija, da je že vse pripravljeno in da bodo v prihodnjih dneh začeli na delu letališča sondirati teren.

Uradnih predstavnikov občine na srečanju ni bilo. Jutri bo seja občinskega sveta in upravičeno je pričakovati vročo razpravo.

Neznanca podtaknila ogenj v diskoteki Tiffany v Pierisu

Okrog deset milijonov lir škode je povzročil ogenj v diskoteki Tiffany v Pierisu. Hiter poseg gasilcev je preprečil, da bi objekt, ki je bil sicer nekaj mesecev zaprt, v celoti zgorel. Zaskrbljujoča je pri tem ugotovitev, da je bil ogenj podtaknjen.

Zapriseženi čuvaj Livio Fedel, uslužbenec podjetja Vigili giurati isontini, je okrog poldruge ure zjutraj opazil pri vходу v diskoteko dva neznanca, ki sta se trudila zažgati vhodna vrata. Neznanca sta, potem ko ju je čuvaj s strelom v zrak skušal ustaviti, pobegnila z avtom lan-

cia hf. Zasledovanje ni obrnilo sadov, kakor tudi ne široka poizvedovalna akcija. Gasilci, ki so kmalu zatem prihiteli v Pieris, kjer so plameni že zajeli vhodna vrata in tudi del notranjosti, so v bližini našli plastično posodo z ostanke vnetljive tekočine.

■ V dvorani Palace hotela se bo jutri, ob 10. uri, začel 3. pokrajinski kongres avtonomnega sindikata policije. Zasedanja se bo udeležil namestnik vsedravnega tajnika sindikata Filippo Saltamartini.

Slovenski center za glasbeno vzgojo EMIL KOMEL v Gorici

javlja, da bo vpis v novo šolsko leto v prihodnjem tednu. Na sedežu v Gorici, Riva Piazzutta 18 - od 16. do 20. septembra od 18. do 19. ure.

Na sedežu v Doberdobu - 20. septembra od 19.30 do 20.30.

Na sedežu v Štandrežu - 20. in 21. septembra od 18. do 19. ure.

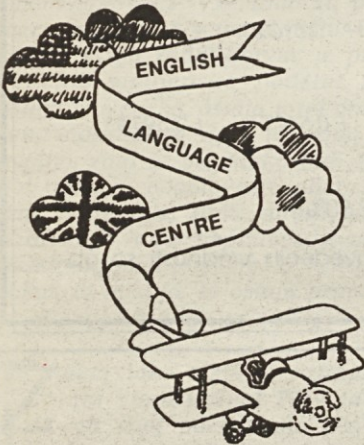
Na sedežu v Števerjanu - 20. in 21. septembra od 17. do 18. ure.

Delovali bodo naslednji oddelki: klavir, orgle, godala, kitara, pihala, trobila, solopetje in tolkala.

Dijaki bodo lahko obiskovali tudi naslednje tečaje: teorijo in solfeggio, harmonijo, glasbeno zgodovino, zborni petje.

Za predšolske otroke bo tečaj Do-Mi-Sol.

TEČAJI ANGLEŠKEGA JEZIKA

Anthony Bradford

Tečaji angleščine vseh stopenj, za odrasle, mladino in otroke od 4. leta dalje

Diplomirani predavatelji v materinem jeziku.

GORICA
Ul. Morelli 38
Tel. 0481/34784

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ GORICA

sporoča vsem zainteresiranim učencem, dijakom in študentom, da poteka redni vpis ali potrditev za redne in zunanje gojence za šolsko leto 1991/92.

Za vsako informacijo se lahko javite v Ul. Montesanto 84, tel. 533495, vsak dan med 10. in 13. uro.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

priraja v šolskem letu 1991/92 na Goriškem sledeče tečaje:

1. za kuhanje s kvalifikacijo (tisoč ur) - 2. letnik
2. za dodeljene prodaje s kvalifikacijo (tisoč ur) - 1. letnik
3. začetniški tečaj angleščine (120 ur)
4. personal computing (90 ur)
5. začetniški tečaj italijanščine (60 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. septembra na sedežu zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3 (tel. 81826), vsak delavnik, razen sobote od 10. do 14. ure.

SKLAD
MITJA ČUK

ŠKRAT
V GORICI

KATOLIŠKA
KNJIGARNA

Zveza slovenskih kulturnih društev čestita društveni predsednici

NADJI FAJT
in MARKU LUTMANU

ob pomebnem življenjskem koraku.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »I ragazzi degli anni '50«.

VERDI 20.00 Najrajevanje in zaključni koncert 10. natečaja Lipizer.

VITTORIA Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Gorile v megli«, 20.30 »Ameriški ninja IV.«.

SVOBODA (Šempeter) 18.30 »V postelji z Madono«, 20.30 »Ognjemet strasti«.

DESKLE 18.00 »Na bojni črti«, 20.00 »Ko jagenjčki obmolknejo«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine — Trg sv. Franciška 4 — tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Centrale — Trg Republike 26 — tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna "Pri Jezeru" — "Al Lago" — Vrtna ulica 2 — tel. 78300.

11.9.1973

11.9.1991

Danilo Jelen

Poteklo je osemnajst let, odkar te ni več.

Z ljubeznijo se te spominja

mama

Trzič, 15. septembra 1991

Na Goriškem se je trgategv že pričela - Dež ob koncu tedna je bil blagodejen

Kakovost grozdja je zelo dobra, količina pa je le poprečna Po lanskem povišku odkupnih cen grozdja letos stabilizacija

Padavine ob koncu tedna so za kakšen dan prekinile trgategv, vendar pa bodo blagodejno učinkovale na kakovost letošnjega pridelka zlasti v Brdih. Spravilo pridelka se je, v primerjavi z lanskim letom, začelo približno teden dni kasneje. Nizke temperature spomladi in izdatne padavine so namreč precej zaustavile rast.

Sicer pa je dozorevanje grozdja, kljub tej splošni ugotovitvi, precej različno, z ozirom na značilnosti tal.

Vinograde v nižinskem predelu, kjer prevladujejo gruščnata in peščena tla in kjer ni možnosti za namakanje, je v zadnjih tednih precej prizadela suša. Precej pridelka so vinogradniki že pospravili, saj se je proces zorenja v bistvu že dokončal, padavine ob koncu tedna pa so bile že prepozne.

Nekoliko drugačno je stanje na območju Brd in v Vipavski dolini, kjer so značilnosti tal takšne, da vinogradi brez hujših posledic prenesejo tudi daljše sušno obdobje.

Prava trgategv se bo v teh krajih začela v nastopajočem tednu, čeprav so marsikje že pospravili prve, zgodnje, sorte, namenjene pridobivanju penečih se vin.

V pogovoru s Srečkom Maražem, direktorjem zadrugne kleti na Dobrovem, smo zvedeli, da so prve količine modrega pinota, za pridobivanje penečega vina, prevzeli 10. t.m. Trgategv se je nadaljevala še v sredo in deloma v četrtek, spravilo letine pa je potem začasno prekinil dež. Ob ugodnih vremenskih razmerah bodo s trgatvijo nadaljevali jutri, s prevzemanjem zgodnjih belih sort. Prvi bo na vrsti chardonnay. Pridetek bodo pospravili približno v enem mesecu, seveda, če bodo vremenske razmere ugodne. Kot zadnje bodo prišle na vrsto črne sorte, zlasti merlot in kabernet franc.

Računajo, da bodo prevzeli okrog 900 vagonov grozdja, kar odgovarja količini poprečno dobre letine.

Po kakovosti bo vino 1991 zelo dobro, količina pridelka pa je poprečna, napoveduje Srečko Maraž.

Prve količine grozdja so v tem tednu pospravili tudi na italijanski strani Brd, precej pa tudi v nižinskem predelu, kjer je grozdje doseglo, prav zaradi pedoloških značilnosti, višjo stopnjo zorenja.

Začetek trgategv so nam potrdili tudi v krminski zadrugni kleti, kjer sicer prevzemajo le grozdje svojih (preko 200) članov. Trgategv se je začela na velikih kmetijskih

posestvih, hitijo pa s spravilom tudi zasebni vinogradniki.

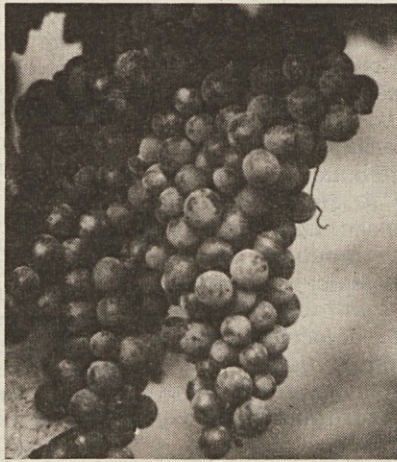
Količinsko poprečna letina in dobra kakovost sta elementa, ki bosta nedvomno vplivala na oblikovanje odkupne cene grozdja. Veliko manjših vinogradnikov, zlasti takih, ki nima urejenih kleti in opreme za predelavo in stekleničenje, se namreč odloča za prodajo grozdja. Cene so lani, v pri-

merjavi z letom poprej, znatno poskočile. Povsem drugačno tendenco pa je zaslediti letos. Odkupne cene grozdja — ugotovitev velja seveda za razmere na Goriškem — so, kot kaže, nekakšna tabu tema. Po nekaterih ugotovitvah, naj ne bi dosegle lanske ravni.

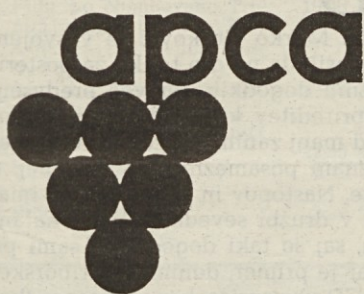
V pričakovanju da bo na tržišču veliko manj pridelka kot ga je potem dejansko bilo, so bili trgovci — predelovalci pripravljeni plačati precej več, kakor bi bilo upravičeno spričo porasta stroškov pridelovanja in splošnih stroškov. Skok je bil, kot kaže, preveč visok. Prav zato je letos govor o umirjanju ali celo nižanju cen.

Prav ta primer opozarja, da bi bilo potrebno v tržnih odnosih na tem področju nekaj več usklajevanja in da vsega le ni mogoče prepušiti samo tržnim zakonitostim. Ob hiperprodukciji vina v Italiji in v drugih državah EGS ter novih državah, ki zelo odločno vstopajo na tržišče je to še kako potrebno.

(Na slikah — foto Čubej — padavine so blagodejno vplivale na zoreče grozdje).

POKRAJINSKA ZVEZA KMETIJSKIH ZADRUG ALLEANZA PROVINCIALE COOPERATIVE AGRICOLE

*Proizvodi
in usluge
za kmetijstvo
in vinarstvo*

TRGOVINE: **KRMIN** - Ul. Zorutti 7 - Tel. 62026
VILEŠA - Ul. Madonna del Piano - Tel. 91007
RONKE - Ul. S. Lorenzo 103 - Tel. 777428
CORNO DI ROSAZZO
Trg Div. Julia - Tel. (0432) 759490

GROSISTIČNO SKLADIŠČE:
KRMIN - Industr. cona - Tel. 60237 - 61905

terpin
IMPORT - EXPORT S.p.A.
Telefax (0481) 31622 - Telex 460682 I

AGRARIA

Ul. Carducci 47 - Gorica
Tel. (0481) 32321

VELIKA IZBIRA VSAKOVRSSTNEGA ORODJA ZA TRGATEV - KLETARSKA OPREMA

Anica in Marko sta Vam na razpolago za dobre nasvete za uspešno trgategv
Bej's h Terpinu za vendimu

Čimveč, na najbolj enostaven način

Kmečka banka iz Gorice želi kmetovalcem konkretno nuditi več od običajnega. V ta namen je razvila preferenčno pobudo **Za Skupen Razvoj**. Z njo želimo ustreči vsem tistim, ki morajo z novimi finančnimi izbirami uresničiti svojo dejavnost. **Za Skupen Razvoj** je namreč posebej pripravljena služba, ki nudi informacije, nasvete in vsakovrstno pomoč sodobnim podjetnikom. Dovolj je da telefoniraš. Izvedenci Kmečke banke iz Gorice Ti bodo takoj na voljo s konkretnimi predlogi in hitrimi ter ugodnimi rešitvami. Nudili Ti bodo vedno več na najbolj preprost način.

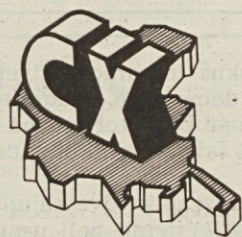
Za Skupen Razvoj.

Najbolje tistim, ki delajo.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Za Skupen Razvoj je ekskluzivna služba Kmečke banke iz Gorice.

CO.R.IMP.EX. S.R.L.

34070 **VILEŠA** (Gorica) - Ul. Aquileia 16-18-20
Tel. (0481) 91008 - 91066 - Telefax (0481) 91478

KMETOVALCI

CO.R.IMP.EX. podjetje za dobavo kmetijskih in vinarskih strojev obvešča vinogradnike, da se lahko poslužujejo njihovega centra za analize in nasvete. Lahko dobavlja ves material za čiščenje kletnih prostorov, predelavo grozdja, mošta in vina.

Nudi najboljše vrste kvasov za izboljšanje fermentacije mošta in druge pripomočke.

- Opozarja interese, da zastopa in prodaja proizvode naslednjih podjetij:
- **FENDT** - posebni traktorji za vinograde;
  - **»KWH«** - **MARTIGNANI** - razpršilci;
  - **OFMA** - kompresorji in pnevmatske škarje za rezanje vej in grmičevanja;
  - **AEDS** - stroji za drobljenje trave in vejevja, kosilnice;
  - **A. CARRO** - motokultivatorji, traktorji, kosilnice;
  - **VOLENTIERI** - obrezovalni in vezalni stroji;
  - **SPEDO** - plug za ruvanje štorov;
  - **BERTOLINI** - motorne kosilnice in motokultivatorji
  - **MARANI** - namakalne naprave;
  - **MASCHIO** - stroji za obdelavo zemlje.

IMPREGNIRANI KOLI - NERJAVEČA ŽICA - BAMBUSOVO TRSJE
NERJAVEČE VEZALKE IN ŠIROKA IZBIRA
ARTIKLOV ZA UREJANJE VINOGRADA.

V PRIČAKOVANJU VAŠEGA OBISKA VAS POZDRAVLJAMO IN ŽELIMO
USPEŠNO TRGATEV.

Knjiga Miloša Mikelna s študijo B. Grafenauerja

Malo zgodovinsko berilo

Pred kratkim je Založništvo slovenske knjige v Ljubljani poskrbelo za prijetno presenečenje - izdalo je Malo zgodovinsko berilo, ki je pravzaprav najkrajša zgodovina Slovencev, posebno novejšo in najnovejšo dobo. Berilo, delo znanega slovenskega književnika, dramatika in satirika Miloša Mikelna, dopolnjuje pregled mejnikov v slovenski zgodovini Boga Grafenauerja ter 20 velikih barvnih zemljevidov in kronološki prikaz zgodovine Slovencev od leta 550 do 1990. Sicer pa je Mikelno Malo zgodovinsko berilo posebej ponatisnjeni zgodovinski del knjige »Slovenija 1990«, ki je kot kronika slovenskega prelomnega leta izšla pri Založništvu slovenske knjige že januarja letos. Gre za knjigo, ki je zanimiva z mnogih vidikov, tako zgodovinskega kot kartografskega in še drugih.

Izdaji Malega zgodovinskega berila je dodan Grafenauerjev pregled »Mejniki v slovenski zgodovini«, ki ga je eden vodilnih slovenskih zgodovinarjev in zgodovinopiscev pripravil kot gradivo za ustavno komisijo Republike Slovenije februarja 1991 in je bil objavljen v ljubljanskem Dnevniku. Za najkrajšo zgodovino Slovencev je značilno, da je Mikelnov zgodovinski lok vpet med letnici 626 in 1972, pri čemer avtor predvsem poudarja, da je velik tok evropske in svetovne zgodovine doživel še eno potrditev stare izkušnje. Namreč izkušnje, da enoumna družba nima življenjske moči in da je naposled moral propasti še socializem v obliki obvezne »državne vere«.

Strnjen, a izredno bogat in utemeljen pregled, prof.dr. Boga Grafenauerja »Mejniki v slovenski zgodovini«, za katerega avtor pravi, da je pripravljen v telegramskem slogu, se začne z obdobjem od okr. 630 do okr. 820 kot obdobjem kneževine Karantanije in samostojne države Karantancev, karantanskih Slovanov/Slovencev. Pri tem gre za dvakratni pomen za nastajanje slovenske etnične skupnosti: kot najstarejša znana trajnejša slovanska država pomeni okvir nastanka etnične skupnosti Karantancev, zgodovinski spomin nanjo - tako prof. B. Grafenauer - pa je pomenil zgodovinsko-mitološko komponento ideološkega okvira izoblikovanja modernega slovenskega naroda v 19. stoletju. Vse to pa se izraža v geslu o Koroških kot »zibelki slovenskega naroda.« Svoj pregled slovenskih zgodovinskih mejnikov v berilu B. Grafenauer sklene z obdobjem 1943-1945. Tedaj je šlo za dejansko zgraditev temeljev slovenske državnosti med vojno in načelno priznanje republike Slovenije. Znano pa je, da je »v resnici v Jugoslaviji potlej prevladala močna centralistična ureditev - razen pri jeziku in določenih oblikah kulturnega in znanstvenega življenja - v velikem delu praktičnega življenja, zlasti v gospodarstvu, v politični organiziranosti in v vojski.«

Malo zgodovinsko berilo, avtorja Miloša Mikelna je opremljeno z lepimi barvnimi zemljevidi, ki jih je narisala Marjana Klemenc. To so stari zemljividi iz kartografske zbirke

Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani in iz zgodovinskega instituta Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Trije med njimi zaslužijo posebno pozornost. Prvi je Hamanov zemljevid vojvodine Kranjske s Slovensko marko in Istro - List iz Velikega atlasa vsega sveta, ki je izšel v Nürnbergu leta 1730. Zemljevid je grafično izboljšana kopija Valvasorjevega zemljevida iz leta 1684. Drugi, prav tako pregleden zemljevid, objavljen na dveh straneh velikega formata berila, je Farrelspurgerjeva karta vojvodin Štajerske, Koroške, Kranjske, grofije Goriške, Gradiške, Istre in državnega mesta Trst. Zemljevid je prvič izšel okrog 1860 in je bil nato večkrat ponatisnjen.

Šele trinajsta izdaja, tiskana v Londonu, se ponaša z barvno označenim narodnostnim ozemljem Slovencev. In še tretji zemljevid, pravzaprav izsek iz zemljevida znanega avstrijskega kartografa Kozzena, čigar karte in atlasi so bili dobro znani tudi učencem v naših šolah. Zemljevid, objavljen v Malem zgodovinskem berilu, ima naslov »Europa, Völker und Sprachen« in je iz medvojnega avstrijskega učbenika atlasa za srednje šole. Zakaj je to vredno posebej omenjati in ponatisniti ta zemljevid evropskih narodov in jezikov iz obdobja med obema vojnami? Odgovor je na dlani, kajti na Kozzenovem zemljevidu so skrbno označena nemška narodnostna območja, na primer na Češkem in Poljskem, zato ni dvoma, da so enako ali še bolj skrbno zarisali mejo s Slovenci na Koroškem, pa tudi naseljeno področje Slovencev v Italiji.

IVAN VIRNIK

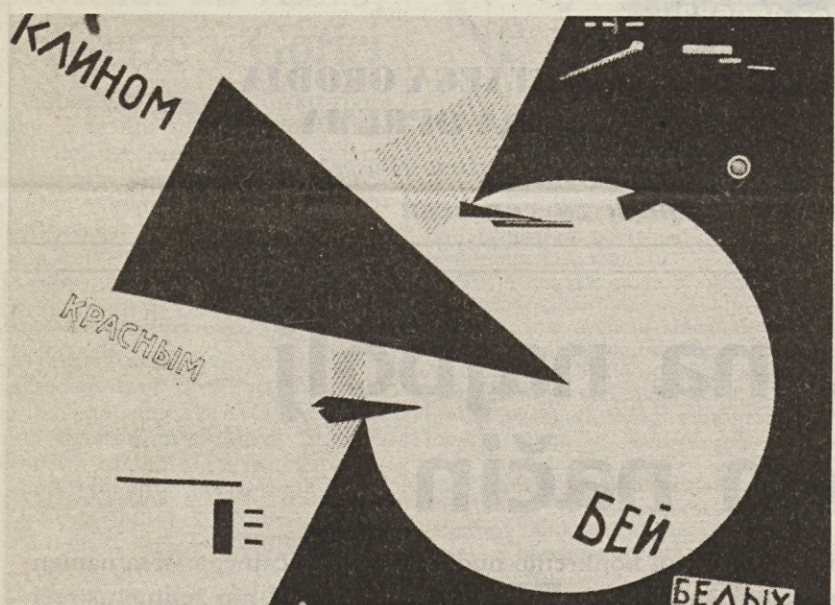
Priprave ZKP na prvi redni občni zbor

V četrtek, 12. septembra je bila v Sežani 11. seja izvršnega odbora Združenja književnikov Primorske. V razpravi je bila edina točka dnevnega reda, in sicer priprava občnega zbora. Dveletni mandat prvega odbora Združenja književnikov Primorske se izteka. Odbor bo polagal obračun svojega delovanja v torek, 1. oktobra; za ta dan bo namreč sklican prvi redni občni zbor; odvijal se bo v sejni dvorani skupščine občine Sežana, s pričetkom ob 18. uri.

Četrtekova seja je bila posvečena evidentiranju novih sil za izvršni odbor in razgledovanju po novem predsedniku ali predsednici. Ustrezni imeni ni veliko na izbiro, tudi zato ne, ker mora biti predsednik Združenja član Društva slovenskih pisateljev. Od novega vodstva pa bo seveda odvisen nadaljni razvoj primorske pisateljske organizacije. Število odbornikov se bo s prihodnjim občnim zborom zmanjšalo na šest (plus predsednik); odbor bo predstavljal kandidatno listo, tistih šest kandidatov, ki bodo prejeli največ glasov, bodo za naslednji dve leti udarna moč Združenja književnikov Primorske.

Sicer pa bo občni zbor potekal po ustaljeni običajni praksi. (ris)

Revija »Likovne besede« o vseh vidikih slikarstva

Nova številka glasila Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov prinaša tudi študijo o El Lissitzkym, katerega delo iz leta 1920 vidimo na posnetku

Kulturni uredniki slovenskih medijev v CD

Težave Cankarjevega doma

Osrednjo slovensko kulturno ustanovo Cankarjev dom bremenijo precejšnji stroški, ki jih porabi za reklamiranje svojih predstav, pobud, gostovanj, itd. Oglašanje v slovenskih medijih je tako drago, da se taka vrsta reklame skoraj ne splača več, saj so na primer v lanskem sezoni za to potrošili kar 6 milijonov dinarjev, od prodanih vstopnic pa dobili v blagajno 7 milijonov. To se pravi, kot je paradoksalno povedal direktor CD Mitja Rotovnik, da bi si lahko občinstvo vse, kar se dogaja v CD, ogledalo brezplačno in pri tem bi ustanova nemara še zaslužila. Ob vsem tem je treba tudi upoštevati, da je kupna moč dinarja znatno padla, da se je vse podražilo, da so tu na »delu« devalvacije in inflacija...

Neformalen in neuraden sestanek kulturnih urednikov slovenskih sredstev obveščanja z vodstvom Cankarjevega doma (v četrtek v Ljubljani) je bil sklican za to, da bi izboljšali stike med središčno nacionalno slovensko kulturno ustanovo in mediji ter poiskali najboljšo pot za »razbremenilni« prodor informacij v le-te. Umetniški vodja

Cankarjevega doma Marko Crnkovič je v svojem krajšem uvodu naglasil, da ne gre toliko za posteriorno pisanje o raznih dogodkih, temveč predvsem za napovedi tistih prireditev, ki naj bi bile za občinstvo na prvi pogled manj zanimive (čeprav nastopajo tudi svetovno znani posamezniki in skupine), a vsebinsko vrhunske. Nastopov in prireditev, ki imajo že velik odmev v družbi seveda ni treba natančneje predstavljati, saj so taki dogodki že sami po sebi razprodani, kar je primer, denimo, mariborskega Fausta, ki bo v CD uprizorjen konec meseca (kot zanimivost naj zapišemo, da so prejeli iz našega zamejstva okrog 300 zahtev po rezervaciji).

S strani urednikov pa je letel na drugo stran očiček, da prihaja v uredništva premalo informacij o manj znanih prireditvah in da bi moral sam Cankarjev dom opraviti nekakšno selekcijo tistega, kar si želi, da bi bilo v tisku poudarjeno.

Srečanje je potekalo »ob zajtrku«, kar je seveda nov in dobrodošel prijem, da ne bi bili sestanki s tiskom suhoparni in dolgočasni, ampak vabljivi in tudi drugače vsestransko zanimivi.

Zanimive knjige »Jurčičeve zbirke«

Zaletel: Umri stoje in...

»Nakladam!«

Tugo Zaletel: Umri stoje ali zgodovina ti bo hvaležna, str. 11

Svoje čase neznani ali celo neobstoječi grosupeljski literarni krog je zadnja leta čedalje bolj dejaven in širokopotezen. Po rojstvu krožkov literarne revije »Res« pred nekaj leti, smo zdaj dočakali tudi drugo dete »Jurčičevo zbirko«, lično opremljeno knjižno zbirko, v kateri so letos izšle prve štiri knjige: roman Gorana Gluvića Navadna pripoved o jeznem Janeszu, lirčne črtice Iva Frbčarja Kdo me je videl, pesmi Željka Kozinca Pot podob in »roman« Tuga Zaletela Umri stoje ali zgodovina ti bo hvaležna. Jurčičeva zbirka je oblikovalsko sila velikopotezno zastavljena, pozna se ji veliko marljivega dela in ljubezni, vložene vanjo (oprema je delo oblikovalca in pesnika Iva Frbčarja); enotno in lično je urejena in ji v tem smislu na slovenskem knjižnem trgu stežka najdemo dostojno primerjavo. Po obrtno-tiskarski plati pa lahko zbirki vseeno poodčitamo, da je dizajn mestoma za spoznanje preobtežen, skoraj baročen, predvsem pa bralčevo oko užalijo malce preštevane tiskovne napake. Grob primer: v mojem izvodu Zaletelove knjige Umri stoje ali zgodovina ti bo hvaležna, o kateri bo tule govor, je spremna beseda pomotoma natisnjena kar dvakrat.

In zdaj k Tugu Zaletelu, čigar prvo knjigo smo nekoliko zakasnelo, po letih in letih revialnih objav, le učakali. Njegov prvenec Umri stoje ali zgodovina ti bo hvaležna sedi na dveh stolihi; zastavi se kot romaneskno besedilo, nato pa se izcimi v nedvoumno prozno zbirko. Celotni zgradbi se pozna, da je sestavljena ad hoc, zbita iz že prej dokončanih gradbenih elementov, ki stojijo nekako vsaksebi. Uvodoma nas avtor seznani s svojim načrtom, kako ga je zamikala pisateljska slava in je sklenil postati velik slovenski pisatelj. V domišljiji se

odpravi na Parnas in takole popiše svojo pot: »Spotoma nabiram brezštevne globoke impresije in jih tlačim v prepoln kovček. Z natančnostjo vrhunske videokamere si beležim vse, kar bi se utegnilo nekoč razbohotiti v najlepše cvetove predalpske jamarje.« Nato dirigentsko palico dogajanja prevzame Phill Rogers, ki je sicer fiktivna oseba, a ji to »le koristi«. Njegova pripoved nam obeta zelo berljivo štorijo o Gregi Šoku, gumpcu stihotvorcu, ki je trdno prepričan, da je pesnik. Glede na podatke, da je delovna inačica tega teksta nosila podnaslov »revanšistični roman«, nam v Gregi Šoku ni težko prepoznati arhetipa mladega slovenskega poeta; avtor nas skuša skozi usta pripovedovalca Philla Rogersa prepričati, da je biti pesnik na Slovenskem sila preprosta zadeva. Dovolj je imeti velikodušen odmek trdobočnosti in vztrajnosti, vse ostalo pride samo od sebe, če le nisi len in pesmariš, pesmariš, pesmariš. Kvaliteta, pesniška duša, tankočutnost, iskateljstvo, globokoumnost in jezikovno eksperimentatorstvo - vse to nima pri pesmarjenju kaj iskati. Zaletel nam v tem delu postreže celo z otipljivimi literarnimi referencami in ironizacijami, pa tudi s svojimi vzorniki (Kurtom Vonnegutom mlajšim npr.), z Mojstrom in Margareto, s Strniševom »Driado«, z Dantejem, s Šeherezado in Levstikom, z namigi na Cankarja, Bora, Kajuha, Capudra... skratka, ni je stvari, ki je v tej malhi ne bi našli. Tudi zelo posrečen citat Edvarda Kardelja se najde vmes. Zgodba o tem, kako zlahka tretjerazredni pesnikun obvelja za prvoraz-

rednega pesnika, če se le zna dobro tržiti, bi se lahko razvila v »monumentalno družbeno kritiko« licemerja, stremuštva in brezmejne moči samoreklame, vendar se neke na sredini usope, omaga in pade. Pade tudi dobesedno. Osrednji lik dotlejnjše pripovedi, vinski bratec Phill Rogers, namreč zgrmi po stopnicah in za posledicami padca še isti dan umrje. In kdo je storil ta strašni zločin, kdo ga je zabrisal po strmem stopnišču? Nihče drug kot sam prvoosebni pripovedovalec, ki se je pač moral znebiti drugosebnega, če je hotel sam nadaljevati štorijo!

Spričo osnovne teme, namreč pesmotvorstva, seveda ni naključje, da Zaletel že v drugem poglavju zapiše dobesedno: »Nakladam.« Njegovo pisanje v prvem delu je na površju ludistično, a do kraja vendarle ne vstopi v igro, temveč vselej ohranja nekakšno samorefleksivno razdaljo in se zaveda nevarnosti: »Kleplješ lahko čisto brez vsakega naklepa. Takšno nenaklepno klepanje se lahko hitro sprevrže v klepetanje, to pa v čekanje.« (str. 46). V čekanje sicer avtor semtertja hoté zdrse, a to je le začasno; na koncu se vseeno vrne k niti zgodbe in jo izpelje do (provizoričnega) konca. Da pa je ta konec »šokanten«, gre zahvala bržčas glavnemu junaku Li-Tai-Šoku?

Zatem prvoosebni pripovedovalec povzame že uvodoma nakazani projekt, da bo on sam postal tisto, za kar se je Grega Šok sicer izdajal, bil pa ni nikoli: slovenski literat. Tako Zaletel na lepem pretrga fabulativno nit in nam natrosi nekaj svojih starejših novelet in zgodb, ki smo jih že imeli priložnost tu in tam prebrati v naših literar-

nih revijah. Poskus integracije dveh proznih zvrsti pa le delno uspe. Drugi del knjižice se kljub vsemu bere kot prozna zbirka in le stežka bi ga lahko brali kot nadaljevanje romana.

Rezultat sta pravzaprav dve knjigi, združeni v eno, ki bi verjetno bolj uspeli kot dve popolnoma ločeni, četudi sila tanki knjižici.

Tako drugi del knjižice sestavljajo zgodbe Gola resnica. A vse to ni nikakršno zlo v primerjavi s spočetjem. The Name of the Game, Gola resnica II, Prekleta koleno in retrospektijska Kaj je bilo prej; in ta del je, kolikor je mogoče, še bolj neuravnotežen od prvega. Te, večinoma kratke zgodbe, sežejo od čistega ludizma in alegorije (Kaj je bilo prej, Gola resnica, deloma Prekleta koleno) prek pravoverne ganljivke (A vse to ni nikakršno zlo...) do literature tim. »reda rdečega namiznega«, ki od daleč spominja na Francičevo pisanje (The Name of the Game, delno tudi Gola resnica II). Med njimi je posebnost in nemara tudi kvalitativno daleč najboljša črtica Gola resnica, ki bi jo lahko spisal tudi Milan Kleč v eni svojih prejšnjih ustvarjalnih etap (in to je mišljeno kot kompliment, ne kot imitatorstvo). Zgodbo smo si lahko pred leti prebrali v reviji Sodobnost, v njej pa gre za srečanje med avtorjem in njegovo Resnico oz. alegorijo le-te, ki jo pooseblja »božansko lepa, izzivalno oblečena plavalaska«. Kaj vse bi marsikdo dal, da bi bila tudi njegova Resnica tako privlačna in čista! Pa vendar. Tudi pripovedovalčeva (Zaletelova?) Resnica se po zmedeni noči pijančevanja in orgij sprevrže v ... no, tega, pa ne bomo povedali. Naj ostane nekaj negotovosti in ugibanj tudi za tistega, ki se bo odločil in vzel v roke Zaletelov »zapozneli« prvenec; knjižica je namreč vredna branja.

ALEKSA ŠUŠULIČ

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Velike razstave: De Pisis
7.30 Nad.: Ritorno a Brideshead
8.30 Risanka: Hallo Kitty
9.00 Variete: Disney Club
10.00 Dok.: Srečaje v Jasni gori
11.00 Maša
11.55 Aktualno: Parola e vita
12.15 Zelena linija
13.30 Dnevnik
14.00 Toto-TV Radiocorriere
14.10 Film: Mogambo (dram., ZDA 1953, r. John Ford, i. Clark Gable, Ava Gardner)
16.10 Nanizanka: Cose da un altro mondo
16.50 Športne vesti
17.00 Variete: Festa di settembre vmes športne vesti
18.10 Sport: 90. minuta
18.40 Aktualno: Mednarodna novinarska nagrada Ischia
9.50 Vreme, dnevnik, šport
20.40 Variete: Un'estate italiana (vodi Lino Banfi)
22.20 Športna nedelja, vmes (23.00) kratke vesti
23.45 Sport: Zona Cesarini (vodi Gianni Minà)
0.30 Nočni dnevnik in vreme
1.15 Šprt: biljard

CANALE 5
7.00 Dokumenti: Devers, 7.30 Radical, 8.00 Adventure
8.30 Nanizanka: Bonanza
9.35 Aktualno: Jesen 91
10.00 Film: Un posto al sole (dram., ZDA 1950, r. George Stevens, i. E. Taylor)
12.00 Dok.: L'arca di Noè
12.55 Canale 5 News
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Film: Vacanze ad Ischia (kom., It. 1957, r. Mario cammerini, i. Vittorio De Sica)
16.00 Film: Straziami ma di baci saziarmi (kom., It. 1968, r. Dino Risì, i. Pamela Tiffin, Nino Manfredi)
18.00 Kviz: Ok il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)
19.40 Canale 5 News
19.45 Variete: Rivediamoli
20.30 Film: Lo chiamavano Trinità (vestern, It. 1970, r. E.B. Clucher, i. Terence Hill, Bud Spencer)
22.45 Aktualno: Ciak v Benetkah
23.15 Aktualno: Jesen 91
23.45 Aktualno: Sette scenari per il 2000
24.00 Canale 5 News
0.50 Sport: veliki golf
1.50 Programi non stop

RAI 2
7.00 Male in velike zgodbe
8.20 Nan.: L'arca del dr. Bayer
9.05 Glasbeni prostor
9.55 Film: Cuori che cantano (kom., Avstria 1944)
11.30 Sport: Prima che sia gol
12.00 Variete: Sereno variabile (vodi Mita Medici)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika o zdravstvu in vremenska napoved
13.45 Film: Lo scudo dei Falworth (pust., ZDA 1954, r. Rudolph Maté, i. Tony Curtis, Janet Leigh)
15.30 Sport: smučanje na vodi, 15.50 miting v atletiki
16.50 Aktualno: Giostra della Quintana (iz Foligna)
18.00 Avtomobilizem
18.40 Nogomet A lige
19.45 Vreme in dnevnik
20.00 Nedeljski športni pregled
21.10 Nanizanka: Beautiful
22.15 Variete: Puffando Puffando (vodi Lando Fiorini)
23.15 Nočni dnevnik
23.30 Vremenska napoved
23.35 Rubrika o židovski kulturi
0.05 Dokumenti: Della memoria, quale futuro?
1.00 Glasba: Notte italiana

RETE 4
8.00 Nabožna oddaja: Jutrišnji svet
8.30 Nanizanki: Lou Grant - Aria di rinnovamento
9.30 Nadaljevanke: Stellina
10.15 Film: Cin Cin (kom., ZDA 1936, r. William A. Seiter, i. Shirley Temple, Robert Young)
11.50 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
13.45 Nadaljevanke: Manuela (i. Grecia Colmenares), 15.45 Señora
17.00 Film: Il molto onorevole Mr. Pennypacker (kom., ZDA 1958, r. Henry Koster, i. Clifton Webb, Dorothy McGuire)
17.55 TV 4 vesti
19.00 Risanka: Lady Oscar - Una fuga misteriosa
19.40 Nadaljevanke: Sentieri (i. Kim Zimmer), 20.35 Mari-lena (i. Manuel Carillo, Hilda Abrahamz)
22.20 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbare-schi)
22.50 Glasba: Zorba il greco
1.10 Nanizanke: I Jefferson, 1.40 Charlie's Angels
2.30 Programi non stop

RAI 3
11.20 Šport: košarka
11.50 Koncert RAI3: 12 violončelistov Berlinske filhar-monije izvaja Koncert za mir
12.25 Film: Accadde al penitenziario (kom., It. 1955, r. Giorgio Bianchi, i. Aldo Fabrizi)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.20 IP v tenisu
17.00 Drobci
17.15 Film: Le mille e una notte (kom., ZDA 1942, r. John Rawlins, i. Maria Montez)
18.40 Rubrika: Domenica gol
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti in šport
20.00 Zaupni portret: Marco Ferreri
20.30 Film: Ercole e la regina di Lidia (pust., It. 1959, r. Pietro Francisci, i. Steve Reeves, Sylva Koscina)
22.05 Nan.: I Professionals
23.00 Dnevnik in vreme
23.35 Filmske novosti
23.45 Film: Attacco alla base spaziale U.S. (fant., ZDA 1954, r. Herbert Strock)
1.05 SP v gimnastiki

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.00 Nanizanka: SuperVicky
10.30 Športna oddaja: Calciomania (vodi cesare Cadeo)
11.30 Odprt studio
11.45 Športni oddaji: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich), 13.00 Guida al campionato
13.15 Nan.: I-Taliani - Amore e sfratto
14.00 Športna oddaja: Domenica stadio (vodi Alessandro Piccinini)
18.00 Nan.: Genitori in blue jeans - Sulle ali dell'amore
18.30 Odprt studio
18.45 Aktualno: Odprt studio "Sette" (vodi Emilio Fede)
19.30 Nanizanka: I vicini di casa - Poi passa un cane che sente qualcosa, li guarda, abbaia e se ne va (i. Teo Teocoli, Silvio Orlando)
20.00 Film: La bamba (biog., ZDA 1987, r. Luis Valdez, i. Esai Morales)
22.00 Sport: Pressing (vodi Raimondo Vianello)
23.30 Variete: Mai dire gol
24.00 Sport: Pressing 2
0.30 Odprt studio
1.10 Nočni spored

TV Slovenija 1
8.15 Video strani
8.40 Otroška matineja: Živ Žav, 9.35 nanizanka Ne-varni zaliv
10.05 Dokumentarec: V znamenju zvezd - Oven
10.30 Garfield in prijatelji
11.00 Domači ansambli: Bratje iz Oplotnice
11.30 Obzorja duha
11.55 Nan.: Murphy Brown
12.25 Video strani
13.45 TV Variete (pon.)
14.40 Sova (pon.), vmes nani-zanka Na zdravje! in nad. Vojna in spomin
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Korziška brata (dram., VB 1985, r. Ian Sharp, i. Trevor Eve, Geraldine Chaplin)
18.45 Risanka, Mernik, Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.00 Zrcalo tedna
20.20 Nanizanka: Mali oglasi
21.10 Zdravo
22.30 Dnevnik, šport in vreme
22.55 Nočni program Sova, vmes nan. Polna hiša in nad. Beda bogatih
0.10 Video strani

ODEON
13.00 Mozartovi koncerti
14.00 Film: Lotta per la vita (dram., i. Jerry Lewis)
15.30 Film: Morirai a mezzanotte (dram., ZDA 1947, r. A. Mann, i. Raymond Burr)
17.00 Film: Cuore (dram., It. 1947, r. Duilio Coletti)
18.30 Variete: Fiori di zucca
19.30 Variete: Emozioni nel blu
20.30 Film: Ciak per uno sfregio (biog., 1984, r. Karen Arthur, i. Theresa Saldana)
22.00 Variete: Fiori di zucca
22.30 Film: Quella carogna dell'ispettore Sterling (krim., It. 1968, r. E. Miraglia, i. Beba Lončar, Henry Silva)

TMC
9.00 Risanka: G.I. Joe
9.30 Nan.: Il fantastico mondo di Mr. Monroe
10.00 Risanke
10.30 Nanizanka: Batman
11.00 Risanka
11.30 Nan.: Roxana banana
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Ire del ghiaccio
14.15 Sport: Pavarotti International - konjske dirke, 17.00 EP v odbojki (finale)

TV Koper
17.30 Športni pregled
19.00 TVD Stičiče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes dok. Enciclopedia Giramondo in nanizanka La guerra di Tom Grattan
20.35 Film: I familiari delle vittime non saranno avvertiti (dram., It. 1972, r. A. De Martino, i. Antonio Sabato, Telly Savalas
22.00 TVD Novice
22.10 Nan.: Agente Pepper
23.30 Športna oddaja

TV Slovenija 2
14.40 SP v gimnastiki (iz India-napolis)
16.40 Maraton Franja (reportaža iz Cerkna
16.55 EP v odbojki
19.30 Dnevnik HTV
20.00 Dok.: Skandinavija - De-žele polnočnega sonca
20.50 Dokumenti: Oskar Kogoj
21.25 Film: Moja mala vas (dram., ČSFR 1985, r. Jiri Menzel, i. Janos Ban)
23.05 Yutel

20.00 Vesti: TMC News
20.30 Športna odd.: Golagoal
22.30 Film: Dillinger (krim., ZDA 1973, r. John Milius)
0.20 Film: I cinque draghi d'oro (pust., VB 1967, r. J. Summers, i. Bob Cummings)

TELEFRIULI
9.30 Telefriuli non stop
14.00 Film: Il ribelle (1944)
16.00 Film: Una notte all'opera (kom., 1935)
17.00 Nanizanki: Quando suona la sirena, 18.00 Gente di Hollywood
18.45 Športne vesti
20.30 Film: Una trappola astuta (kom., ZDA 1979)
22.00 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
22.30 Športne vesti
0.15 Vivere senza stress

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojano; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Drečček in trije marsovčki (2. del); 10.35 Soft music; 11.00 Iz preteklosti v sedanost; 11.05 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.40 Slovenska lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nedeljsko popoldne: Satirični kabaret 1991 (z Borisom Kobalom in Sergejem Verčem); 14.40 Orkestralna glasba; 15.00 Poslušali boste; 15.15 Melodije; 15.30 Made in Italy; 16.00 Počitniški rendez-vous; 16.30 Roman: V labirintu; 17.00 Šport in glasba; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Jutranja kronika in vremenska napoved; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.05 Pomnjenja; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lojtrca domači; 18.00 Reportaža na kratko; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 14.30, 17.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Oddaja za kmetovalce: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 14.35 Pesem tedna; 14.45 Zabavna nedeljska oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.00 Nedeljski športni pregled in rezultati; 16.30 Made in Italy; 17.00 Šport; 18.30 Humoreska; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.07 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 8.25 Pesem tedna; 9.30 Z vami; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti za gospodinjke; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Tropicana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Športni pregled in glasba; 18.00 Lestvica Long Playing plošč; 19.00 Glasba; 19.30 Športni pregled; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji nedeljski val; 13.00 Glasba po željah.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Varieteja: Cuando calienta el sol, 9.00 Giochi senza frontiere
11.00 Nanizanka: Fuorilegge
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Occhio al biglietto
12.30 Dok.: 30 let zgodovine
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 TV film: Piccolo mondo antico (dram., It. 1983, r. Salvatore Nocita, 1. del)
15.00 Dok.: Acquario fantastico - I pesci della montagna
16.00 Variete: Jesenski Big
17.15 Zgodovina Italije
18.00 Aktualno: Prix Italia
18.45 Dok.: Tutto il mondo è teatro (Vittorio Gassman)
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Film: Il colore dei soldi (kom., ZDA 1986, r. Martin Scorsese, i. Paul Newman, Tom Cruise)
22.45 Dnevnik
23.00 Aktualno: Nagrada televizijske kritike
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Filmske novosti
0.40 Film: Dingus, quello sporco individuo (vestern, ZDA 1970, r. Burt Kennedy, i. Frank Sinatra)

CANALE 5
7.00 Prima pagina News
8.30 Nanizanka: Bonanza
9.35 Film: Love story (dram., ZDA 1970, r. Arthur Hiller, i. Ali Mac Graw, Ryan O'Neal)
11.45 Kviza: Il cercaparoole, 11.50 Il pranzo è servito
12.40 Variete: Non è la RAI, vmes (12.55) News
14.25 Kviz: Il cercaparoole
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kvizi: Ok il prezzo è giusto, 19.00 Cos'è cos'è, 19.45 Il gioco dei 9, vmes News
20.25 Variete: Il TG delle vacanze (vodijo I Tretre)
20.40 Film: Cobra (krim., ZDA 1986, r. G. Pan Cosmatos, i. Sylvester Stallone, Brigitte Nielsen)
22.35 Nan.: Casa dolce casa
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.20 Variete: Tg delle vacanze
1.20 Aktualno: Mega promo
1.55 Nanizanke non stop

RAI 2
7.00 Male in velike zgodbe
8.15 Nan.: L'arca del dr. Bayer
9.00 Rubrika o protestantizmu
9.30 Izobraževalna odd.: Campus - Dottore in...
10.00 Film: Le ragazze di Harvey (kom., ZDA 1946, r. George Sidney)
11.40 Nanizanki: Lassie, 12.05 Amore e ghiaccio
13.00 Dnevnik
13.20 Gospodarstvo in vreme
13.45 Aktualno: Segreti per voi
13.50 Nadaljevanke: Quando si ama, 14.20 Santa Barbara
15.10 Film: C'era una volta Hollywood (glas., ZDA 1074, r. Jack Haley Jr., i. Fred Astaire)
17.25 Kratke vesti
17.30 Nanizanka: Hill Street
18.20 Športne vesti
18.35 Nanizanka: Il commissario Köster
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nan.: L'ispettore Derrick
21.35 Proza: Appartamenti - Il calapranzi, La stanza
23.35 Nočni dnevnik
23.50 Vreme, vesti in horoskop
23.55 Film: il corteggiamento Andy Hardy (kom., ZDA)

RETE 4
8.00 Nanizanka: Lou Grant
8.50 Nadaljevanke: La valle dei pini, 9.30 Señorita Andrea, 10.05 Stellina, 11.00 Valeria
11.50 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi Patrizia Rossetti)
13.45 Nadaljevanke: Sentieri (i. Beth Ehlers), 14.50 Piccola Cenerentola, 15.25 Señora, 16.00 Riviera, 16.45 Stellina, 17.20 La valle dei pini
17.55 Kratke vesti
18.00 Nadaljevanke: General Hospital, 18.35 Febbre d'amore
19.00 Risanka: Lady Oscar - Cuore di donna
19.40 Nadaljevanke: Primavera (i. Gigi Zanchetta), 20.35 Manuela (i. Grecia Colmenares)
22.25 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbare-schi)
23.00 Film: Scarface (dram., ZDA 1983, r. Brian De Palma, i. Al Pacino, Michelle Pfeiffer, Robert Loggia)
2.20 Nanizanke: I Jefferson, Charlie's Angels
3.15 Nanizanke non stop

RAI 3
11.30 Dok.: Made in Cantù
12.00 Aktualno: Krožek ob 12.
14.00 Rubrika o protestantizmu
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Dok.: Šola se obnavlja
15.45 Športno popoldne: IP v bezbolu, 16.15 nogomet v deželi, 17.10 nogomet B lige
18.00 Variete: Fuori orario - Cose mai viste
18.35 Drobci
18.45 Športna rubrika Derby in vremenska napoved
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.05 Variete: Non è mai troppo tardi (vodi Gianni Ippoliti)
20.30 Šport: Il processo del lunedì (vodi Aldo Biscardi)
22.25 Dnevnik
22.30 Nanizanka: I Professionals - Due più due (i. Gordon Jackson)
23.25 Nočni dnevnik
0.10 Vremenska napoved
0.15 Film: Ladro lui, ladra lei (kom., It. 1958, r. Luigi Zampa, i. Alberto Sordi, Sylva Koscina)

ITALIA 1
6.30 Odprt studio
7.00 Otroška oddaja
8.30 Odprt studio
9.00 Nanizanke: SuperVicky, 9.30 Chips - Il truffatore, 10.30 Magnum P.I.
11.30 Odprt studio
11.45 Varieteja: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari), 13.45 Mai dire gol
14.15 Film: Footloose (kom., ZDA 1983, r. Herbert Ross, i. Kevin Bacon)
16.30 Nanizanki: Supercar - Caccia al tesoro, 17.30 A-Team - Un viaggio misterioso
18.20 Športne vesti in vreme
18.30 Odprt studio
19.00 Nanizanka: I ragazzi della terza C - Il professore cerca casa (i. Fabio Ferrari)
20.00 Variete: Mai dire Banzai
20.30 Film: Di che segno sei? (kom., It. 1975, r. Sergio Corbucci, i. Paolo Villaggio, Renato Pozzetto)
23.00 Film: La Vergine, il Toro e il Capricorno (kom., It. 1977, r. Luciano Martino, i. Edwige Fenech)
0.40 Odprt studio
1.10 Film: Footloose (pon.)
3.10 Programi non stop

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik. Igrajmo se gledališče, 9.30 Koncert Zagorje 90, 10.35 Utrip, 10.50 Zrcalo tedna, 11.05 TV Mernik
11.20 Video strani
13.00 Poročila
15.20 Obzorja duha (pon.)
15.40 Sova (pon.), vmes nani-zanka Polna hiša in nad. Beda bogatih
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik (pon.): Zdravo
18.35 Spored za otroke: Radovedni Taček - Piščal, 18.50 Knjižna novost - Prelistajmo skupaj
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV drama: Draga Sara (r. F. Cvitanovich, i. Barry McGovern)
21.30 Osmi dan
22.15 Dnevnik in vreme
22.40 Kraljica glasbi: Orgle
22.10 Sova, vmes nadaljevanke Beda bogatih in nanizanka Nedotakljivi (ZDA 1963, i. Robert Stack)
0.50 Video strani

ODEON
13.00 Risanke
14.30 Film: La prigioniera (dram., It. 1943, r. Ferruccio Cerio)
16.00 Film: Luci della città (kom., ZDA 1931, r. i. Charlie Chaplin, V. Charill)
17.30 Film: Don Milani (biog., It. 1976, r. Alfredo Angeli)
19.30 Risanke
20.30 Film: La ballata dei mariti (kom., It. 1964, r. Fabrizio Tagliani, i. M. Carotenuto)
22.15 Film: Credere per vivere (dram., 1983, r. Fielder Cook, i. Susan Blakey)

TMC
8.30 Dok.: Prijateljska narava
9.00 Nan.: Sceriffo Lobo, 10.00 Strike Force
11.00 Dok.: Segreti e misteri
11.30 Nan.: Autostop per il cielo, 12.30 Doris day Show
13.00 Dnevnik in sport
14.00 Nadaljevanke: Gabriela
15.30 Film: Come far volare il tempo (dram., ZDA 1980, r. Lee Grant, i. M. Douglas)
17.10 Rubrika: Ženska TV
18.30 Kviz: Arriva la banda
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Fania - Ballata per un condannato (dram., ZDA

TV Koper
17.30 Športni pregled
18.30 Risanke
18.50 Odprtja meja
19.00 TVD Stičiče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nan. La guerra di Tom Grattan
20.00 Glasbena oddaja: Superpass (vodi Art De Rosa)
20.30 Nadaljevanke: Ryan's
21.00 Dokumenti: Magija plesa (vodi Margot Fontayne)
21.30 Športni dokumentarec
22.00 TVD Novice
22.10 Nan.: Agente Pepper
23.00 Športna rubrika

TV Slovenija 2
15.30 SP v gimnastiki
17.30 Regionalni programi TVS - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik Koper-Capodistria
20.00 Rezervirano za pesem: San Remo
20.45 Dokumentarna oddaja: Alternativni viri energije
21.00 Sedma steza
21.30 Omizje, nato eksperimentalni program Yutel

1980, r. Daniel Mann, i. Vanessa Redgrave)
23.10 TMC News
23.30 Crono - oddaja o morojih
0.15 Film: Il mistero della signora Gabler (dram., VB 1975, i. Glenda Jackson)

TELEFRIULI
10.45 Telefriuli non stop
15.30 Zgodovina pop glasbe
16.00 Film: Per te ho ucciso (dram., ZDA 1948)
18.00 Nanizanka: Serpico
19.00 Dnevnik
19.30 Nanizanki: La guerra di Tom Grattan, 20.00 Si è gi-ovani solo due volte
20.30 Film: L'avventura impossi-bile (vojni, 1942)
22.45 Nočne vesti
23.15 Nanizanka

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Iz četrtkovih srečanj; 8.40 Valčki in polke; 9.00 Otroški kotiček: Glasbeni vrtljak; 9.30 Radijski oder: Golobje in jastrebi (G. Deledda); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Naš poletni bric-à-brac; 12.20 Sansoni; 12.40 Naši zbori: MPZ Fantje izpod Grmade; 12.50 Orkestri; 13.20 Narodnozabavna glasba; 13.40 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Obvezna smer: Vzhod; 1

V današnjem finalu za 1. mesto na odbojgarskem EP Italija - Sovjetska zveza

ITALIJA - NEMČIJA 3:1 (15:12, 15:4, 11:15, 15:6)

ITALIJA: Gardini 6+18, Martinelli 2+2, Margutti, De Giorgi, Tofoli 3+2, Bernardi 10+25, Cantagalli 4+11, Zorzi 7+14, Lucchetta 7+10, Giani 3+9, Galli 0+1.

NEMČIJA: Triller 2+9, Hecht 5+24, Franke 0, Grozer 4+6, Andersson 3+14, Stutzke 4+11, Holzig 0+7, Dellnitz 4+17, Dorheim 1+0.

SODNIKA: Saclonen (Fin.) in Iljev (Bolg.); GLE-DALCEV: 5.000; TRAJANJE SETOV: 31', 21'30", 29'.

BERLIN — Italija je upravičila vlogo favorita in se bo danes povsem zasluženo v finalu za evropski naslov pomerila s Sovjetsko zvezo, ki je v sinočnjem drugem polfinalnem srečanju premagala Nizozemsko.

Andrea Lucchetta, kapetan »azzurrov«

Nemci, ki se evropskega prvenstva prvič udeležujejo združeni, so pokazali solidno atletsko in tehnično pripravo, vendar jim manjka kontinuitete. Italijanom je njihova ofenziva delala težave le sredi prvega polčasa in v vsem tretjem nizu. Drugače pa so »azzurri« ohranili potrebno koncentracijo ter v obrambi zaustavili udarce močnih nemških igralcev (zlasti Reneja Hechta) in nizali točke s skoraj celotno šesterko (posebno z Bernardijem, ki je bil gotovo najboljši, Lucchetto, Zorzijem in Gardinijem).

V prvem nizu je Italija povedla s 6:0 predvsem po zaslugi Paola Tofolija v napadu, kjer je večkrat nepričakovano serviral kapetana Andreo Lucchetto in Luca Cantagallija. Doprinos Nemca Georgeja Grozerja, ki se je izkazal s silovitimi udarci, se je omejil na ta del tekme. O drugem setu ni kaj dosti povedati, saj je italijanska obramba še bolje delovala, medtem ko Hechtu (2,07 m) ni šlo posebno od rok. Borben in obenem najbolj zanimiv je bil tretji niz, ki pa ga je Italija morala prepustiti domačinom. V četrtem in obnem zadnjem setu so »azzurri«, čeprav z nekaterimi težavami v obrambi, znova pokazali svojo premoč z izvrstno igro v napadu, kjer so prednjačili Bernardi, Zorzi in Giani.

Trener Italije Velasco ni skrival svojega zadovoljstva, vendar je pristavil: »Mislili smo, da bomo imeli večje težave. Igrali smo dobro v napadu in večji del srečanja tudi v sprejemu. V tretjem setu se je pri nasprotnikih izkazal Andersson.«

V druge, m srečanju večera je Sovjetska zveza z gladkim 3:0 (15:8, 15:8, 15:8) odpravila Nizozemsko, čeprav je bila brez svojega asa Čedednika, medtem ko je Igor Runov igral poškodovan, Andrej Kuznecov pa je ostal celo na klopi.

V srečanjih za uvrstitev od 5. do 8. mesta je Jugoslavija s 3:1 premagala Poljsko, Bolgarija pa s 3:0 Finsko.

Koper danes doma proti Muri

V anticipirani tekmi slovenske nogometne lige je včeraj Slovan Mavrica z 2:0 premagal Nafto. Današnji spored: Steklar - Ingrad Klavir, Zagorje - Domžale Lek, Živila Naklo - Olimpija, Potrošnik - Izola, Rudar (V) - Primorje, Vozila - Jadran Lama, Koper - Mura, Eurospekter Lj - Medvode, Maribor Branik - Rudar (T), prosta LM Svoboda.

Zmeskalova (ZDA) presenetila

INDIANAPOLIS — Petnajsteletna Američanka Kim Zmeskal (na sliki AP) je pripravila pravo senzacijo na svetovnem gimnastičnem prvenstvu, na katerem je osvojila prvo mesto med posameznikami. Zmeskalova vadi v šoli Bele Karolyja, ki je že učil Nadio Comaneci. Na 2. mesto se je uvrstila Sovjetinja Svetlana Boguinskaja, ki pa je izjavila, da bi bil rezultat drugačen, če bi bilo tekmovalanje v kaki drugi državi ali v Evropi. Vrstni red: 1. Zmeskal (ZDA) 39,848; 2. Boguinskaja (SZ) 39,736; 3. Bontas (Rom.) 39,711; 4. Okino (ZDA) 39,661; 5. Gutsu (SZ) 39,636; 36. Volpi (It.) 36,712.

V italijanski C-1 ligi Triestina v gosteh pri Masseseju

Triestina bo letošnje prvenstvo v C-1 ligi, v katero je nazadovala ob koncu preteklega prvenstva, začela z gostovanjem pri Masseseju, ki razpolaga s solidno vezno vrsto (Pessotto, Fabiani) in nekaterimi dobrimi napadalci (Mariani, Murgita, Romairone). Še največje težave Triestini, ki naj bi sicer letos bila med protagonisti, pa bi znalo delati veliko navdušenje, ki vlada pri Masseseju: po več letih igranja v C-2 ligi je namreč ekipa napredovala in jo sedaj bodri vse mesto. Danes bo prišel celo škof, ki bo blagoslovil ekipo in igrišče.

Triestina je v Masso odpotovala v skoraj popolni postavi (manjka samo Marino, ki ima še težave z mišico). Ker je njen cilj takojšen povratak v B ligo, ne more tvegati poraza, a gotovo se bodo tudi njeni mladi in ambiciozni igralci (Losacco, Casonato, Conca, Pasqualini, Marino) hoteli izkazati, ob tem pa lahko računajo na pomoč nekaterih izkušenih tovarišev (Romano, Bagnato, Cerone, Urban).

DANAŠNJI SPORED (Skupina A)

Alessandria - Spal, Arezzo - Casale, Baracca Lugo - Empoli, Carpi - Monza, Chievover - Prosesto, Como - Vicenza, Massese - Triestina, Siena - Pavia, Spezia - Palazzolo.

Danes v 3. kolu italijanske nogometne A lige vse oči uprte v Turin Juventus - Milan derbi kola

Že v 3. kolu italijanske nogometne A lige bo danes v Turinu na sporedu derbi med vodilnima na lestvici, med Juventusom in Milanom. odveč je, da pristavimo, da za to srečanje vlada ne samo v Turinu, temveč po vsej Italiji vlada izredno zanimanje. Kaže, da sta tudi poškodovana Reuter (Juventus) in Van Basten (Milan) kar hitro okrevala ter da bosta danes na terenu.

Sicer pa bo današnji spored postregel navijačem še z nekaj zanimivimi obračuni. Državni prvaki Sampdoria bodo gostovali v Bariju, kjer bodo pred nelehko nalogo. Nepričakovano so izgubili že v prvem kolu v Cagliariu, nov spodrseljaj pa jih bi lahko drago stal. Inter bo sprejel v goste Verono, ki je še edina na zadnjem mestu lestvice brez točke. Vročje bo tudi v Cremonu, kjer bo domači Cremonese gostil Torino. Obe ekipi sta doslej zbrali le po eno točko. Lazio je favorit na tekmi z Atalanto, Genoa pa na srečanju z Ascolijem, Roma bi se bržkone v Cagliariu zadovoljila s točko. V Neaplju, kjer bo gostovala Parma, je vsako predvidevanje tvegano.

DANAŠNJI SPORED (16.00): Bari - Sampdoria; Cagliari - Roma; Cremonese - Torino; Fiorentina - Foggia; Genoa - Ascoli; Inter - Verona; Juventus - Milan; Lazio - Atalanta; Napoli - parma.

LESTVICA: Juventus in Milan 4; Inter, Lazio, parma in Napoli 3; Sampdoria, Fiorentina, Cagliari, Genoa in Roma 2; Ascoli, Atalanta, Bari, Foggia, Torino in Cremonese 1; Verona 0.

Udinese favorit proti Tarantu

Udinese si danes v 3. kolu italijanske nogometne B lige proti Tarantu ne more privoščiti novih posdrslajev. Videmčani, ki so v tem prvenstvu startali kot eni izmed nespornih favoritov za napredovanje v višjo ligo, so doslej nanizali borni dve točki.

Taranto je pri spodnjem delu lestvice z eno samo točko, utegne pa biti danes dokaj nevaren, če varovanci trenerja Scoglia ne bodo zaigrali od vsega začetka zbrano in borbeno.

DANAŠNJI SPORED (16.00): Ancona - Casertana; Bologna - Messi-

na; Cosenza - Pisa; Lecce - Modena; Padova - Brescia; Palermo - Venezia; Pescara - Cesena; Piacenza - Avellino; Reggiana - Lucchese; Udinese - Taranto.

LESTVICA: Pescara, Reggiana in Lecce 4; Ancona, Cesena, Avellino in Bologna 3; Lucchese, Modena, Casertana, Udinese in Venezia 2; Brescia, Cosenza, Palermo, Messina, Padova in Taranto 1; Pisa in Piacenza 0.

Meddeželna liga

V današnjem kolu meddeželne nogometne lige (skupina C) bo Pro Gorizia igrala doma proti Bagnoleseju. Monfalcone igra v gosteh, in sicer pri nejasterici Crevalcore.

SP na Japonskem?

SAO PAULO — Predsednik mednarodne nogometne zveze Joao Havelange je izjavil, da ima Japonska dobre možnosti, da priredi leta 2002 svetovno nogometno prvenstvo. Glede na japonsko »finančno iznajdljivost«, bi se to prvenstvo ekonomsko gotovo izplačalo.

Na pokalu Treh dežel v Avstriji V zastopstvu F-JK člani Krasa in Bora

V okviru priprav za pokal Treh dežel under 15, ki bo letos v Avstriji (Wolfsberg), organiza deželna namiznoteniška zveza dvodnevni deželni »stage«, združen z minipokrajinskim »stageom«. Med 13 poklicnimi udeleženci priprav članov Chiadina, CMM, Latisane, goriške Azzurre in videmskega Rangera, je tudi 5 slovenskih predstavnikov: Milič Vanja in Erika Radović (Kras) ter Ana Bersan, Lara Possega in Mitja Petelin (Bor).

Priprave bodo v ponedeljek in torek v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Treninge bosta vodila Krasov trener Matjaž Šerčer in Paolo Stibiel (Chiadino).

V Wolfsbergu bodo 18. in 19. septembra našo deželo v namiznem tenisu med drugimi zastopali krasovka Vanja Milič ter borovca Ana Bersan in Mitja Petelin. (J.J.)

Uspel namiznoteniški kamp v Zgoniku

Pod pokroviteljstvom namiznoteniške komisije pri ZSSDI in v organizaciji namiznoteniškega odseka Kras se je v petek iztekla namiznoteniški kamp za začetnike. Mladi udeleženci (bilo jih je skupno 26, od tega 10 novincev) so v Zgoniku preživeli od 9. do 15. t.m. vsak dan po 8 ur. Pod vodstvom priznanih trenerjev so imeli priložnost za nabiranje znanja v namiznem tenisu, svoj čas pa so namenili tudi raznim drugim športnim igram in družabnim dejavnostim. Novinci so vsi v en glas zatrdili, da je bilo na kampu lepo in da gre pohvaliti pridne kuharice, med vaditelji pa Eriko Radović, Sonjo Milič, medtem ko so fantje dali prednost Matjažu Šerčerju.

Mladi udeleženci, ki so prvič obiskali namiznoteniški tečaj (po dva iz Bazovice, Cola in Zgonika, pa iz Saleza, Gabrova, Kontovela in Trsta), so našli v Zgoniku nove prijatelje. Štirje med njimi (trije fantje in eno dekle) pa želijo nadaljevati treninge pri Krasu. (J.J.)

Dirka tris

RIM — Zmagovita kombinacija dirke tris, ki je ta teden bila v Firencih, je 16-5-10. Dobitnikov je bilo 346, prejeli pa bodo po 6.410.600 lir. Skupni nagradni fond je znašal 3.651.048.000 lir.

Na mednarodnem odbojgarskem turnirju na Opčinah v organizaciji ŠZ Sloga Danes še štiri tekme za »Pokal bazoviških žrtev«

Turnir za pokal Bazoviških žrtev, ki ga ob svoji 20-letnici prireja športno združenje Sloga, bo letos še kvalitetnejši kot doslej. To je bilo povsem jasno vsem številnim privržencem odbojke, ki so včeraj prišli v opensko telovadnico.

Vse štiri nastopajoče šesterke in sicer domači Koimpex, mladinska reprezentanca republike Slovenije ter slovaški ekipi, drugoligaš Doprastav (lanskoletni zmagovalec) in prvoligaš Slavija SVŠT, kajpak še niso povsem v pravi formi, saj se nova sezona še ni pričela in imajo trenerji še dober mesec časa, da svoje ekipe primeno pripravijo. Kljub temu pa smo lahko gledali dve resnično privlačni tekmi.

Že v prvem sinočnjem srečanju je prišlo do presenečenja, saj je reprezentanca republike Slovenije veljala za favorita. Doprastav je sicer slabo začel in so mlade slovenske igralke prvi set osvojile razmeroma lahko. Svoje nasprotnice so nato morda malce podece-njevale, Doprastav pa se je v naslednjih setih vrgel v boj z veliko

zagrizenostjo in borbenostjo in tekmo tudi osvojil.

V drugem srečanju je bilo jasno, da Koimpex presenečenja ne more pripraviti, naše igralke pa so se brezkompromisno spopadle z bolj renomiranim nasprotnikom. Igralke Slavije so kajpak dosti bolj izkušene od naših in se niso pustile presenetiti, Koimpex pa nikakor ni zgolj pasivno sprejemal igre nasprotnic. Po prvem nastopu našega tretjeligaša lahko re-

čemo, da bo Koimpex v letošnji sezoni razpolagal z boljšim napadom in blokom in da je vključitev v ekipo mlade Karin Starc in nove igralke Barbare Gregori nadvse pozitivna. V treh setih je trener stalno spreminjal postavbo na igrišču in vse kaže, da bo Koimpex tudi letos razpolagal z izborom enakovrednih igralrk.

SINOČNJA IZIDA:

Doprastav - Slovenija 3:1 (11:5, 15:13, 15:5, 15:9)

obvestila - obvestila

KK BOR SEKCIJA MINIBASKET

obvešča, da se treningi v minibasketu za letnike 1982 do 1985 pričnejo v torek, 17. t.m. in v petek, 20. t.m. na stadionu »Prvi maj« ob 16. uri.

ŠD MLADINA RESCO SMUČARSKI ODSEK

obvešča, da se nadaljujejo redni suhi treningi vsak torek in petek. Zbirališče v Domu A. Sirk v Križu

ob 17.15. Vabljeni vsi smučarji, predvsem mladi tekmovalci.

ZSSDI

obvešča, da bo v sredo, 18. t. m., ob 20. uri na sedežu ZSSDI v Trstu seja smučarske komisije.

ZSSDI

obvešča, da v soboto, 21.9. ob 15. uri, prireja tekmovalni spust s kajaki po Vipavi med Gabrijami in Pečjo. Informacije na sedežu ZSSDI v Gorici, Ul. Malta 2 (tel. 33029).

domači šport

DANES

NEDELJA, 15. SEPTEMBRA

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventus - Pro Fiumicello.

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Bazovici: Zarja - Tarcentina; 16.00 na Proseku: Primorje - Riviera; 16.00 v Tolmeču: Tolmezzo V.P. - Vesna.

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Precenicu: Palazzolo - Breg; 16.00 v Žavljah: Zaule Rabuiese - Primorec; 16.00 v Repnu: Kras - Medea; 16.00 na Padričah: Gaja - Piedimonte; 16.00 v Marianu: Mariano - Sovodnje.

Sirenina jadralka osvojila italijanski državni naslov Arianna Bogatec spet odlična

Po petem mestu na predolimpijskem tekmovanju v Barceloni je Sirenina jadralka Arianna Bogatec na državnem prvenstvu v kraju Brenzone pri Gardskem jezeru dosegla še en velik uspeh, naslov državne prvakinja v razredu »europa«.

Naša jadralka je suvereno zmagala v konkurenci 29 tekmovalk (prisotne so bile tudi nemške jadralka in ena iz Anglije). V šestih preizkušnjah, koliko jih je bilo na tem prvenstvu, je bila vselej pri samem vrhu (v prvi je osvojila drugo, v drugi

peto, v tretji prvo, v četrti tretje in v peti drugo mesto. V šesti, ko je bilo že znano, da ji zmaga ne more več uiti, je prerano startala in zato bila tudi izključena. S tem uvrstitvami si je seveda naša tekmovalka prijadrala prvo mesto in tudi naslov državne prvakinja.

Prvenstvo, ki je trajalo od 7. do 14. t.m., je prve tri dni potekalo ob zelo lepem vremenu in obenem nemočnem vetru, zadnje tri dni pa se je vremenska slika povsem spremenila: vreme se je znatno poslabšalo, veter pa je bil močnejši. Arianna pa se je v vseh okoliščinah sijajno znašla, kar tudi kaže njeno moč.

Končna lestvica iz Brenzoneja pa je bila naslednja: 1. Arianna Bogatec (Sirena) 21,7; 2. Claudia Werner (Nemčija) 30; 3. Chiara Calligaris (SV Cosulich Tržič) 33,10.

Naša 22-letna jadralka si je komaj oddahnila, pa mora spet na pot. Že jutri bo potovala v Milan, odkoder bo odletela v Kalifornijo na svetovno prvenstvo IRU v razredu »europa«, ki bo od 22. do 29. t.m. Sirenina jadralka pa se bo za to preizkušnjo pripravljala kar na liču mesta, tako da bi spoznala okolje, v katerem bo nato tekmovala.

Naša najuspešnejša športnica je tako dosegla še en odmeven uspeh, naslov državne prvakinja. Sicer pa je to za Arianno že tretji naslov, saj ga je osvojila že leta 1987 in lani. Sedaj je naša predstavica pred novo, zahtevno preizkušnjo: nastop na svetovnem prvenstvu. Arianna je pred to novo nalogo optimistično razpoložena. Letos je dosegla že vrsto pomembnih dosežkov, prepričani smo, da bomo tudi iz Kalifornije dobili dobre vesti.

Poletov košarkarski tečaj povsem uspel

Na odprtem Poletovem igrišču v Prosvetnem domu na Opčinah se je v petek končal dvotedenski tečaj v minibasketu (letniki od 1985 do 1981) in za kategorijo »propaganda« (letnika 1979 in 1980, ki sta ga vodila Andrej Vremec in Igor Canciani, pomočnik pa je bil Robert Škerlavaj). Vsak dan se je v Prosvetnem domu zbralo v treh skupinah skoraj 40 fantov, ki so predvsem s igranjem spoznavali košarkarske elemente.

Pri Poletu so z minibasketom upravičeno zadovoljni, saj je število fantov letos kar spodbudno visoko. Veliko zaslug za to ima nedvomno Andrej Vremec, ki se je vrnil iz Piemonta, kjer je študiral in treniral.

Na sliki: druga skupina tečajnikov s trenerjema Vremcem (levo) in Škerlavajem.

Pri Boru začetek plavalne sezone

S pripravami tekmovalne ekipe v čudovitem kraju San Vigilio di Marebbe (Trentino) se je začela tudi sezona plavalnega kluba Bor.

Dvanajst otrok od sedmega do 12 leta starosti so skupaj s trenerko Menegattijev in spremljevalkama preživeli res nepozaben teden, med katerim so (glede na njihovo stopnjo starosti) kar precej vadili v tamkajšnjem 25-metrskem pokritem bazenu, a so hkrati tudi uživali ob krajših in daljših sprehodih in pohodih v prelepi naravi (povzpeli so se tudi na vrh Piz de Peresa), veliko pa so se na odprtem in v bazenu tudi igrali in zabavali.

Testiranja ob začetku in koncu priprav so pokazala, da so prav vsi člani Borove odprave v plavalnem smislu precej napredovali, na njih pa je zdaj, da z zavzetim treniranjem med sezono pridobijo znano znanje ohranijo oziroma, da se še izboljšajo. (ak)

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Krasovci prvi v Saurisu

Krasova moška rokometna ekipa je pričela sezono z nastopom na turnirju v Saurisu, kjer se je srečala z ekipama Tassina iz Roviga in Jolly iz Campoformida, ki sta oba znanca iz C lige. (Na sliki Krasova postava s turnirja v Saurisu).

Kljub temu, da so Lazarjevi varovanci komaj pričeli s pripravami in so še daleč od idealne forme, jim je uspelo osvojiti prvo mesto. V polfi-

nalu so z 26:18 (13:7) odpravili Tassino, ki bo letos startal na visoko uvrstitev, v napetem finalu pa so nato tesno premagali Jollyja s 15:14 (7:7). Prav furlanska ekipa bo verjetno Krasov najnevarnejši tekmelec v boju za napredovanje. Pri Krasu namreč odkrito računajo na kvalitetni skok in uspeh v Saurisu, je iz tega vidika odlična spodbuda za nadaljnje delo in pripravo na prvenstvo.

Naj omenimo, da se je Krasova postava po povratku »pivota« Marka Sardoča še bolj okrepila s prihodom dvojice zunanjih igralcev Davidom Furlanijem in Massimom Agostinijem iz vrst Nardija iz Vittoria Veneta (oba sta sicer Tržačana in sta začela z roketom pri Cividinu). Prav v Saurisu sta oba prvič nastopila za Krasove barve in se brez težav vključila v ekipo. (Pjotr)

ŠK Kras priredil klubsko prvenstvo

Balinarski odsek ŠK Kras je priredil notranje člansko prvenstvo za posameznike in dvojice. Prvo mesto je osvojil Skupek, ki je v finalnem obračunu z veliko težavo strl odpor trdoživga veterana Kobala.

IZIDI. ČETRTFINALE: Skupek - Bisenelli 11:6, Kobal - Boris Milič 11:4, Pieri - Doljak 11:6, Anton Furlan - Eligij Kante 11:9. POLFINALE: Skupek - Pieri 11:6, Kobal - Anton Furlan 11:0. FINALE ZA 1. MESTO: Skupek - Kobal 11:8. FINALE ZA 3. MESTO: Pieri - Anton Furlan 11:4. KONČNI VRSTNI RED: 1. Skupek, 2. Kobal, 3. Pieri, 4. A. Furlan.

Za največje presenečenje članskega prvenstva velja tudi letos Anton Furlan.

IZIDI. POLFINALE: Pieri, Boris Milič - Drago Milič, Doljak 11:4, Anton Furlan, Pelicon - Živec, Eligij Kante 11:3. FINALE ZA 1. MESTO: Pieri, Boris Milič - Anton Furlan in Pelicon 8:11. FINALE ZA 3. MESTO: Drago Milič, Doljak - Živec, Eligij Kante 3:11. KONČNI VRSTNI RED: 1. A. Furlan in Pelicon, 2. Pieri in Boris Milič, 3. Živec in Eligij Kante, 4. Drago Milič in Doljak. (Z.S.)

BRUNO KRIŽMAN

30.

Potem ko mi je v Limi postalo jasno, da zaradi urnika na dan odhoda ne bom mogel na nogometno tekmo Peru — Čile, sem poskusil srečo pri petelinjih bojih. Zelo blizu prenočišča je bil »Coliseo de gallos«. Našel sem ga v zelo zanimivi ulici in sodeč po zunanosti je bil sila skromen objekt. Vrata so bila zaprta zaradi zgodnje ure in povprašal sem v bližnji gostilni. Naletel sem slabo, kajti šlo je za pravo zbirališče pijancev. Moj vstop v umazan objekt je izzval najprej radovednost, nato pa je eden od gostov vstal in srdito zakričal samo »Grrrrrrringo!« Čvrsto sem odnesel pete. Malo treznejši gost mi je na pločniku objasn timer, da so petelinji boji čisto povezani s sleparijami, prepri in obračunavanjem. Odsvetoval mi je večerni obisk.

Iz programa sem moral črtati tudi vožnjo z vlakom do Cerra de Pasca, rudarskega mesta na nadmorski višini 4300 metrov. Pot je imela dva cilja. Hotel sem potovati z najvišje postavljeno železnico na svetu (4774 m pri prelazu Galera), blizu Cerra pa sem želel obiskati vasico Rancas in nekatera druga naselja. Sliko teh vasi je živo podal pred nekaj leti

preminuli perujski pisatelj Manuel Scorza, ki se je lotil opisovanja bojev domačinov proti nasilju vsemogočne severnoameriške družbe »Cerro de Pasco Corporation«, ki izkorišča tamkajšnje rudnike železa.

Železničarji so se medtem vrnili na delo, račune pa je prekrizal Sendero Luminoso, ki je z dinamitom razstrelil most v kanjonu El Infiernillo. Sploh je bil Sendero v tistih dneh zelo aktiven in prišlo je tudi do večjega spopada s policijo. Ubila je bila 21-letna gverilka. Tovorni promet so opravljali preko prekladanja na kamione, potniki pa so nastradali. Ostajal je sicer še avtobus, v primeru atentata na cesto pa bi bil povratek v Limo težaven in morda tudi nemogoč brez zelo dolgega in zamudnega ovinka.

Postanka v Trujillo in Limi sta mi služila za spoznanje domačega političnega življenja. V polnem teku je bila volilna propaganda za politične in predsedniške volitve. V Trujillo me je zaneslo na sedež stranke APRA (Accion popular revolucionaria americana), čigar voditelj Alan Garcia (ali samo Alan) bi bil v italijanskih pogojih najožji sodelavec Craxija. Geslo »Alan Peru« je bilo na vseh zidovih in mladi odvetnik je intenzivno nastopal na televizijskih karzolah. Njegovo geslo je bilo »mi compromiso es con todos los peruanos« (zavzemam se z vsemi Perujci) in je vsem obljubljal vse. Za revne si je izmislil poseben bojni krik »la democracia comienza por los mas pobres« (demokracija se začneja pri najbolj revnih), kar je bilo sumljivo blizu izrekom papeža, ki je malo prej dejansko začel njegovo volilno kampanjo. Nobenega dvoma ni bilo, da je Alan Garcia užival materialno in politično podporo ZDA, ki so v njegovih pravih besedah našle varovalko pred možnimi izbruhi širšega ljudskega upora.

Konzervativni stranki Accion popular in Partido popular cristiano sta bili na pragu hudega volilnega poraza. »Izquierda unida« (združena levica) je malo prej osvojila večino občinskih uprav v večjih mestih.

Kandidat Accion popular je v številnih radijskih in televizijskih pozivih vabil k odločnemu boju proti gverili in obljubljal hitro rešitev v primeru volilne zmage. Imel je groze-

čo podporo vojske in domače oligarhije kar je bilo razvidno iz desničarskega dnevnika »El Comercio«.

»Izquierda« je bila najbolj pod roko, ker je brez velikih sredstev delovala na trgih in po cestah. Večerni shod je bil najavljen kot »grandioso mitin«, uspeh pa ni bil prav grandioso, čeprav ne slab. Vsak tudi važen govornik bi si pri nas obliznil prste, če bi imel toliko poslušalcev. Šlo je vsekakor za manifestacijo z manjšo ideološko vsebino in z večjim poudarkom na stvarnih problemih. Sam govornik je v rednih presledkih prekinjal svojo misel in začel skandirati gesla. Udeleženci so mu sledili.

Položaj opozicije v tistih krajih ni lahek. »Demokracično« živi samo tisti, ki je vsak dan sit. Za ostale pa je prav pojem dostojnega življenja edini cilj. Demokracija je dobrina, ki ne vpliva na počutje želodca.

Alan Garcia je tiste volitve zmagal pred Izquierdo, v petih letih njegove vlade pa se ni v Peruju kljub vsem obljubam zgodilo ničesar bistvenega za narodov blagor. Pri lanskih ponovnih volitvah je APRA izginila in predsedniško mesto je zavzel nov zagovornik korenitih sprememb, ki je medtem že na udaru, ker obljubljenega ne more nuditi.

Kaj pa levica, ki je volilno vedno poražena? Predvsem je tam nevarno biti levičar. Tvega se tudi življenje. V Peruju pa se ni razčistil odnos strankarske levice do gverilcev Sendera Luminosa.

Sendero je gibanje oboroženih intelektualcev, ki s svojimi teorijami ne morejo prodrati med široke množice z zelo nizko stopnjo izobraženosti. Zgolj strateško pa je gverila v Peruju silno težka zadeva, kajti dežela nudi neverjetno malo naravnega kritja. Majhen zajec le tu pa tam najde primerno skrilališče, ker je vse puščavsko in golo. Možna bi bila le mestna gverila, ki pa nikakor ne more zavzeti širokih področij. In v mestih se tudi vojska bolje kreta.

Z maoizmom kot strašilom je Sendero v javnih občilih vedno v šahu. Stvarno je država v večnem vojaškem »golpeju« in težko je verjeti, da bi se tam lahko nekaj spremenilo na bolje brez uporabe sile.

Crescendo

GRAFICENTER

POSOJILNICA OPČINE

Od leta 1909 uspešno
delamo za vašo rast.
V osemdesetih letih smo
z vami zrasli tudi mi.

...tudi v Trstu

Trg della Libertà, 5